

THE GOSPEL OF MARK

Mark Tells About the Power
of Jesus

John Prepares for Jesus

1This is the *beginning* of the Good News about Jesus Christ, the Son of God^a,

²as the *prophet* Isaiah wrote:

"I will send my *messenger* ahead of you,
who will *prepare* your way." Malachi 3:1

³"This is the *voice* of one who calls out
in the *desert*:

'Prepare the way for the Lord.

Make the road *straight* for him.'" Isaiah 40:3

⁴John was *baptizing* people in the desert and *preaching* a baptism of changed hearts and lives for the *forgiveness* of sins.

⁵All the people from Judea and Jerusalem were going out to him. They *confessed* their sins and were baptized by him in the Jordan River.

⁶John wore clothes made from *camel's hair*, had a *leather belt* around his waist, and ate *locusts* and wild honey.

⁷This is what John preached to the people: "There is one coming after me who is greater than I; I am not good enough even to *kneel down* and untie his *sandals*."

⁸"I baptize you with water, but he will baptize you with the *Holy Spirit*."

Jesus Is Baptized

⁹At that time Jesus came from the town of Nazareth in Galilee and was baptized by John in the Jordan River.

¹⁰*Immediately*, as Jesus was coming up out of the water, he saw *heaven* open. the Holy Spirit came down on him like a *dove*,

¹¹and a voice came from heaven: "You are my Son, whom I love, and I am very *pleased* with you."

¹²Then the Spirit sent Jesus into the *desert*.

^a the Son of God Some Greek copies omit these words.

TIN MỪNG THEO MÁC

Sách Mác thuật l-i quyền năng của
Chúa Giê-xu

Giăng dọn đường cho Chúa Giê-xu

1*Khởi-điểm* của Tin Mừng về Chúa Cứu-Thế Giê-xu, Con Thượng-Đế^a,

²như *tiên-tri* Ê-sai đã viết:

"Ta sẽ sai *sứ-giả* đi trước con để
dọn đường cho con." Ma-la-chi 3:1

³Đây là *tiếng* của người kêu
trong *sa-m-c*:

'Hãy chuẩn-bị đường cho Chúa.

Làm *thẳng* lối đi cho Ngài.'" Ê-sai 40:3

⁴Giăng làm *báp-têm* cho dân-chúng trong đồng hoang và *giảng-d-y* một phép báp-têm về sự thay đổi tâm-tánh cùng nếp sống để được *tha tội*.

⁵Dân-chúng từ miền Giu-đia và Giê-ru-sa-lem đều đến với ông ta. Họ *xung-tội* và chịu Giăng làm báp-têm dưới sông Giô-đanh.

⁶Giăng mặc áo bằng *lông l-c-dâu*, thắt lưng bằng *đai da*, ăn *châu-chấu* và mật ong rừng.

⁷Đây là lời giảng của Giăng cho dân-chúng: "Có Đấng đến sau tôi còn cao-trọng hơn tôi; tôi không xứng đáng *cúi xuống* mở *dép* cho Ngài."

⁸Tôi làm báp-têm cho các ông bằng nước, nhưng Ngài sẽ làm báp-têm cho các ông bằng *Thánh-Linh*."

Chúa Giê-xu chịu lễ Báp-têm

⁹Lúc ấy Chúa Giê-xu từ thành Na-xa-rét miền Ga-li-lê đến và chịu Giăng làm Báp-têm dưới sông Giô-đanh.

¹⁰*Vừa* khi lên khỏi nước Chúa Giê-xu thấy *thiên-đàng* mở ra. Thánh-Linh lấy *d-ng* *chìm* bờ *câu* đáp xuống đậu trên Ngài,

¹¹và có tiếng từ thiên-đàng vọng xuống rằng: "Con là Con ta yêu-dấu, Ta rất *hài lòng* về Con."

¹²Đo-n Thánh-Linh đưa Chúa Giê-xu vào đồng-hoang.

^a Con Thượng-Đế Vài bản cũ Hi-L-p không có ghi danh-từ n-y.

¹³He was in the desert forty days and was *tempted* by Satan. He was with the *wild animals*, and the *angels* came and *took care* of him.

Jesus Chooses Some Followers

¹⁴After John was put in *prison*, Jesus went into Galilee, preaching the Good News from God.

¹⁵He said, "The right time has come. The kingdom of God is near. Change your hearts and lives and *believe* the Good News!"

¹⁶When Jesus was walking by *Lake Galilee*, he saw Simon and his brother Andrew *throwing a net* into the lake because they were fishermen.

¹⁷Jesus said to them, "Come follow me, and I will make you fish for people."

¹⁸So Simon and Andrew immediately left their nets and followed him.

¹⁹Going a little farther, Jesus saw two more brothers, James and John, the sons of Zebedee. They were in a *boat*, *mending their nets*.

²⁰Jesus immediately called them, and they left their father in the boat with the *hired workers* and followed Jesus.

Jesus Forces Out an Evil Spirit

²¹Jesus and his followers went to Capernaum. On the Sabbath day He went to the *synagogue* and began to teach.

²²The people were *amazed* at his teaching, because he taught like a person who had *authority*, not like their teachers of the law.

²³Just then, a man was there in the synagogue who had an *evil spirit* in him. He *shouted*,

²⁴"Jesus of Nazareth! What do you want with us? Did you come to *destroy* us? I know who you are--God's Holy One!"

²⁵Jesus *commanded* the evil spirit, "Be quiet! Come out of the man!"

²⁶The evil spirit *shook* the man *violently*, *gave a loud cry*, and then came out of him.

²⁷The people were so *amazed* they asked each other, "What is happening here? This man is teaching something new, and with *authority*. He even *gives commands* to evil spirits, and they *obey* him."

¹³Ngài ở đó suốt bốn mươi ngày để chịu *Satăng cám-dỗ*. Ngài ở chung với *muông-thú*, có các *thiên-sứ phục-sự* Ngài.

Chúa Giê-xu chọn một số môn-đệ

¹⁴Sau khi Giảng bị *tù*, Chúa Giê-xu đến miền Ga-li-lê giảng Tin Mừng về Thượng-Đế.

¹⁵Ngài d-y, "Thời đã điểm. Nước Trời đã gần kề. Mọi người hãy thay đổi tâm-tánh, nếp sống và *tiếp-nhận* Tin Mừng!"

¹⁶Khi Chúa Giê-xu đang đi dọc theo *hồ Ga-li-lê*, Ngài thấy Xi-môn và em là Anh-rê đang *quăng lưới* xuống hồ vì hai người vốn làm nghề đánh cá.

¹⁷Chúa Giê-xu bảo họ "Hãy theo Ta, Ta sẽ biến các anh thành tay lưới người."

¹⁸Xi-môn và Anh-rê lập-tức bỏ lưới l-i đi theo Ngài.

¹⁹Đi một khoảng nữa Chúa Giê-xu thấy hai anh em khác tên Giảng và Gia-co, con của Xê-bê-đê, đang ngồi trong *thuyền vá lưới*.

²⁰Ngài liền gọi hai người. Họ liền để cha mình l-i trong thuyền với mấy *người làm công* rồi đi theo Ngài.

Chúa Giê-xu đuổi tà-ma

²¹Chúa Giê-xu và các môn-đệ đi đến thành Ca-bê-nam Vào ngày Sa-bát Chúa Giê-xu vào *hội-đường* để d-y-dỗ.

²²Dân-chúng rất *ng-c-nhiên* về lời giảng-d-y của Ngài vì Ngài d-y như người có *quyền* chứ không giống các giáo-sư luật của họ.

²³Ngay lúc ấy trong *hội-đường* có một người bị *tà-ma* ám. Anh ta *kêu lớn*,

²⁴"Giê-xu ở Na-xa-rét oi, Ngài muốn làm gì chúng tôi đây? Có phải Ngài đến để *diệt* chúng tôi không? Tôi biết Ngài là ai--Ngài là Đấng Thánh của Thượng-Đế!"

²⁵Chúa Giê-xu *ra lệnh* cho quỷ, "Hãy im đi! Ra khỏi người n-y!"

²⁶Quỷ liền *vật m-nh* anh ta xuống, *rú lên một tiếng lớn*, rồi ra khỏi.

²⁷Dân-chúng vô-cùng *sửng-sốt* hỏi nhau, "Việc n-y nghĩa là làm sao? ng n-y d-y điều mới l- và đ-y *quyền-năng*. Thậm-chí ông ta *ra lệnh* cho tà-ma chúng cũng *vâng theo*."

3 Tin Mừng theo Mác

²⁸And the news about Jesus *spread* quickly everywhere in the *area* of Galilee.

Jesus Heals Many People

²⁹As soon as Jesus and his followers left the synagogue, they went with James and John to the home of Simon^b and Andrew.

³⁰Simon's *mother-in-law* was *sick in bed* with a *fever*, and the people told Jesus about her.

³¹So Jesus went to her bed, took her hand, and helped her up. The *fever* left her, and she began *servicing* them.

³²That evening, after the sun went down, the people *brought* to Jesus all who were sick and had *demons* in them.

³³The *whole town* gathered at the door.

³⁴Jesus *healed* many who had different kinds of *sicknesses*, and he *forced* many demons to leave people. But he would not allow the demons to speak, because they knew who he was.

³⁵Early the next morning, while it was still dark, Jesus *woke* and left the house. He went to a *lonely* place, where he prayed.

³⁶Simon and his friends went to *look for* Jesus.

³⁷When they found him, they said, "Everyone is looking for you!"

³⁸Jesus answered, "We should go to other towns around here so I can preach there too. That is the *reason* I came."

³⁹So he went everywhere in Galilee, *preaching* in the synagogues and *forcing out* demons.

Jesus Heals a Sick Man

⁴⁰A man with a *skin disease* came to Jesus. He *fell to his knees* and *begged* Jesus, "You can heal me if you *will*."

⁴¹Jesus *felt sorry* for the man, so he *reached out his hand* and *touched* him and said, "I will. Be healed!"

⁴²Immediately the *disease* left the man, and he was healed.

⁴³Jesus told the man to go away *at once*, but he warned him strongly,

^b Simon Simon's other name was Peter

²⁸Thế là tiếng đồn về Chúa Giê-xu *loan truyền* ra nhanh chóng cả *miền* Ga-li-lê.

Chúa Giê-xu chữa bệnh nhiều người

²⁹Khi Chúa Giê-xu cùng các môn-đệ vừa ra khỏi hội-đường thì cùng Gia-co và Giăng đi đến nhà của Xi-môn^b và Anh-rê.

³⁰Bà *gیا* Xi-môn đang *sốt liệt giường*. Người ta cho Chúa Giê-xu hay.

³¹Ngài đến bên giường, c-m tay bà đỡ dậy. *Con sốt* liền dứt, bà bắt tay *phục-vụ* mọi người.

³²Chiều hôm ấy, khi mặt trời lặn, dân-chúng *mang* những người bệnh và bị *quỉ ám* đến cùng Chúa Giê-xu.

³³Cả thành *tụ tập* trước cửa.

³⁴Chúa Giê-xu *chữa lành* đủ thứ *bệnh* và *đuổi* quỉ ra khỏi nhiều người. Nhưng Ngài cấm không cho quỉ nói ra vì chúng biết Ngài là ai.

³⁵Sáng hôm sau khi trời còn tối, Chúa Giê-xu *thức dậy* ra khỏi nhà. Ngài đến nơi *vắng-vẻ* và c-u-nguyện.

³⁶Xi-môn và đồng b-n đi *tim* Ngài.

³⁷Sau khi tìm được các môn-đệ thưa, "Ai cũng đi tìm thầy!"

³⁸Chúa Giê-xu bảo họ, "Chúng ta nên đi thăm các thành quanh đây để ta *giảng-d-y* nữa. Đó là *lý-do* mà Thầy đến."

³⁹Nên Ngài đi khắp miền Ga-li-lê, *giảng d-y* trong các hội-đường và *đuổi quỉ*.

Chúa Giê-xu chữa lành người bệnh

⁴⁰Có một người mắc *bệnh ngoài da* đến quỉ gối *van xin* Chúa Giê-xu, "L-y Chúa, nếu Chúa *bằng lòng* Ngài có thể chữa lành cho tôi được."

⁴¹Chúa Giê-xu *động-lòng thương* anh. Ngài *giơ tay* rờ trên anh ta và bảo, "Ta *bằng lòng*. Hãy lành bệnh!"

⁴²*Bệnh* liền dứt, anh ta được lành ngay.

⁴³Chúa Giê-xu bảo anh ta đi *liền* và nghiêm cấm,

^b Xi-môn Tên khác của Xi-môn là Phi-e

⁴⁴"Don't tell anyone about this. But go and *show yourself* to the *priest*. And offer the gift Moses commanded for people who are *made well*^c. This will show the people what I have done."

⁴⁵The man left there, but he began to tell everyone that Jesus had *healed* him, and so he *spread the news* about Jesus. *As a result*, Jesus could not enter a town if people saw him. He stayed in places where nobody lived, but people came to him from *everywhere*.

Jesus Heals a Paralyzed Man

2 A few days later, when Jesus came back to Capernaum, the news *spread* that he was at home.

²Many people *gathered* together so that there was no room in the house, not even outside the door. And Jesus was teaching them God's *message*.

³Four people came, *carrying* a *paralyzed* man.

⁴Since they could not get to Jesus because of the crowd, they *dug a hole* in the *roof* right above where he was speaking. When they got through, they *lowered* the mat with the paralyzed man on it.

⁵When Jesus saw the *faith* of these people, he said to the paralyzed man, "Young man, *your sins are forgiven*."

⁶Some of the teachers of the law were sitting there, *thinking to themselves*,

⁷"Why does this man say things like that? He is speaking as if he were God. Only God can *forgive sins*."

⁸Jesus *knew immediately* what these teachers of the law were thinking. So he said to them, "Why are you thinking these things?"

⁹Which is easier: to tell this *paralyzed man*, 'Your sins are forgiven,' or to tell him, 'Stand up. Take your *mat* and walk'?

^c Moses...well Read about this in Leviticus 14:1-32

⁴⁴"Đừng cho ai biết chuyện n-y. Anh hãy đi *trình-diện* th-y tế-lễ rồi dâng của lễ theo như Mô-se đã *qui-dịnh* cho những người được *lành bệnh*. Như thế để cho mọi người thấy điều Ta làm."

⁴⁵Anh ta rời nơi đó liền thuật cho mọi người biết Chúa Giê-xu đã *chữa lành* mình, và *loan tin* về Ngài. Vì thế Ngài không thể vào thành nào nếu có người thấy Ngài. Ngài cư-ngụ nơi không có ai ở nhưng dân chúng *khắp nơi* kéo đến tìm Ngài.

Chúa Giê-xu chữa lành người b-i

2 Vài ngày sau khi Chúa Giê-xu trở l-i thành Ca-bê-nâm, tiếng đồn *loan ra* là Chúa Giê-xu có mặt trong nhà.

²Dân-chúng *kéo l-i* đông đến nỗi nhà chật ních, thậm chí ngoài cửa cũng không có chỗ chen chân. Trong khi Chúa Giê-xu đang giảng d-y dân-chúng về *sứ-diệp* của Thượng-Đế

³thì có bốn người *kiêng* một người *bị b-i* đến.

⁴Vì dân-chúng *tụ-tập* quá đông họ không làm sao *kiêng* anh ta tới trước mặt Chúa Giê-xu được nên họ *khoét một khoảng trống* trên *mái nhà* ngay chỗ Chúa Giê-xu đang nói chuyện và *thông* người b-i đang nằm trên cang xuống.

⁵Khi Chúa Giê-xu thấy *đức-tin* của họ Ngài phán với người b-i rằng: "B-n ơi, *tội b-n đã được tha* rồi."

⁶Mấy giáo-sư luật có mặt t-i đó mới *nghĩ th-m* rằng,

⁷"ng n-y là ai mà dám ăn nói táo b-o như vậy? ng ta nói như thể mình là Trời. Chỉ có một mình Trời mới có quyền *tha tội* thôi."

⁸Chúa Giê-xu *biết ngay ý-nghĩ* của họ nên Ngài hỏi, "T-i sao các ông th-m-nghĩ như thế?"

⁹Một trong hai điều n-y, điều nào dễ hơn: Hoặc là nói với *người b-i* rằng, "Tội con đã được tha," hay là bảo, "Hãy đứng dậy, cuốn *mền* mà đi?"

^c Mô-se...lành bệnh : Xem thêm Lê-vi-ký 14:1-32

¹⁰But I will *prove* to you that the Son of Man has *authority* on earth to forgive sins." So Jesus said to the paralyzed man,

¹¹"I tell you, stand up, take your mat, and go home."

¹²*Immediately* the paralyzed man stood up, took his mat, and walked out while everyone was *watching* him.

The people were *amazed* and *praised* God. They said, "We have never seen anything like this!"

¹³Jesus went to the *lake* again. The whole *crowd* followed him there, and he taught them.

¹⁴While he was walking along, he saw a man named Levi son of Alphaeus, sitting in the *tax collector's booth*. Jesus said to him, "Follow me," and he stood up and *followed* Jesus.

¹⁵Later, as Jesus was having dinner at Levi's house, many *tax collectors* and "sinners" were eating there with Jesus and his *followers*. Many people like this *followed* Jesus.

¹⁶When the teachers of the law who were Pharisees saw Jesus eating with the tax collectors and "sinners," they asked his followers, "Why does he eat with tax collectors and *sinners*?"

¹⁷Jesus heard this and said to them, "It is not the *healthy* people who need a doctor, but the *sick*. I did not come to *invite* good people but to invite *sinners*."

Jesus' Followers Are Criticized

¹⁸Now the followers of John^d and the Pharisees often *gave up eating* for a certain time^e. Some people came to Jesus and said, "Why do John's followers and the followers of the Pharisees often *give up eating*, but your followers don't?"

¹⁹Jesus answered, "The friends of the *bridegroom* do not *give up eating* while the bridegroom is still with them. As long as the bridegroom is with them, they cannot give up eating.

^dJohn John the Baptist, who preached to the Jewish people about Christ's coming. (Mark 1:4-8)

^e*gave...time* This is called "fasting". The people would give up eating for a special time of prayer and worship to God. It was also done to show sadness and disappointment.

¹⁰Nhưng để *chứng tỏ* cho các ông thấy Con Người có *quyền* tha-tội trên đất, nên Chúa Giê-xu nói với người b-i,

¹¹"Tôi bảo anh đứng dậy cuốn mền đi về nhà."

¹²Người b-i *lập-tức* đứng dậy, cuốn mền đi ra trước sự *chứng-kiến* của mọi người.

Dân-chúng vô-cùng *kinh-ng-c* và *ngợi-khen* Thượng-Đế. Họ bảo nhau, "Từ trước tới giờ chưa bao giờ thấy chuyện l- như thế n-y!"

¹³Chúa Giê-xu trở l-i hồ l-n nữa. *Qu-n-chúng* đi theo Ngài và Ngài d-y-dỗ họ.

¹⁴Trong khi Ngài đang đi thấy một người tên Lê-vi, con của A-phê đang ngồi ở *tr-m thu-thuế*. Chúa Giê-xu bảo ông ta, "Hãy theo Ta," ông ta liền đứng dậy *theo* Ngài.

¹⁵Sau đó, trong khi Chúa Giê-xu đang dùng bữa t-i nhà Lê-vi, có các *nhân-viên thu-thuế* và kẻ có tội cùng các *môn-đệ* Ngài ăn chung. Những người như thế *đi theo* Chúa Giê-xu.

¹⁶Khi các giáo-sư luật thuộc phái Pha-ri-xi thấy Chúa Giê-xu ăn chung với các người thu-thuế và kẻ có tội mới hỏi các môn-đệ Ngài: "Sao ông ta ăn chung với phường thu-thuế và *kẻ có tội* như thế?"

¹⁷Chúa Giê-xu nghe vậy mới bảo họ rằng: "Người *khỏe m-nh* đâu c-n bác-sĩ, chỉ có *người bệnh* mới c-n thôi. Ta đến không phải để *mời gọi* người tốt mà gọi *tội-nhân*."

Môn-đệ Chúa Giê-xu bị chỉ-trích

¹⁸Môn-đệ của Giăng^d và người Pha-ri-xi thường hay *cũ ăn* trong một thời-gian^e. Một số người đến hỏi Chúa Giê-xu, "T-i sao môn-đệ của Giăng và môn-đệ của người Pha-ri-xi *cũ ăn* còn môn-đệ của Th-y thì không?"

¹⁹Chúa Giê-xu đáp, "B-n của *chú rể* không *cũ ăn* khi chú rể đang còn ở với họ. Hễ chú rể còn ở với họ, họ không *cũ ăn*."

^dGiăng Túc Giăng Báp-tít, người giảng cho dân Do-thái rằng Đấng Cứu-Thế sắp đến. (Mác 1:4-8)

^e*cũ ăn trong một thời-gian* Có khi gọi là "kiêng ăn." *Cũ-ăn* trong một thời-gian để c-u-nguyên và kính-thờ Thượng-Đế. Cũng có khi dùng để bày tỏ sự buồn r-u và chán nản.

²⁰But the time will come when the bridegroom will be taken from them, and then they will give up eating.

²¹No one *sews* a patch of *unshrunk* cloth over a *hole* in an old coat. Otherwise, the patch will *shrink* and pull away--the new patch will pull away from the old coat. Then the hole will be worse.

²²Also, no one ever *pours* new wine into old *leather bags*. Otherwise, the new wine will break the bags, and the wine will be *ruined* along with the bags. But new wine should be put into new *leather bags*."

Jesus is Lord of the Sabbath

²³One Sabbath day, as Jesus was walking through some *fields of grain*, his followers began to *pick some grain* to eat.

²⁴The Pharisees said to Jesus, "Why are your followers doing what is *not lawful* on the Sabbath day?"

²⁵Jesus answered, "Have you never read what David did when he and those with him were *hungry* and needed food?"

²⁶During the time of Abiathar the *high priest*, David went into God's house and ate the holy bread, which is *lawful* only for priests to eat. And David also gave some of the bread to those who were with him."

²⁷Then Jesus said to the Pharisees, "The Sabbath day was made to help people; they were not made to be ruled by the Sabbath day.

²⁸So then, the Son of Man is *Lord* even of the Sabbath day."

Jesus Heals a Man's Hand

3Another time when Jesus went into a *synagogue*, a man with a *crippled hand* was there.

Some people *watched* Jesus closely to see if he would *heal* the man on the Sabbath day so they could *accuse* him.

²⁰Nhưng khi nào chú rể từ-giã họ thì họ mới cũn ăn.

²¹"Không ai vá một miếng vải mới chưa rút vào lỗ rách của cái áo cũ. Làm như thế miếng vải mới sẽ rút l-i, chẳng rách áo cũ. Lỗ rách sẽ càng xấu thêm.

²²Cũng không ai đổ rượu mới vào b-u da rượu cũ. Rượu mới sẽ làm nứt b-u, rượu cũng mất mà b-u cũng chẳng còn. Rượu mới phải đựng trong b-u da mới."

Chúa Giê-xu là Chúa của ngày Sa-bát

²³Một ngày Sa-bát nọ Chúa Giê-xu đi qua một đồng lúa, các môn-đệ Ngài bứt bông lúa ăn.

²⁴Người Pha-ri-xi thấy thế mới hỏi Ngài, "T-i sao môn-đệ của Th-y làm điều trái phép trong ngày Sa-bát?"

²⁵Chúa Giê-xu đáp, "Chớ các ông chưa đọc điều Đa-vít làm khi ông ta và những b-n đồng-hành bị đói và c-n thức ăn à?"

²⁶Trong thời-kỳ A-bia-tha làm th-y tế-lễ Tối-Cao, Đa-vít vào đền thờ của Thượng-Đế, lấy bánh thánh mà ăn, lo-i bánh mà chỉ có th-y tế-lễ mới được phép ăn. Đa-vít cũng cho các b-n đồng-hành ăn nữa."

²⁷Đo-n Chúa Giê-xu nói với người Pha-ri-xi "Ngày Sa-bát được lập ra để giúp loài người; chứ loài người không phải được dựng nên để chịu lệ-thuộc ngày Sa-bát.

²⁸Vì thế, Con Người cũng là Chúa ngày Sa-bát."

Chúa Giê-xu chữa lành bàn tay của một bệnh-nhân

3Một l-n khác Chúa Giê-xu vào hội-đường, ở đó có một người bị liệt bàn tay.

Vài người t-i đó theo dõi xem thử Chúa Giê-xu có chữa lành người bệnh trong ngày Sa-bát không để tố-cáo Ngài.

³Jesus said to the man with the crippled hand, "Stand up here in the *middle* of everyone."

⁴Then Jesus asked the people, "Which is *lawful* on the Sabbath day: to *do good* or to do evil, to *save* a life or to kill?" But they said nothing to answer him.

⁵Jesus was *angry* as he looked at the people, and he felt very sad because they were *stubborn*. Then he said to the man, "*Hold out your hand*." The man held out his hand and it was healed.

⁶Then the Pharisees left and began *making plans* with the Herodians^f about a way to kill Jesus.

Many People Follow Jesus

⁷Jesus left with his followers for the lake, and a large crowd from Galilee followed him.

⁸Also many people came from Judea, from Jerusalem, from Idumea, from the lands across the Jordan River, and from the *area* of Tyre and Sidon. When they heard what Jesus was doing, many people came to him.

⁹When Jesus saw the crowds, he told his followers to get a boat ready for him to keep people from *crowding against* him.

¹⁰He had healed many people, so all the sick were *pushing* toward him to *touch* him.

¹¹When *evil spirits* saw Jesus, they *fell down* before him and *shouted*, "You are the Son of God!"

¹²But Jesus strongly warned them not to tell who he was.

Jesus Chooses His Twelve Apostles

¹³Then Jesus went up on a *mountain* and called to him the men he wanted, and they came to him.

¹⁴Jesus chose twelve men and called them *apostles*. He wanted them to be with him, and he wanted to *send them out* to preach

^fHerodians A political group that followed Herod and his family.

³Chúa Giê-xu nói với người bị liệt bàn tay : "Anh hãy ra đứng *giữa* mọi người đây."

⁴Xong Ngài hỏi dân-chúng, "Điều nào có *phép* làm trong ngày Sa-bát : *làm lành* hay làm dữ, *cứu* người hay giết người?" Nhưng họ đều làm thinh.

⁵Chúa Giê-xu nhìn họ mà *tức-giận*, lòng Ngài buồn nản vì thấy họ *ương-ng-nh*. Xong Ngài nói với người bị liệt tay, "*Hãy giơ tay ra*." Anh ta giơ tay ra thì tay được lành.

⁶Những người Pha-ri-xi đi ra *bàn kế-hoạch* với các đảng-viên Hê-rốt^f để giết Chúa Giê-xu.

Nhiều người theo Chúa Giê-xu

⁷Chúa Giê-xu cùng các môn-đệ rời nơi đó để đi đến hồ, có đoàn dân rất đông từ miền Ga-li-lê đi theo Ngài.

⁸Cũng có nhiều người từ miền Giu-đia, Giê-ru-sa-lem, I-đu-mia, từ miền đất bên kia sông Giô-đanh và từ *vùng* Tia và Xi-đôn đến nữa. Khi nghe đồn những việc Chúa Giê-xu làm thì có vô số người đến tìm Ngài.

⁹Khi thấy đám đông, Chúa Giê-xu bảo các môn-đệ chuẩn-bị cho Ngài một chiếc thuyền để khỏi bị dân-chúng *lấn-ép*.

¹⁰Vì Ngài đã chữa lành nhiều người bệnh nên những ai mắc bệnh đều *xô-dẩy* nhau để được rờ Ngài.

¹¹Khi những *tà-ma* thấy Chúa Giê-xu, chúng *quì xuống* trước mặt Ngài và *kêu lên* "Ngài là Con Thượng-Đế!"

¹²Nhưng Chúa Giê-xu cấm chúng nó không được nói Ngài là ai.

Chúa Giê-xu chọn mười hai môn-đệ

¹³Khi Chúa Giê-xu lên *núi* kia Ngài gọi những người Ngài cần thì tất cả những người đó đến với Ngài.

¹⁴Chúa Giê-xu chọn mười hai người và gọi họ là *sứ-đô*. Ngài muốn họ ở bên c-nh Ngài và muốn *sai họ đi ra giảng đ-o*

^fđảng-viên Hê-rốt Một đảng chính-trị theo phe Hê-rốt và gia-đình ông ta.

¹⁵and to have the authority to force demons out of people.

¹⁶These are the twelve men he chose: Simon (Jesus named him Peter),

¹⁷James and John, the sons of Zebedee (Jesus named them Boanerges, which means "Sons of Thunder"),

¹⁸Andrew, Philip, Bartholomew, Matthew, Thomas, James the son of Alphaeus, Thaddaeus, Simon the Zealot,

¹⁹and Judas Iscariot, who later *turned against* Jesus.

Some People Say Jesus Has a Devil

²⁰Then Jesus went home, but again a crowd gathered. There were so many people that Jesus and his followers could not eat.

²¹When his family heard this, they went to get him because they thought he *was out of his mind*.

²²But the teachers of the law from Jerusalem were saying, "Beelzebul is living inside him! He uses power from the ruler of demons to *force demons out of people*."

²³So Jesus called the people together and taught them with stories. He said, "Satan will not force himself out of people.

²⁴ A kingdom that is *divided* cannot *continue*,

²⁵and a family that is divided cannot continue.

²⁶And if Satan is *against* himself and fights against his own people, he cannot continue; that is the end of Satan.

²⁷No one can enter a strong person's house and steal his things unless he first *ties up* the strong person. Then he can steal things from the house.

²⁸I tell you the truth, all sins that people do and all the things people say against God can be forgiven.

²⁹But anyone who speaks against the Holy Spirit will never be forgiven; he is *guilty of a sin that continues forever*."

³⁰Jesus said this because the teachers of the law said that he had an *evil spirit inside* him.

¹⁵đồng thời ban cho quyền đuổi quỷ ra khỏi những kẻ bị ám.

¹⁶Đây là tên mười hai người Ngài chọn: Xi-môn (Ngài đặt tên ông ta là Phi-e),

¹⁷Gia-cơ và Giăng, con của Xê-bê-đê (Ngài đặt tên cho hai anh em n-ý là Bô-a-nê-t, nghĩa là "Con của Sấm Sét"),

¹⁸Anh-rê, Phi-líp, Ba-thê-lê-mi, Ma-thi-ơ. Thô-ma, Gia-cơ con của A-phê, Tha-đê, Xi-môn thuộc đảng Xê-lốt,

¹⁹và Giu-đa Ich-ca-ri-ốt, người về sau *phản* Ngài .

Một số người nói Ngài bị quỷ ám

²⁰Sau đó Chúa Giê-xu về nhà song dân chúng l-i-t-ý đông đảo đến nỗi Ngài và các môn-đê không ăn được.

²¹Khi nghe vậy gia-đình Ngài xuống để bắt Ngài về vì họ cho rằng Ngài đã bị *cuồng-trí* .

²²Nhưng các giáo-sư luật từ Giê-ru-sa-lem bảo rằng " ng ta bị quỷ Bê-ên-xê-bun ám ! ng ta chỉ giỏi dùng quyền chúa qui mà *đuổi qui* đó thôi."

²³Chúa Giê-xu liền gọi dân chúng đến , dùng ngụ-ngôn để d-y họ. Ngài bảo "Qui Sa-tăng không thể tự đuổi mình ra khỏi người ta được.

²⁴ Một nước bị *phân-hóa* không thể nào *tồn-t-i*,

²⁵và gia-đình nào tự chia-rẽ sẽ tan-hoang

²⁶Và nếu qui Sa-tăng tự *chống l-i* mình hoặc nghịch l-i những kẻ theo nó , làm sao nó *tồn-t-i* được. Thế là Sa-tăng đã đến đường cùng rồi.

²⁷Không ai có thể ập vào nhà một người lực-lưỡng mà cướp đồ người ấy được nếu không *trói* anh ta l-i trước đã rồi mới lấy đồ trong nhà được.

²⁸Ta bảo thật, tất cả những tội-lỗi người ta làm hoặc những lời nói ph-m đến Thượng-Đế sẽ được tha.

²⁹Nhưng ai nói ph-m đến Thánh-Linh sẽ không được tha đâu; người ấy sẽ *mắc tội đời đời*"

³⁰Chúa Giê-xu nói như thế là vì các giáo-sư luật nói Ngài bị *quỷ ám* .

Jesus' True Family

³¹Then Jesus' mother and brothers *arrived*. Standing outside, they sent someone in to tell him to come out.

³²Many people were sitting around Jesus, and they said to him, "Your mother and brothers are *waiting* for you outside."

³³Jesus asked, "Who are my mother and my brothers?"

³⁴Then he looked at those sitting *around* him and said, "Here are my mother and my brothers!"

³⁵My true brother and sister and mother are those who do what God wants."

A Story About Planting Seed

4Again Jesus began teaching by the lake. A great crowd *gathered* around him, so he sat down in a boat near the shore. All the people stayed on the *shore* close to the water.

²Jesus taught them many things, using *stories*. He said,

³"Listen! A *farmer* went out to *plant his seed*.

⁴While he was planting, some seed fell by the road, and the birds came and *ate it up*.

⁵Some seed fell on *rocky ground* where there wasn't much *dirt*. That seed grew very fast, because the ground was not deep.

⁶But when the sun rose, the plants *dried up* because they did not have deep *roots*.

⁷Some other seed fell among *thorny weeds*, which grew and *choked* the good plants. So those plants did not produce a crop.

⁸Some other seed fell on good ground and began to grow. It got taller and *produced* a crop. Some plants made thirty times more, some made sixty times more, and some made a hundred times more."

⁹Then Jesus said, "You people who can hear me, listen!"

Jesus Tells Why He Used Stories

¹⁰Later, when Jesus was *alone*, the twelve *apostles* and others around him asked him about the stories.

Gia-đình thật của Chúa Giê-xu

³¹Bấy giờ có mẹ và anh em của Chúa Giê-xu đến đứng ở ngoài và cho người vào trong gọi Ngài ra.

³²Nhiều người đang ngồi quanh Chúa Giê-xu, có người thưa với Ngài, "Mẹ và anh em Thy đang *chờ* th-y ở ngoài kia!"

³³Chúa Giê-xu hỏi, "Ai là mẹ ta và anh em ta?"

³⁴Đo-n Ngài nhìn những người ngồi *quanh* Ngài và bảo, "Đây là mẹ ta và anh em ta!"

³⁵Người nào làm theo ý-muốn Thượng-Đế, người đó mới thật là anh em, chị em và mẹ của ta."

Ngụ-ngôn Gieo Giống

4Chúa Giê-xu l-i giảng-d-y bên bờ hồ. Vì qu-n-chúng quá đông *tụ tập* quanh Ngài nên Ngài lên ngồi trên một chiếc thuyền đậu g-n bờ. Còn dân-chúng ngồi trên *bờ* g-n nước.

²Chúa Giê-xu dùng *ngụ-ngôn* d-y-đỗ họ nhiều điều. Ngài kể,

³"Nghe đây! Có một *nông-gia* đi ra *gieo giống*.

⁴Trong khi gieo, một số hạt rơi chỗ đường đi, chim đập xuống *ăn hết*.

⁵Một số hạt rơi nhằm chỗ *đất đá*, có ít *đất thịt*. Những hạt giống đó mọc lên nhanh vì có đất c-n.

⁶Nhưng khi mặt trời mọc lên thì bị *chết héo* vì *rễ* không sâu.

⁷Một số hạt khác rơi nhằm chỗ *cỏ gai*, gai mọc lên *chèn* cây non tốt nên cây đó không sinh quả được.

⁸Một số hạt khác rơi vào chỗ đất tốt liền mọc lên. Cây càng ngày càng lớn càng *kết-quả*. Có cây sinh ra ba chục hạt, có cây sáu chục, có cây một trăm."

⁹Đo-n Chúa Giê-xu bảo, "Người nào nghe ta được, hãy lắng tai nghe!"

Chúa Giê-xu giải-thích t-i sao dùng ngụ-ngôn

¹⁰Sau đó khi có *một mình* Chúa Giê-xu, mười hai *sứ-đồ* cùng một số người khác *xúm nhau* l-i hỏi Ngài về các *ngụ-ngôn* Ngài dùng.

¹¹Jesus said, "You can know the *secret* about the kingdom of God. But to other people I tell everything by using stories

¹²so that:

"They will look and look, but they will not learn.

They will listen and listen, but they will not *understand*.

If they did learn and understand, they would come back to me and be *forgiven*."⁸ Isaiah 6: 9-10

Jesus Explains the Seed Story

¹³Then Jesus said to his followers, "Don't you understand this story? If you don't, how will you understand any story?

¹⁴The farmer is like a person who *plants* God's message in people.

¹⁵Sometimes the teaching falls on the road. This is like the people who hear the teach of of God, but Satan quickly comes and *takes away* the teaching that was planted in them.

¹⁶Others are like the seed planted on *rocky ground*. They hear the teaching and quickly *accept* it with joy.

¹⁷But since they don't allow the teaching to go deep into their lives, they keep it only a *short time*. When *trouble* or *persecution* comes because of the teaching they accepted, they quickly *give up*.

¹⁸Others are like the seed planted among the *thorny weeds*. They hear the teaching,

¹⁹but the worries of this life, the *temptation* of *wealth*, and many other *evil desires* keep the teaching from growing and *producing fruits*⁹ in their lives.

²⁰Others are like the seed planted in the good ground. They hear the teaching and accept it. Then they grow and *produce* fruit--sometimes thirty times more, sometimes sixty times more, and sometimes a hundred times more."

⁸**producing fruit** To produce fruit means to have in your life the good things that God wants.

¹¹Chúa Giê-xu bảo, "Các con có thể hiểu được những *bí-mật* về Nước Trời nhưng đối với người khác th-y phải dùng chuyện ngụ-ngôn

¹²để cho:

"Họ thấy thì thấy mà không học được.

Họ nghe thì nghe mà không *hiểu* được.

Vì nếu họ học và hiểu được, họ sẽ trở l-i với Ta và được *tha-thứ* chẳng."⁸ Ê-sai 6:9-10

Chúa Giê-xu giải-thích ngụ-ngôn gieo giống

¹³Sau đó Chúa Giê-xu nói với các môn-đệ, "Các con không hiểu ngụ-ngôn n-y sao? Nếu chuyện n-y mà không hiểu làm sao hiểu các chuyện khác được?

¹⁴Nông-gia trong chuyện cũng ví như người *gieo* lời của Thượng-Đế vào lòng người ta.

¹⁵Có khi lời giảng-d-y rơi trên đường đi. Cũng giống như người nghe lời d-y đổ của Thượng-Đế nhưng Sa-tăng vội-vàng đến *cuớp lấy* lời được gieo trong lòng người đó.

¹⁶Một số người khác giống như hạt giống rơi trên *đất đá*. Họ nghe lời d-y và hớn-hỏ *tiếp-nhận*.

¹⁷Nhưng họ không để lời ấy thấm sâu vào đời sống, họ chỉ giữ hời-hợt một *thời-gian ngắn* thôi. Khi gặp *ho-n-n-n* hoặc *b-o-hành* vì có lời d-y mà họ đã *tiếp-nhận* họ vội-vàng *tháo lui*.

¹⁸Còn có những người giống như hạt giống rơi vào *cỏ gai*. Họ nghe lời d-y

¹⁹nhưng l-i để những lo-âu đời n-y, *cám-dỗ* của *giàu-sang* và những *ham-muốn xấu xa* khác khiến cho lời d-y bị nghẹt-ngòi, không *kết-quả* trong cuộc sống họ được.

²⁰Một số người khác giống như hạt giống trồng nơi đất tốt. Họ nghe lời d-y và vui vẻ *tiếp-nhận* rồi lớn lên xong *kết-quả*--có hạt sinh ra ba chục, hạt sáu chục, hạt một trăm."

⁹**kết-quả** đời sống sinh ra những việc lành Thượng-Đế muốn.

Use What You Have

²¹Then Jesus said to them, "Do you *hide* a lamp under a *bowl* or under a bed? No! You put the lamp on a *lampstand*.

²²Everything that is *hidden* will be made clear and every *secret* thing will be made known.

²³You people who can hear me, listen!

²⁴"*Think carefully* about what you hear. The way you give to others is the way God will give to you, but God will give you even more.

²⁵Those who have *understanding* will be given more. But those who do not have understanding, even what they have will be *taken away* from them."

Jesus Uses a Story About Seed

²⁶Then Jesus said, "The kingdom of God is like someone who *plants seed* in the ground.

²⁷Night and day, whether the person is *asleep* or *awake*, the seed still *grows*, but the person does not know how it grows.

²⁸By itself the earth produces grain. First the plant grows, then the head, and then all the grain in the head.

²⁹When the grain is ready, the farmer cuts it, because this is the *harvest time*."

A Story About Mustard Seed

³⁰Then Jesus said, "How can I show you what the kingdom of God is like? What story can I use to *explain* it?

³¹The kingdom of God is like a *mustard seed*, the smallest seed you plant in the ground.

³²But when planted, this seed grows and becomes the largest of all *garden plants*. It produces large branches, and the *wild birds* can make *nests* in its shade."

³³Jesus used many stories like these to teach the crowd God's *message*—as much as they could *understand*.

³⁴He always used stories to teach them. But when he and his followers were alone, Jesus *explained* everything to them.

Hãy dùng điều mình có

²¹Đo-n Chúa Giê-xu d- y họ, "Có bao giờ các người *giấu* cái đèn dưới *cái chậu* hay dưới giường không? Không! Đèn thì các người để trên *giá đèn*.

²²Điều gì *kín-giấu* trước sau cũng bị phơi-bày ra và việc nào *bí-mật* rồi cũng bị lộ ra.

²³Ai có thể nghe Ta được hãy lắng nghe cho kỹ.

²⁴"*Hãy suy-nghĩ cho kỹ* điều mình nghe. Các người cho kẻ khác thế nào thì Thượng-Đế cũng sẽ cho các người l- i thế ấy và còn cho thêm nữa.

²⁵Người nào có *trí hiểu* sẽ được cho thêm song người nào không có thì l- i bị *lấy luôn* điều họ có nữa."

Chúa Giê-xu dùng ngụ-ngôn Hạt Giống

²⁶Đo-n Chúa Giê-xu d- y thêm, "Nước Trời giống như người *gieo giống* xuống đất.

²⁷Hết ngày đến đêm, dù người đó *ngủ* hay *thức*, hạt giống tiếp-tục *mọc* lên, nhưng người đó không biết hạt giống lớn lên ra sao.

²⁸Từ đất t- o ra hạt. Trước là cây non, sau là hoa rồi đến hạt.

²⁹Khi hạt đã chín thì nông-gia gặt vì tới *mùa* "

Ngụ-ngôn về Hạt Cải

³⁰Chúa Giê-xu d- y thêm, "Ta phải lấy gì để so-sánh Nước Trời? Ta phải dùng truyện gì để *giải-thích* về nước đó?

³¹Nước Trời giống như một *hạt cải*, nhỏ nhất trong các lo- i h- t giống người ta trồng.

³²Nhưng khi trồng rồi hạt đó mọc lên thành cây lớn nhất trong mọi thứ *cây trong vườn*. Cây đó có nhánh to rậm đến nỗi *chim trời* làm *tổ* dưới bóng nó được."

³³Chúa Giê-xu dùng nhiều ngụ-ngôn tương-tự để d- y qu-n-chúng về *sứ-diệp* của Thượng-Đế--theo khả-năng *hiểu biết* của họ.

³⁴Bao giờ Ngài cũng dùng ngụ-ngôn để d- y họ nhưng khi ở riêng thì Ngài *giải-thích* hết cho các môn-đệ .

Jesus Calms a Storm

³⁵That evening, Jesus said to his followers, "Let's go across the lake."

³⁶Leaving the crowd behind, they took him in the boat just as he was. There were also other boats with them.

³⁷A very *strong wind* came up on the lake. The waves came over the sides and into the boat so that it was already full of water.

³⁸Jesus was at the back of the boat, sleeping with his head on a *cushion*. His followers woke him and said, "Teacher, don't you care that we are *drowning*!"

³⁹Jesus stood up and *commanded* the wind and said to the *waves*, "Quiet! Be still!" Then the wind stopped, and it became completely *calm*.

⁴⁰Jesus said to his followers, "Why are you afraid? Do you still have no faith?"

⁴¹The followers were very afraid and asked each other, "Who is this? *Even* the wind and the waves *obey* him!"

A Man with Demons Inside Him

5 Jesus and his followers went to the other side of the lake to the area of the Gerasene people.

²When Jesus got out of the boat, instantly a man with an evil spirit came to him from the *burial caves*.

³This man *lived* in the caves, and no one could tie him up, not even with a *chain*.

⁴Many times people had used *chains* to tie the man's hands and feet, but he always *broke* them off. No one was strong enough to control him.

⁵Day and night he would *wander* around the *burial caves* and on the hills, *screaming* and *cutting himself* with stones.

⁶While Jesus was still far away, the man saw him, ran to him, and *fell down* before him.

⁷The man *shouted in a loud voice*, "What do you want with me, Jesus, Son of the Most High God? I command you in God's name not to *torture me*!"

Chúa Giê-xu dẹp yên cơn bão

³⁵Chiều hôm ấy Chúa Giê-xu bảo các môn-đệ, "Chúng ta hãy đi qua bờ hồ bên kia."

³⁶Rời đám qu-n-chúng, các môn-đệ đưa Ngài xuống thuyền đi. Có các thuyền khác cùng đi nữa.

³⁷Bỗng có con *gió m-nh* thổi t-t qua hồ. Sóng ào - t tràn vào g-n ngập thuyền .

³⁸Còn Chúa Giê-xu đang dựa *gối* ngủ phía đuôi thuyền. Các môn-đệ hốt-hoảng đến đánh-thức Ngài dậy, "Th-y ơi, Th-y không lo chúng ta sắp *chết đuối* cả đây sao?"

³⁹Chúa Giê-xu đứng dậy *ra lệnh* cho sóng và gió, "Hãy im đi! Lặng đi!" Gió liền ngưng, mọi vật đều *yên-lặng* như tờ.

⁴⁰Chúa Giê-xu hỏi các môn-đệ, "Sao các con sợ? Các con vẫn chưa có đức tin sao?"

⁴¹Các môn-đệ vô-cùng sợ-hãi bảo nhau, "người này là ai mà *thậm chí* sóng và gió cũng *vâng lệnh*?"

Người bị quỷ ám

5 Chúa Giê-xu và các môn-đệ qua bờ hồ bên kia nơi miền của dân Ghê-ra-sen.

²Khi Chúa Giê-xu vừa bước ra khỏi thuyền bỗng có một người bị quỷ ám từ vùng *nghĩa-trang* ch-y đến với Ngài.

³Anh ở trong các hang hốc, không ai có thể dùng *xiềng* trói anh ta được.

⁴Nhiều l-n người ta dùng *xiềng* trói tay chân anh ta nhưng anh ta *bẻ* còng, tháo xiềng ra hết. Không ai m-nh đủ để kèm anh ta được.

⁵Đêm ngày anh *lang-thang* trong các *hang nghĩa-trang* và trên các gò, *kêu la* inh-ỏi rồi lấy đá nhọn *r-ch thân mình*.

⁶Khi Chúa Giê-xu còn ở đằng xa, anh thấy liền ch-y l-i *quì* trước mặt Ngài.

⁷Anh *kêu lớn*, "Chúa Giê-xu, Con của Thượng-Đế Tối Cao ơi, Ngài muốn làm gì tôi đây? Tôi nhân-danh Thượng-Đế van xin Ngài đừng *hành-h-* tôi!"

⁸He said this because Jesus was saying to him, "You *evil spirit*, come out of the man."

⁹Then Jesus asked him, "What is your name?"

He answered, "My name is *Legion*^h, because we are many spirits."

¹⁰He *begged* Jesus again and again not to send them out of that area.

¹¹A large *herd of pigs* was feeding on a hill near there.

¹²The demons *begged* Jesus, "Send us into the pigs; let us go into them."

¹³So Jesus allowed them to do this. The evil spirits left the man and went into the pigs. Then the herd of pigs--about two thousand of them--*rushed down the hill* into the lake and were *drowned*.

¹⁴The *herdsmen* ran away and went to the town and to the countryside, telling everyone about this. So people went out to see what had happened.

¹⁵They came to Jesus and saw the man who used to have the many evil spirits, sitting, clothed, and in his *right mind*. And they were *frightened*.

¹⁶The people who saw this told the others what had happened to the man who had the *demons* living in him, and they told about the pigs.

¹⁷Then the people began to *beg* Jesus to *leave* their area.

¹⁸As Jesus was getting back into the boat, the man who was freed from the demons *begged* to go with him.

¹⁹But Jesus would not let him. He said, "Go home to your family and tell them how much the Lord has done for you and how he has had *mercy* on you."

²⁰So the man left and began to tell the people in the Ten Townsⁱ about what Jesus had done for him. And everyone was *amazed*.

^h**Legion** Means very many. A legion was about five thousand men in the Roman army.

⁸Anh nói như thế vì Chúa Giê-xu ra lệnh, "Bỏ *quỉ*, hãy ra khỏi người n-y."

⁹Đo-n Chúa Giê-xu hỏi, "Mi tên gì?"

Nó trả lời, "Tôi tên *Lữ-Đoàn*^h vì chúng tôi là một đám quỉ đông."

¹⁰Nó l-i *van xin* Ngài đừng đuổi chúng ra khỏi vùng đó.

¹¹G-n đó có một *bầy heo* đông *đang ăn* trên một ngọn *đồi*.

¹²Lũ *quỉ van lơn* Chúa Giê-xu, "Xin Ngài cho phép chúng tôi nhập vào b-y heo đi."

¹³Chúa Giê-xu cho phép. Lũ quỉ ra khỏi anh và nhập vào b-y heo. Thế là nguyên cả một đàn heo--khoảng hai ngàn con--*lao xuống đồi* nhào xuống hồ *chết đuối* hết.

¹⁴Mấy *chú chăn heo* bỏ ch-y vào tỉnh và vùng quê lân-cận thuật l-i việc ấy cho mọi người. Dân chúng *lũ-lượ* kéo ra xem tự sự.

¹⁵Họ gặp Chúa Giê-xu cùng anh chàng trước kia bị quỉ ám đang ngồi đó, mặc áo-qu-n tử-tế, *tinh-th-n tỉnh-táo* thì *dâm hoảng*.

¹⁶Những người chứng kiến thuật l-i cho người khác về sự việc xảy ra cho người bị *quỉ* ám và chuyện *ây heo*.

¹⁷Dân-chúng vùng đó liền *yêu-c-u* Chúa Giê-xu *rời khỏi* địa-phận của họ.

¹⁸Khi Chúa Giê-xu trở l-i thuyền, người bị quỉ ám trước kia *năn-nỉ* xin theo Ngài

¹⁹Nhưng Chúa Giê-xu không chịu. Ngài bảo, "Anh hãy trở về với gia-đình đi và thuật l-i cho mọi người nghe về những việc lớn lao mà Thượng-Đế đã làm cho anh và Ngài *thương xót* anh ra sao."

²⁰Nên người ấy trở về thuật cho mọi người vùng Thập Tỉnhⁱ về điều Chúa Giê-xu đã làm cho mình. Ai nấy đều *kính-ng-c*.

^h**Lữ đoàn** nghĩa là nhiều. Một lữ-đoàn là một đơn-vị quân-số La-mã khoảng năm ngàn người.

Jesus Gives Life to a Dead Girl and Heals a Sick Woman

²¹When Jesus went in the boat back to the other side of the lake, a large crowd gathered around him there.

²²A leader of the *synagogue*, named Jairus, came there, saw Jesus, and fell at his feet.

²³He begged Jesus, saying again and again, "My daughter is dying. Please come and put your hands on her so she will be healed and will live."

²⁴So Jesus went with him. A large crowd followed Jesus and pushed very close around him.

²⁵Among them was a woman who had been bleeding for twelve years.

²⁶She had suffered very much from many doctors and had spent all the money she had, but instead of improving, she was getting worse.

²⁷When the woman heard about Jesus, she came up behind him in the crowd and touched his coat.

²⁸She thought, "If I can just touch his clothes, I will be healed."

²⁹Instantly her bleeding stopped, and she felt in her body that she was healed from her disease.

³⁰At once Jesus felt power go out from him. So he turned around in the crowd and asked, "Who touched my clothes?"

³¹His followers said, "Look at how many people are pushing against you! And you ask, 'Who touched me?'"

³²But Jesus continued looking around to see who had touched him.

³³The woman, knowing that she was healed, came and fell at Jesus' feet. Shaking with fear, she told him the whole truth.

³⁴Jesus said to her, "Dear woman, you are made well because you believed. Go in peace; be healed of your disease."

³⁵While Jesus was still speaking, some people came from the house of the synagogue leader. They said, "Your daughter is dead. There is no need to bother the teacher anymore."

[†]Ten Town in Greek, called "Decapolis." It is an area east of Lake Galilee that once had ten main towns.

Chúa Giê-xu khiến em bé gái sống l-i và chữa lành một thiếu phụ bị bệnh

²¹Khi Chúa Giê-xu lên thuyền trở l-i bờ bên kia thì có đám đông vây quanh Ngài.

²²Có một ông tên Giai-ru, làm chủ hội-đường trông thấy Chúa liền đến quì trước mặt Ngài.

²³Ông ta l-y-lục van-xin, "Con gái tôi sắp chết. L-y Thy làm ơn đến đặt tay chữa lành để nó được sống."

²⁴Chúa Giê-xu liền đi với ông ta. Một đám đông đi theo và lấn ép Ngài tứ phía.

²⁵Trong đó có một thiếu-phụ bị chứng xuất huyết đã mười hai năm.

²⁶Chị khố-sở trong tay nhiều bác-sĩ và tốn hết tiền của mà bệnh chẳng những không thuyên-giảm, trái l-i còn tr-m-trọng thêm.

²⁷Khi nghe đồn về Chúa Giê-xu chị liền lấn vào đám đông đến phía sau và sờ áo Ngài

²⁸Vì chị nghĩ th-m, "Nếu tôi chỉ sờ được áo Ngài thôi thì chắc chắn tôi sẽ lành bệnh."

²⁹Ngay lúc đó, chứng xuất-huyết ngưng l-i và chị cảm thấy hoàn-toàn bình-phục.

³⁰Ngay lúc ấy Chúa Giê-xu cảm biết có quyền-lực ra từ mình. Nên Ngài quay l-i hỏi đám dân-chúng, "Người nào vừa sờ áo Ta?"

³¹Các môn-đệ thưa, "Th-y xem có bao nhiêu người xô-dẩy Th-y mà Th-y còn hỏi, 'Ai sờ áo Ta?'"

³²Nhưng Chúa Giê-xu vẫn nhìn quanh để xem thử ai sờ áo mình.

³³Thiếu-phụ biết mình đã lành bệnh liền đến quì trước chân Chúa Giê-xu. Chị run rẩy khai thật t-t-sự.

³⁴Chúa Giê-xu bảo thiếu-phụ "Chị à, chị được lành bệnh vì chị có lòng tin. Hãy về bình an; chị lành bệnh rồi."

³⁵Trong khi Chúa Giê-xu đang nói thì có một số người nhà của ông chủ hội-đường đến báo, "Con gái ông chết rồi. Làm phiền Th-y chi nữa."

[†]Thập Tỉnh tiếng Hi-lạp là "Đê-ca-bô-li." Đó là miền phía Đông hồ Ga-li-lê nơi trước kia có mười thị-trấn.

³⁶But Jesus *paid no attention* to what they said. He told the synagogue leader, "Don't be afraid; just believe."

³⁷Jesus let only Peter, James, and John the brother of James go with him.

³⁸When they came to the house of the synagogue leader, Jesus found many people there making lots of noise and *crying loudly*.

³⁹Jesus *entered* the house and said to them, "Why are you crying and making so much noise? The child is not dead, only *asleep*."

⁴⁰But they *laughed at* him. So, after *throwing them out* of the house, Jesus took the child's father and mother and his three followers into the room where the child was.

⁴¹Taking hold of the girl's hand, he said to her, "Talitha, koum!" (This means, "Young girl, I tell you to stand up!")

⁴²At once the girl stood right up and began walking. (She was twelve years old.) Everyone was completely amazed.

⁴³Jesus gave them *strict orders* not to tell people about this. Then he told them to give the girl something to eat.

Jesus Goes to His Hometown

6Jesus left there and went to his *hometown*, and his followers went with him.

²On the Sabbath day he taught in the synagogue. Many people heard him and were amazed, saying, "Where did this man get these teachings? What is this *wisdom* that has been given to him? And where did he get the power to do *miracles*?"

³He is just the *carpenter*, the son of Mary and the brother of James, Joseph, Judas, and Simon. And his sisters are here with us." So the people were *upset* with Jesus.

⁴Jesus said to them, "A *prophet* is *honored* everywhere except in his hometown and with his own people and in his own home."

⁵So Jesus was not able to work any miracles there *except* to *heal* a few sick people by putting his hands on them.

³⁶Nhưng Chúa Giê-xu *không để ý* đến những lời đó. Ngài bảo ông chủ hội-đường, "Đừng sợ; hãy có niềm tin."

³⁷Chúa Giê-xu chỉ cho phép Phi-e, Gia-cơ và Giăng đi vào với Ngài.

³⁸Khi vào nhà ông chủ hội-đường, Ngài thấy họ làm ồn-ào và *khóc-lóc thảm-thiết*.

³⁹Chúa Giê-xu *vào* nhà và bảo họ, "Sao các ông bà khóc lóc và làm ồn-ào làm chi? Cô bé không phải chết đâu, nó chỉ *ngủ* thôi."

⁴⁰Nhưng họ *cười nh-*o Ngài. Sau khi *đuổi họ ra* khỏi nhà, Chúa Giê-xu dẫn cha mẹ cô gái và ba môn-đệ vào phòng cô bé nằm.

⁴¹Ngài c-m tay cô bé và nói, "Ta-li-tha cum!" (Nghĩa là, "Cô bé gái ơi, Ta bảo con hãy ngồi dậy.")

⁴²Cô bé *lập-tức* đứng dậy và *chập-cho-ng* bước đi. (Vì cô đã lên mười hai tuổi). Mọi người rất *đổi* kinh-ng-c.

⁴³Chúa Giê-xu ra *lệnh tuyệt đối* không cho ai nói l-i với người khác biết việc n-y. Do-n Ngài bảo họ cho cô bé ăn.

Chúa Giê-xu trở về quê-quán

6Chúa Giê-xu rời nơi đó trở về *quê-quán*, có các môn-đệ cùng đi.

²Đến ngày Sa-bát Ngài vào hội-đường d-y-dỗ. Nhiều người nghe Ngài thì *sững-sờ* hỏi nhau, "ng n-y học những điều n-y ở đâu? Cái khôn của ông ta là lo-i gì? Và ông ta lấy quyền ở đâu mà làm *phép l-*?"

³ng ta chẳng qua là *thợ mộc*, con của Ma-ri và anh của Gia-cơ, Giô-sép, Giu-đa và Xi-môn. Còn chị em ông ta vẫn sống ở giữa chúng ta đây mà." Cho nên họ *khó chịu* về Ngài.

⁴Chúa Giê-xu bảo họ, "Nhà *tiên-tri* nào cũng được khắp nơi *kính-trọng* ngo-i-trừ quê-quán, thân-tộc mình mà thôi."

⁵Cho nên Chúa Giê-xu không thể làm phép l- ở đó được *ngo-i trừ* đặt tay *chữa lành* một vài người bệnh.

⁶He was amazed at how many people had no faith. Then Jesus went to other *villages* in that area and taught.

⁷He called his twelve followers together and got ready to send them out *two by two* and gave them *authority* over *evil spirits*.

⁸This is what Jesus *commanded* them: "Take nothing for your trip except a *walking stick*. Take no bread, no bag, and no money in your *pockets*.

⁹Wear *sandals*, but take only the clothes you are wearing.

¹⁰When you enter a house, stay there until you *leave* that town.

¹¹If the people in a certain place *refuse* to *welcome* you or listen to you, *leave* that place. *Shake its dust[†]* off your feet[†] as a *warning* to them."

¹²So the followers went out and preached that people should change their hearts and lives.

¹³They forced many demons out and put olive *oil* on many sick people and healed them.

How John the Baptist Was Killed

¹⁴King Herod heard about Jesus, because he was now well known. Some people said, "He is John the Baptist, who has *risen from the dead*. That is why he can work these miracles."

¹⁵Others said, "He is Elijah!"^k

Other people said, "Jesus is a *prophet*, like the prophets who lived long ago."

¹⁶When Herod heard this, he said, "I killed John by *cutting off his head*. Now he has risen from the dead!"

¹⁷Herod himself had *ordered* his soldiers to *arrest* John and put him in prison *in order* to please his wife, Herodias. She had been the wife of Philip, Herod's brother, but then Herod had married her.

¹⁸John had been telling Herod, "It is *not lawful* for you to be married to your brother's wife."

[†] Shake...feet A warning. It showed that they were rejecting these people.

^k Elijah A man who spoke for God and who lived hundreds of years before Christ. See 1 Kings 17.

⁶Ngài lấy làm l- vì nhiều người chẳng có đức-tin gì cả. Đ-o-n Chúa Giê-xu vào các *làng* khác trong vùng đó để giảng-d-y.

⁷Ngài gọi mười hai môn-đệ l-i và sẵn-sàng sai họ đi ra *từng đôi* để giảng-d-o và Ngài ban cho họ *quyền* trừ *tà-ma*.

⁸Chúa Giê-xu *căn-dặn* họ: "Đừng mang gì theo khi đi đường chỉ trừ *cây gậy*. Đừng mang theo bánh mì, bao hoặc tiền trong *túi*.

⁹Hãy mang *dép* nhưng chỉ mang đủ đồ theo mặc mà thôi.

¹⁰Khi các con vào nhà nào thì cứ ở đó cho tới khi rời tỉnh.

¹¹Nếu dân-chúng nơi nào *không chịu tiếp-đón* hoặc nghe các con thì hãy rời khỏi nơi đó, *phủi bụi[†]* nơi chân các con để làm dấu *cảnh cáo* họ."

¹²Các môn-đệ đi ra giảng và khuyên dân chúng đổi tâm-tính và nếp sống.

¹³Họ *đuổi* nhiều quỷ, xức *d-u* ô-liu và chữa lành nhiều người bệnh."

Trường-hợp Giảng Báp-tít bị giết

¹⁴Vua Hê-rốt nghe đồn về Chúa Giê-xu vì lúc bấy giờ Ngài đã nổi danh. Vài người bảo, "ng ta là Giảng Báp-tít, người đã *sống l-i từ trong kẻ chết* nên mới có thể làm những phép l- như thế n-y."

¹⁵Kẻ khác nói, "ng ta là Ê-li."^k

Người khác l-i nói, "ng Giê-xu là nhà *tiên-tri* cũng như các tiên-tri thời xưa."

¹⁶Khi Hê-rốt nghe vậy mới bảo, "Ta đã giết Giảng bằng cách *chém d-u* bây giờ ông ta đã sống l-i từ trong đám người chết!"

¹⁷Chính Hê-rốt *ra lệnh* cho quân-sĩ dưới quyền *bắt* giam Giảng vào ngục để làm vừa lòng vợ là Hê-rô-đia. Bà n-y trước kia là vợ của Phi-líp, em Hê-rốt nhưng Hê-rốt l-i lấy bà.

¹⁸Giảng can ngăn Hê-rốt, "Lấy vợ của em mình là *không phải* l-."

[†]phủi bụi Một dấu-hiệu cảnh cáo. Có nghĩa là các môn-đệ g-t bỏ những người n-y.

^k Êli: Một nhân-vật phát-ngôn thay cho Thượng-đế. ng ta sống trước Chúa Cứu-Thế mấy trăm năm. Xem sách 1 Các Vua 17.

¹⁹So Herodias *hated* John and wanted to kill him. But she couldn't,

²⁰because Herod was afraid of John and *protected* him. He knew John was a good and holy man. Also, though John's preaching always *bothered* him, he *enjoyed listening* to John.

²¹Then the *perfect time* came for Herodias to cause John's death. On Herod's birthday, he gave a *dinner party* for the most important government leaders, the *commanders of his army*, and the most important people in Galilee.

²²When the daughter of Herodias came in and *danced*, she pleased Herod and the people eating with him.

So King Herod said to the girl, "Ask me for anything you want, and I will give it to you."

²³He *promised* her, "Anything you ask for I will give to you--up to half of my *kingdom*."

²⁴The girl went to her mother and asked, "What should I ask for?"

Her mother answered, "Ask for the head of John the Baptist."

²⁵At once the girl went back to the king and said to him, "I want the head of John the Baptist right now on a *platter*."

²⁶Although the king was very sad, he had made a *promise*, and his dinner guests had heard it. So he did not want to *refuse* what she asked.

²⁷Immediately the king sent a *soldier* to bring John's head. The soldier went and cut off John's head in the *prison*

²⁸and brought it back on a *platter*. He gave it to the girl, and the girl gave it to her mother.

²⁹When John's followers heard this, they came and got John's body and put it in a *tomb*.

More than Five Thousand Fed

³⁰The *apostles* gathered around Jesus and told him about all the things they had done and taught.

³¹Crowds of people were coming and going so that Jesus and his followers did not even have time to eat.

¹⁹Vì thế Hê-rô-đi-a *thù* Giảng và muốn giết ông ta nhưng không được ,

²⁰vì Hê-rốt sợ Giảng nên tìm cách che-chở ông ta. Hê-rốt biết Giảng là người tốt và thánh thiện. Mặc dù những lời giảng d-y của Giảng làm Hê-rốt *khó chịu* mà vua vẫn *thích nghe*.

²¹Nhưng *cơ-hội* tốt đến để Hê-rô-đi-a giết Giảng. Nhân dịp sinh-nhật Hê-rốt, vua làm *tiệc* thết-đãi các công-chức cao-cấp trong chánh-phủ, các *nhà chỉ-huy quân-lực* cùng các nhân-vật quan-trọng miền Ga-li-lê.

²²Khi con gái Hê-rô-đi-a vào *nhảy múa*, Hê-rốt và các khách dự tiệc rất thích.

Nên vua Hê-rốt bảo cô gái, "Con muốn xin điều gì bây giờ cha cũng cho hết."

²³Vua còn *hứa* thêm, "Xin gì cũng được--đều cho xin nửa *vuông-quốc* của cha, cha cũng cho."

²⁴Cô gái ch-y vào hỏi mẹ, "Con xin cái gì bây giờ hả mẹ?"

Bà mẹ đáp, "Con hãy xin cái *đầu* của Giảng Báp-tít."

²⁵Cô gái liền trở vào thưa với vua, "Con muốn xin cái *đầu* của Giảng Báp-tít để trên *mâm* ngay bây giờ."

²⁶Vua rất buồn r-u nhưng vì đã lỡ *hứa*, mọi khách dự-tiệc đều nghe nên vua không muốn *từ-chối* điều cô gái xin.

²⁷Vua liền truyền lệnh cho một tên *lính* đi mang *đầu* Giảng đến. Tên lính đi chém *đầu* Giảng trong *ngục*

²⁸để trên *mâm* mang vào. Tên lính đưa *mâm* cho cô gái, cô gái mang vào đưa cho mẹ.

²⁹Khi các môn-đệ Giảng nghe tin liền đến lấy xác ông chôn trong *mộ*.

Thết đãi hơn năm ngàn người

³⁰Các *sứ-đồ* nhóm l-i quanh Chúa Giê-xu và thuật l-i cho Ngài nghe những gì họ làm và d-y.

³¹Dân-chúng kẻ đến người đi *tấp-nập* đến nỗi Chúa Giê-xu và các môn-đệ không có thì-giờ để ăn.

He said to them, "come away *by ourselves*, and we will go to a *lonely place* to get some rest."

³²So they went in a boat by themselves to a *lonely place*.

³³But many people saw them leave and *recognized* them. So from all the towns they ran to the place where Jesus was going, and they got there before him.

³⁴When he arrived, he saw a great crowd waiting. He *felt sorry* for them, because they were like *sheep* without a *shepherd*. So he began to teach them many things.

³⁵When it was late in the day, his followers came to him and said, "No one lives in this place, and it is already very late.

³⁶Send the people away so they can go to the *countryside* and towns around here to buy themselves something to eat."

³⁷But Jesus answered, "You give them something to eat."

They said to him, "We would all have to work a month to earn enough money to buy that much bread!"

³⁸Jesus asked them, "How many *loaves of bread* do you have? Go and see."

When they found out, they said, "Five *loaves* and two fish."

³⁹Then Jesus told his followers to have the people sit in groups on the green grass.

⁴⁰So they sat in *groups* of fifty or a hundred.

⁴¹Jesus took the five loaves and two fish and, looking up to heaven, he thanked God for the food. He *divided* the bread and gave it to his followers for them to give to the people. Then he *divided* the two fish among them all.

⁴²All the people ate and were *satisfied*.

⁴³The followers filled twelve *baskets* with the *leftover* pieces of bread and fish.

⁴⁴There were five thousand men who ate.

Jesus Walks on the Water

⁴⁵Immediately Jesus told his followers to get into the boat and go ahead of him to Bethsaida across the lake. He *stayed* there to send the people home.

Chúa Giê-xu bảo các môn-đệ, "Thôi chúng ta hãy đi *riêng ra* tìm *chỗ* nào *vắng vẻ* để nghỉ ngơi."

³²Nên họ xuống thuyền đi đến *chỗ vắng*.

³³Nhưng nhiều người thấy họ rời nơi đó và *nhận ra* nên dân-chúng từ đủ các tỉnh ch-y đến nơi Ngài sắp đến và đến trước Chúa Giê-xu cùng các môn-đệ.

³⁴Khi đến nơi, Ngài thấy đám qu-n-chúng đang đợi. Ngài *cảm-thương* họ vì họ như *chiên* thiếu *người chăn* nên Chúa Giê-xu d-y dỗ họ nhiều điều.

³⁵Đến xế chiều các môn-đệ đến thưa với Ngài, "Nơi n-y không có ai ở mà trời đã xế chiều rồi.

³⁶Xin Th-y cho họ về để họ đi vào *vùng quê* và các tỉnh quanh đây mua thức ăn."

³⁷Nhưng Chúa Giê-xu đáp, "Các con phải cho họ ăn."

Các môn-đệ thưa, "Chúng con phải làm việc nguyên cả tháng mới đủ tiền mua thức ăn cho chừng n-y người!"

³⁸Chúa Giê-xu hỏi họ, "Các con có bao nhiêu ổ *bánh*? Đi xem thử đi."

Sau khi đã kiểm-điểm họ trình, "D- có năm ổ *bánh* và hai con cá."

³⁹Chúa Giê-xu bảo các môn-đệ cho dân chúng ngồi từng nhóm trên cỏ xanh.

⁴⁰Nên họ ngồi từng *nhóm* năm chục, nhóm một trăm.

⁴¹Chúa Giê-xu c-m năm ổ bánh và hai con cá, ngược mắt lên trời t- on Thượng-Đế. Ngài *chia* bánh ra trao cho các môn-đệ để phát cho dân-chúng. Rồi Ngài cũng *chia* cá nữa.

⁴²Tất cả mọi người đều ăn-uống *no-nê*.

⁴³Các môn-đệ gom được đ-y mười hai *giỏ* bánh và cá *thừa*.

⁴⁴Trong số người ăn có hơn năm ngàn người nam.

Chúa Giê-xu đi trên mặt nước

⁴⁵Chúa Giê-xu liền bảo các môn-đệ xuống thuyền qua thành Bết-sai-đa ở bờ bên kia trước Ngài. Còn Ngài ở *l-i* để truyền cho dân-chúng về.

⁴⁶After sending them away, he went into the hills to pray.

⁴⁷That night, the boat was in the *middle* of the lake, and Jesus was *alone* on the land.

⁴⁸He saw his followers *struggling hard* to row the boat, because the *wind was blowing against* them. Between three and six o'clock in the morning, Jesus came to them, walking on the water, and he wanted to walk past the boat.

⁴⁹But when they saw him walking on the water, they thought he was a *ghost* and cried out.

⁵⁰They all saw him and were afraid. But quickly Jesus spoke to them and said, "Have courage! It is I. Do not be afraid."

⁵¹Then he got into the boat with them, and the wind became calm. The followers were greatly amazed.

⁵²They did not understand about the miracle of the five loaves, because *their minds were closed*.

⁵³When they had *crossed* the lake, they came to shore at Gennesaret and *tied* the boat there.

⁵⁴When they got out of the boat, people immediately *recognized* Jesus.

⁵⁵They ran everywhere in that area and began to bring sick people on mats wherever they heard he was.

⁵⁶And everywhere he went--into towns, cities, or countryside--the people brought the sick to the *marketplaces*. They *begged* him to let them touch just the *edge of his coat*, and all who touched it were healed.

Obey God's Law

7When some Pharisees and some teachers of the law came from Jerusalem, they *gathered* around Jesus.

²They saw that some of Jesus' followers ate food with hands that were not *clean*, that is, they hadn't *washed* them.

³(The Pharisees and all the Jews never eat before washing their hands in a special way according to their *unwritten laws*.)

⁴⁶Sau khi cho dân-chúng về rồi Chúa Giê-xu lên núi cu nguyện.

⁴⁷Khuya hôm ấy trong khi thuyền đã đến giữa hồ mà Chúa Giê-xu vẫn còn ở một mình trên bờ.

⁴⁸Ngài thấy các môn-đệ chèo chống rất cực nhọc vì gặp gió ngược. Khoảng giữa ba đến sáu giờ sáng Chúa Giê-xu đi trên mặt nước đến với họ và Ngài định đi qua mặt thuyền.

⁴⁹Khi các môn-đệ thấy Ngài đi trên mặt nước thì tưởng thấy ma nên la lên.

⁵⁰Người nào cũng nhìn thấy nên sợ hoảng. Song Chúa Giê-xu lập-tức trấn-an họ, "Đừng sợ, Th-y đây mà."

⁵¹Khi Ngài bước vào thuyền với họ thì gió lặng. Các môn-đệ vô-cùng kinh-ng-c.

⁵²Họ không hiểu ý-nghĩa phép l- về năm ổ bánh vì trí họ bị khép kín.

⁵³Sau khi băng qua hồ thì họ đến bờ Ghê-nê-xa-rét xong buộc thuyền t-i đó.

⁵⁴Vừa bước ra khỏi thuyền dân chúng nhận ra Chúa Giê-xu.

⁵⁵Dân-cư khắp nơi đổ xô đến, hể nghe Ngài đi ở đâu người ta khiêng những người bệnh nằm trên cáng đến đó.

⁵⁶Và bất cứ chỗ nào Ngài đi--từ tỉnh, thành hay làng m-c, dân-chúng đưa những người bệnh vào trong phố chợ. Họ nài-ni xin được sờ ve áo Ngài và hể ai sờ đều được lành cả.

Hãy vâng theo luật Thượng-Đế

7Có mấy người Pha-ri-xi và các giáo-sư luật từ Giê-ru-sa-lem đến họp xung-quanh Ngài.

²Họ thấy vài môn-đệ của Chúa Giê-xu dùng tay không s-ch, nghĩa là chưa rửa, để ăn.

³(Người Pha-ri-xi và tất cả người Do-thái không bao giờ ăn trước khi rửa tay theo một kiểu định sẵn ăn theo luật truyền miệng của họ.)

⁴And when they buy something in the *market*, they never eat it until they wash themselves in a special way. They also follow many other unwritten laws, such as the washing of cups, *pitchers*, and *pots*.)

⁵The Pharisees and the teachers of the law said to Jesus, "Why don't your followers obey the unwritten laws which have been *handed down* to us? Why do your followers eat their food with hands that are not clean?"

⁶Jesus answered, "Isaiah was right when he spoke about you *hypocrites*. He wrote, "These people show honor to me with words, but their hearts are far from me.

⁷Their *worship* of me is *worthless*
The things they teach are nothing but
human rules.' Isaiah 29:13

⁸You have stopped following the *commands* of God, and you follow only human teachings."

⁹Then Jesus said to them, "You *cleverly ignore* the commands of God so you can follow your own teachings.

¹⁰Moses said, '*Honor* your father and your mother,¹ and 'Anyone who *says cruel things* to his father or mother must be *put to death*.'^m

¹¹But you say a person can tell his father or mother, 'I have something I could use to help you, but it is Corban--a gift to God.'

¹²You no longer let that person use that money for his father or his mother.

¹³By your own rules, which you teach people, you are *rejecting* what God said. And you do many things like that."

¹⁴After Jesus called the crowd to him again, he said, "Every person should listen to me and *understand* what I am saying.

¹⁵There is nothing people put into their *bodies* that makes them *unclean*. People are made unclean by the things that *come out* of them."¹⁶ⁿ

¹ Honor....mother.' Quotation from Exodus 20:12; Deuteronomy 5:16.

^m 'Anyone...death.' Quotation from Exodus 21:17

ⁿ Verse 16 Some Greek copies add verse 16: "You people who can hear me, listen!"

⁴Và khi mua đồ ở *chợ* về nếu chưa rửa đúng cách họ cũng không ăn. Họ còn giữ nhiều luật truyền miệng khác như rửa chén bát, *b-u nước* và *nồi niêu*.)

⁵Người Pha-ri-xi và các giáo-sư luật thua với Chúa Giê-xu, "T-i sao các môn-đệ Th-y không theo luật truyền miệng đã được *lưu-truyền* từ xưa l-i cho chúng ta? T-i sao các môn-đệ th-y dùng tay dơ để ăn?"

⁶Chúa Giê-xu đáp, "Tiên-tri Ê-sai viết rất đúng về các ông là những *kẻ d-o-đức giả*:
'Dân n-y tôn-kính Ta bằng môi-miếng,
mà lòng thì xa cách Ta.

⁷*Lối thờ-phượng* của họ thật *vô-ích*.
Những điều họ d-y chỉ là những qui-tắc
con người đặt ra thôi." Ê-sai 29:13

⁸Các ông không theo những *giới-lệnh* của Thượng-Đế mà chỉ theo lời d-y của loài người."

⁹Đo-n Chúa Giê-xu bảo họ, "Các ông *khôn-khéo bỏ qua* giới-lệnh của Thượng-Đế để tuân theo những lời d-y-dỗ do chính mình đặt ra.

¹⁰Mô-se d-y, 'Hãy *tôn-kính* cha mẹ người,¹ và 'người nào *chưởi mắng* cha mẹ mình phải bị *xử-tử*.'^m

¹¹Nhưng các ông d-y là con cái nào cũng có thể nói với cha mẹ, "Điều con có thể giúp cha mẹ thì thuộc Co-ban rồi--nghĩa là đã dâng cho Thượng-Đế.'

¹²Các ông không cho người ấy dùng số tiền đó để giúp cha mẹ nữa.

¹³Cho nên khi các ông d-y người ta theo những phép-tắc của mình các ông đã *ném bỏ* lời d-y của Thượng-Đế. Các ông còn làm nhiều điều tương-tự như thế."

¹⁴Sau khi Chúa Giê-xu gọi dân-chúng l-i Ngài bảo, "Mọi người hãy nghe và *hiểu* điều Ta nói đây.

¹⁵Không có cái gì từ ngoài đi vào *thân-thể* người mà làm cho người *dơ-dáy* được. Người ta bị *dơ-bẩn* là do những thứ *phát-xuất* từ trong ra mà thôi."¹⁶ⁿ

¹ Hãy tôn kính cha mẹ người' Trích Ai-Cập Xuât-ký 20:12 và

Phục-Truyền Luật ký 5:16

^m "Ai chưởi mắng....bị xử tử" Trích Ai-Cập Xuât-Ký 21:17

ⁿ *Câu 16* Vài bản Hi-l-p thêm câu 16: "Người nào nghe Ta được hãy lắng tai nghe!"

¹⁷When Jesus left the people and went into the house, his followers asked him about this story.

¹⁸Jesus said, "Do you still not *understand*? Surely you know that nothing that *enters* someone from the outside can make that person unclean.

¹⁹It does not go into the *mind*, but into the *stomach*. Then it goes out of the body." (When Jesus said this, he meant that no longer was any food unclean for people to eat.)

²⁰And Jesus said, "The things that come out of people are the things that make them unclean.

²¹All these *evil things* begin *inside* people, in the mind: evil thoughts, *sexual sins*, stealing, *murder, adultery*,

²²*greed*, evil actions, lying, doing sinful things, *jealousy*, speaking evil of others, *pride*, and foolish living.

²³All these evil things come from inside and make people unclean."

Jesus Helps a Non-Jewish Woman

²⁴Jesus left that place and went to the area around Tyre. When he went into a house, he did not want anyone to know he was there, but he could not stay *hidden*.

²⁵A woman whose daughter had an evil spirit in her heard that he was there. So she quickly came to Jesus and *fell at his feet*.

²⁶She was Greek, born in Phoenicia, in Syria. She *begged* Jesus to force the *demon* out of her daughter.

²⁷Jesus told the woman, "It is not right to take the children's bread and give it to the dogs. First let the children eat all they want."

²⁸But she answered, "Yes, Lord, but even the dogs under the table can eat the children's *crumbs*."

²⁹Then Jesus said, "Because of your answer, you may go. The demon has left your daughter."

³⁰The woman went home and found her daughter lying in bed; the demon was gone.

¹⁷Khi Chúa Giê-xu rời đám qu-n-chúng đi vào nhà thì các môn-đệ hỏi Ngài về câu chuyện đó.

¹⁸Chúa Giê-xu bảo, "Các con vẫn chưa *hiểu* sao? Dĩ-nhiên các con biết là không có cái gì từ ngoài *vào trong* người mà làm dơ-bẩn con người được.

¹⁹Vì cái đó không nhập vào *tâm-trí* mà vào *bao-tử* tiêu-hóa rồi bài-tiết khỏi thân-thể." (Khi Chúa Giê-xu nói như thế Ngài ám-chỉ là không có thức ăn nào gọi là dơ bẩn mà không ăn được.)

²⁰Và Ngài d-y tiếp, "Những gì từ trong con người ra mới làm dơ-bẩn con người.

²¹Những điều *ác-xấu* sau đây phát xuất từ *bên trong* con người: ác tưởng, *tội nhục-dục*, trộm cắp, *giết người, ngo-i-tình*,

²²*tham-lam*, hành-vi độc-ác, nói dối, làm quấy, *ghanh-tị*, nói xấu kẻ khác, *kiêu-cãnh* và ăn-ở bậy-b-.

²³Những điều ác đó từ bên trong ra mới làm dơ-bẩn con người.

Chúa Giê-xu cứu giúp một thiếu-phụ ngo-i bang

²⁴Chúa Giê-xu rời nơi đó đi đến khu-vực thành Tia. Khi vào nhà Ngài không muốn ai biết Ngài có mặt ở đó nhưng không *giấu* được.

²⁵Một thiếu-phụ có cô con gái bị quỷ ám nghe tin Ngài ở đó. Bà ta vội-vã đến *quỳ* trước mặt Chúa Giê-xu.

²⁶Bà người Hi-l-p, sinh trưởng vùng Phê-ni-xi thuộc Xy-ri. Bà *van xin* Chúa Giê-xu đuổi *quỷ* ra khỏi cô con gái mình.

²⁷Chúa Giê-xu bảo bà, "Không nên lấy bánh của con cái mà cho chó ăn. Phải để con cái ăn no-nê trước đã."

²⁸Nhưng bà thưa, "L-y Chúa đúng vậy nhưng mấy con chó dưới g-m bàn chỉ ăn mấy miếng *bánh vụn* của mấy đứa nhỏ thôi."

²⁹Chúa Giê-xu đáp, "Vì có câu đáp của bà, bà về đi, quỷ đã ra khỏi con bà rồi."

³⁰Thiếu-phụ trở về nhà thấy cô con gái nằm trên giường tỉnh-táo còn quỷ đã ra khỏi.

Jesus Heals a Deaf Man

³¹Then Jesus left the area around Tyre and went through Sidon to Lake Galilee, to the area of the Ten Towns.^o

³²While he was there, some people brought a man to him who was deaf and could not talk plainly. The people begged Jesus to put his hand on the man to heal him.

³³Jesus led the man away from the crowd, by himself. He put his fingers in the man's ears and then spit and touched the man's tongue.

³⁴Looking up to heaven, he sighed and said to the man, "Ephphatha!" This means, "Be opened.")

³⁵Instantly the man was able to hear and to use his tongue so that he spoke clearly.

³⁶Jesus commanded the people not to tell anyone about what happened. But the more he commanded them, the more they told about it.

³⁷They were completely amazed and said, "Jesus does everything well. He makes the deaf hear! And those who can't talk he makes able to speak."

More than Four Thousand Fed

8Another time there was a great crowd with Jesus that had nothing to eat. So Jesus called his followers and said,

²I feel sorry for these people, because they have already been with me for three days, and they have nothing to eat.

³If I send them home hungry, they will faint on the way. Some of them live a long way from here."

⁴Jesus' followers answered, "How can we get enough bread to feed all these people? We are far away from any town."

⁵Jesus asked, "How many loaves of bread do you have?"

They answered, "Seven."

^oTen Towns In Greek, called "Decapolis". It was an area east of Lake Galilee that once had ten main towns.

Chúa Giê-xu chữa lành người điếc

³¹Rồi Chúa Giê-xu rời khu-vực thành Tia, đi qua thành Xi-đôn rồi đến Hồ Ga-li-lê thuộc khu-vực Thập-Tỉnh^o.

³²Đang khi ở đó có mấy người mang đến cho Ngài một người điếc và đố lưỡi, ăn nói ngọng nghịu. Người ta van xin Ngài đặt tay chữa lành cho anh.

³³Chúa Giê-xu dắt anh ra khỏi đám đông, riêng một mình với Ngài. Đ-o-n Ngài đặt ngón tay trên lỗ tai anh rồi nhổ và sờ vào lưỡi anh ta.

³⁴Ngước mắt lên trời, Ngài thở dài và nói, "Ephphatha!" (nghĩa là, "Hãy mở ra.")

³⁵Tức thì người ấy nghe được, lưỡi thông-thả, anh ta nói rõ-ràng trở l-i.

³⁶Chúa Giê-xu dặn mọi người không được nói cho ai biết việc ấy. Nhưng Ngài càng ngăn cấm bao nhiêu người ta l-i càng đồn chuyện ấy ra bấy nhiêu.

³⁷Dân-chúng vô-cùng kinh-ng-c và bảo rằng, "Chúa Giê-xu làm mọi việc thật hết sức tốt-đẹp. Ngài khiến kẻ điếc nghe được và người câm nói được."

Hơn bốn ngàn người được thết-dãi

8Một l-n khác có một đám đông đi theo Chúa Giê-xu mà không có gì ăn nên Ngài gọi các môn-đệ l-i bảo,

²Th-y tội-nghiệp đám qu-n-chúng n-y vì họ đi theo Th-y hơn ba ngày nay mà không có gì ăn.

³Nếu Th-y cho họ về trong khi bụng đói thế n-y chắc sẽ có người bị xỉu dọc đường vì có một số đến từ nơi khá xa."

⁴Các môn-đệ Ngài thưa, "Làm sao chúng ta có đủ bánh cho chừng n-y người ăn? Nơi đây cũng không g-n thị-trấn nào."

⁵Chúa Giê-xu hỏi, "Các con có bao nhiêu ổ bánh?"

Họ thưa, "D- có bảy ổ."

^oThập-Tỉnh. Tiếng Hi-l-p là "Dê-ca-bô-li". Đó là vùng phía Đông Hồ Ga-li-lê, trước kia có mười thị-trấn.

⁶Jesus told the people to sit on the ground. Then he took the seven loaves, gave thanks to God, and *divided* the bread. He gave the pieces to his followers to give to the people, and they did so.

⁷The followers also had a few small fish. After Jesus gave thanks for the fish, he told his followers to give them to the people also.

⁸All the people ate and were satisfied. Then his followers filled seven baskets with the *leftover pieces* of food.

⁹There were about four thousand people who ate. After they had eaten, Jesus sent them home.

¹⁰Then right away he got into a boat with his followers and went to the area of Dalmanutha.

The Leaders Ask for a Miracle

¹¹The Pharisees came to Jesus and began to ask him questions. Hoping to *trap* him, they asked Jesus for a miracle from God.

¹²Jesus *sighed deeply* and said, "Why do you people ask for a miracle as a sign? I tell you the truth, no sign will be given to you."

¹³Then Jesus left the Pharisees and went in the boat to the other side of the lake.

Guard Against Wrong Teachings

¹⁴His followers had only one loaf of bread with them in the boat; they had forgotten to bring more.

¹⁵Jesus warned them, "Be careful! *Beware of the yeast* of the Pharisees and the yeast of Herod."

¹⁶His followers discussed the *meaning* of this, saying, "He said this because we have no bread."

¹⁷Knowing what they were talking about, Jesus asked them, "Why are you talking about not having bread? Do you still not see or understand? Are your *minds* closed?"

¹⁸You have eyes, but you don't really see. You have ears, but you don't really listen. Remember when

⁶Chúa Giê-xu bảo dân-chúng ngồi xuống đất. Đ-o-n Ngài lấy bảy ổ bánh, cảm-t- Thượng-Đế và *bẻ* bánh ra. Ngài trao bánh cho các môn-đệ để phân-phát cho dân-chúng.

⁷Các môn-đệ cũng có vài con cá nhỏ. Sau khi cảm-t- Thượng-Đế về mấy con cá Ngài bảo các môn-đệ phát cho dân chúng luôn.

⁸Mọi người ăn-uống no-nê. Các môn-đệ gom được bảy giỏ đ-y những *miếng thừa*.

⁹Có khoảng bốn ngàn người ăn l-n đó. Sau khi ăn xong Ngài cho họ về.

¹⁰Rồi Ngài cùng các môn-đệ liền xuống thuyền đi qua miền Đan-ma-nu-tha.

Các nhà c-m-quyền muốn xem một phép l-

¹¹Các người Pha-ri-xi đến gặp Chúa Giê-xu và bắt đ-u g-n hỏi Ngài. Dụng-ý muốn *gài bẫy* Ngài nên họ yêu-c-u Chúa Giê-xu làm một phép l- từ Thượng-Đế cho họ xem.

¹²Chúa Giê-xu *thở dài* bảo họ, "Sao các ông muốn xem phép l- ? Ta bảo thật, các ông sẽ không nhận được dấu l- nào."

¹³Rồi Ngài bỏ họ, xuống thuyền sang bờ hồ bên kia.

Phải thận trọng về những lời giáo-huấn sai l-c

¹⁴Các môn-đệ chỉ đem theo có một ổ bánh trong thuyền; lẽ ra họ phải mang theo nhiều hơn.

¹⁵Chúa Giê-xu dặn-dò họ, "Các con phải *thận-trọng* về *men* của những người Pha-ri-xi và men của Hê-rốt."

¹⁶Các môn-đệ thảo-luận với nhau về *ý-nghĩa* của lời Ngài nói. Họ bảo, "Th-y nói vậy là vì chúng ta quên mang bánh theo."

¹⁷Biết họ bàn như vậy nên Chúa Giê-xu hỏi, "Sao các con nói t-i vì không mang bánh theo? Các con cũng còn chưa thấy và chưa hiểu sao? *Trí-óc* các con vẫn còn khép kín sao?"

¹⁸Các con có mắt mà vẫn không thấy, có tai mà không nghe. Các con còn nhớ khi

¹⁹I divided five loaves of bread for the five thousand? How many baskets did you fill with leftover pieces of food?"

They answered, "Twelve."

²⁰And when I divided seven loaves of bread for the four thousand, how many baskets did you fill with leftover pieces of food?"

They answered, "Seven."

²¹Then Jesus said to them, "Don't you understand yet?"

Jesus Heals a Blind Man

²²Jesus and his followers came to Bethsaida. There some people brought a blind man to Jesus and begged him to touch the man.

²³So Jesus took the blind man's hand and led him out of the *village*. Then he *spit* on the man's eyes and put his hands on the man and asked, "Can you see now?"

²⁴The man looked up and said, "Yes, I see people, but they look like trees walking around."

²⁵Again Jesus put his hands on the man's eyes. Then the man opened his eyes wide and they were healed, and he was able to see everything clearly.

²⁶Jesus told him to go home, saying, "Don't go into the town."

Peter Says Jesus is the Christ

²⁷Jesus and his followers went to the towns around Caesarea Philippi. While they were traveling, Jesus asked them, "Who do people say I am?"

²⁸They answered, "Some say you are John the Baptist. Others say you are Elijah^P, and others say you are one of the *prophets*."

²⁹Then Jesus asked, "But who do you say I am?"

Peter answered, "You are the Christ."

³⁰Jesus warned his followers not to tell anyone who he was.

^PElijah A man who spoke for God and who lived hundreds of years before Christ. See 1 Kings 17.

¹⁹Thầy chia năm ổ bánh cho năm ngàn người sao? Các con lượm l-i-i được bao nhiêu giỏ bánh thừa?"

Họ thưa, "D- mười hai giỏ."

²⁰Còn khi Thầy phát bảy ổ bánh cho bốn ngàn người, các con lượm được bao nhiêu giỏ bánh thừa?"

Họ thưa, "D- bảy giỏ."

²¹Chúa Giê-xu bảo họ rằng, "Đến bây giờ các con cũng chưa hiểu sao?"

Chúa Giê-xu chữa lành người mù

²²Chúa Giê-xu cùng các môn-đệ đến thành Bết-sai-đa. Người ta mang đến cho Ngài một người mù và xin Ngài đặt tay trên anh .

²³Chúa Giê-xu c-m tay người mù dặt ra khỏi lòng. Rồi Ngài *nhổ nước miếng* lên mắt và đặt tay trên anh xong hỏi, "Bây giờ anh thấy được chưa?"

²⁴Anh ngược lên thưa, "D- tôi thấy người ta nhưng họ đi giống như cây."

²⁵Chúa Giê-xu l-i-i đặt tay tay lên mắt anh. Anh mở mắt ra thì mắt được sáng, thấy rõ-ràng mọi sự.

²⁶Chúa Giê-xu bảo anh đi về nhà và dặn, "Đừng trở vào thành."

Phi-e xưng Chúa Giê-xu là Đấng Cứu-thế

²⁷Chúa Giê-xu cùng môn-đệ đi đến các thành thuộc vùng Xê-xa-rê Phi-líp. Đang đi đường Chúa Giê-xu hỏi các môn-đệ, "Người ta nói Thầy là ai?"

²⁸Các môn-đệ thưa, "Có người nói Thầy là Giăng Báp-tít. Người khác nói thầy là Ê-li^P, còn người khác nữa thì cho thầy là một trong các *nhà tiên-tri*."

²⁹Nhưng Chúa Giê-xu hỏi, "Còn các con nói Thầy là ai?"

Phi-e đáp, "Thầy là Đấng Cứu-thế."

³⁰Chúa Giê-xu nghiêm cấm các môn-đệ không được nói cho người nào biết Ngài là ai.

^PÊ-li: Một nhân-vật phát ngôn thay cho Thượng-Đế. Ông ta sống trước Chúa Giê-xu mấy trăm năm. Xem sách 1 Các Vua 17.

³¹Then Jesus began to teach them that the Son of Man must *suffer* many things and that he would be *rejected* by the older Jewish leaders, the leading priests, and the teachers of the law. He told them that the Son of Man must be killed and then *rise from the dead* after three days.

³²Jesus told them *plainly* what would happen. Then Peter *took Jesus aside* and began to tell him not to talk like that.

³³But Jesus turned and looked at his followers. Then he told Peter not to talk that way. He said, "Go away from me, Satan!⁹ You don't care about the things of God, but only about things people think are important."

³⁴Then Jesus called the crowd to him, along with his followers. He said, "If people want to follow me, they must *give up* the things they want. They must be willing even to *give up their lives* to follow me.

³⁵Those who want to save their lives will give up true life. But those who give up their lives for me and for the Good News will have true life.

³⁶It is worth nothing for them to have the whole world if they lose their souls.

³⁷They could never pay enough to *buy back* their souls.

³⁸The people who live now are living in a sinful and evil time. If people are *ashamed of* me and my teaching, the Son of Man will be ashamed of them when he comes with his Father's *glory* and with the holy angels.

9Then Jesus said to the people, "I tell you the truth, some people standing here will see the kingdom of God come with power before they die."

Jesus Talks with Moses and Elijah

²Six days later, Jesus took Peter, James, and John up on a high mountain *by themselves*. While they *watched*, Jesus' *appearance* was changed.

⁹Satan Name for the devil meaning "the enemy." Jesus means that Peter was talking like Satan.

³¹Đo-n Chúa Giê-xu bắt đ-u đ-y họ là Con Người phải *chịu khổ* nhiều còn bị các bô lão Do-thái, các giới trưởng-tể cùng các giáo-sư luật *lo-i ra*. Ngài cũng cho biết thêm là Con Người sẽ bị giết nhưng sau ba ngày sẽ *sống l-i từ trong vòng kẻ chết*.

³²Chúa Giê-xu nói *rõ-ràng* cho các môn-đệ biết những sự việc sẽ xảy ra. Phi-e liền *mang Ngài riêng ra* khuyên Ngài không nên nói như vậy.

³³Nhưng Chúa Giê-xu quay l-i nhìn các môn-đệ xong quở Phi-e. Ngài bảo, "Này Sa-tăng, hãy đi khỏi mặt Ta! Con không nghĩ đến việc Thượng-Đế mà chỉ nghĩ đến những việc mà người ta cho là quan-trọng thôi."

³⁴Sau đó Chúa Giê-xu gọi qu-n-chúng và các môn-đệ l-i bảo rằng, "Ai muốn theo Ta phải *từ-bỏ* những gì mình ưa-thích. Những người đó thậm chí phải *liều mình* mà theo Ta.

³⁵Người nào tìm cách bảo-vệ sinh-m-ng mình sẽ không nhận được sự sống thật nhưng người nào *liều mình* vì Ta và vì Tin Mừng sẽ nhận được sự sống thật.

³⁶Người nào dù được cả thế-giới mà mất *linh-hồn* mình thì chẳng ích-lợi gì.

³⁷Trả bao nhiêu cũng không *chước* được linh-hồn mình.

³⁸Ai hiện đang sống là sống trong một thời-kỳ đ-y tội-ác. Ai *xấu-hổ* về Ta và lời giáo-huấn của Ta thì Con Người cũng *xấu-hổ* về người đó khi Ngài hiện đến với Thượng-Đế trong *vinh-quang* cùng với các thiên-sứ thánh.

9Rồi Chúa Giê-xu bảo đoàn dân, "Ta bảo thật, một số người đứng đây sẽ thấy Nước Trời hiện đến đ-y quyền-uy trước khi qua đời. "

Chúa Giê-xu nói chuyện với Mô-se và Ê-li

²Sáu ngày sau, Chúa Giê-xu đem Phi-e, Gia-cơ và Giăng *đi riêng* lên một ngọn núi cao. Khi họ đang *nhìn* thì *sắc-diện* Chúa Giê-xu đổi khác.

⁹Sa-tăng Tên của ma-qui, có nghĩa là "kẻ thù." Chúa Giê-xu ngụ-ý là Phi-e nói chuyện kiểu Sa-tăng.

³His clothes became shining white, whiter than any person could make them.

⁴Then Elijah and Moses^r appeared to them, talking with Jesus.

⁵Peter said to Jesus, "Teacher, it is good that we are here. Let us make three tents--one for you, one for Moses, and one for Elijah."

⁶Peter did not know what to say, because he and the others were so frightened.

⁷Then a cloud came and covered them, and a voice came from the cloud, saying, "This is my Son, whom I love. Listen to him!"

⁸Suddenly Peter, James, and John looked around, but they saw only Jesus there alone with them.

⁹As they were coming down the mountain, Jesus commanded them not to tell anyone about what they had seen until the Son of Man had risen from the dead.

¹⁰So the followers obeyed Jesus, but they discussed what he meant about rising from the dead.

¹¹Then they asked Jesus, "Why do the teachers of the law say that Elijah must come first?"

¹²Jesus answered, "They are right to say that Elijah must come first and make everything the way it should be. But why does the Scripture say that the Son of Man will suffer much and that people will treat him as if he were nothing?"

¹³I tell you that Elijah has already come. And people did to him whatever they wanted to do, just as the Scriptures said it would happen.

Jesus Heals a Sick Boy

¹⁴When Jesus, Peter, James, and John came back to the other followers, they saw a great crowd around them and the teachers of the law arguing with them.

^rElijah and Moses Two of the most important Jewish leaders in the past. Moses had given them the law, and Elijah was an important prophet.

³ Áo quàng Ngài đang mặc bỗng trở nên sáng trắng, đến nỗi không ai có thể làm trắng như thế được.

⁴Bỗng có Ê-li và Mô-se^r hiện ra nói chuyện với Chúa Giê-xu.

⁵Phi-e thưa với Ngài, "Thưa th-y, chúng ta ở đây rất tốt. Chúng ta hãy dựng ba cái lều--một cho th-y, một cho Mô-se và một cho Ê-li."

⁶Phi-e chẳng biết phải nói gì vì ông ta và các đồng-b-n quá khiếp-sợ.

⁷Có một đám mây bay đến bao phủ mọi người, từ trong đám mây có tiếng vọng ra, "Đây là Con Ta yêu-dấu. Hãy nghe theo người!"

⁸Bỗng nhiên Phi-e, Gia-cơ và Giăng nhìn quanh quất thì chỉ thấy có một mình Chúa Giê-xu với họ mà thôi.

⁹Khi đang xuống núi Ngài căn-dặn họ không được thuật cho ai nghe về việc họ mới vừa thấy cho đến khi Con Người sống l-i từ trong vòng kẻ chết.

¹⁰Nên các môn-đệ vâng lời Chúa Giê-xu nhưng họ bàn-cãi với nhau không hiểu Ngài nói sống l-i từ kẻ chết nghĩa là gì.

¹¹Họ hỏi Ngài, "T-i sao các giáo-sư luật bảo là Ê-li phải đến trước?"

¹²Chúa Giê-xu đáp, "Họ nói đúng, Ê-li phải đến trước để sửa sang mọi việc. Nhưng t-i sao Thánh-Kinh bảo là Con Người phải chịu khổ nhiều vì người ta đối xử với Ngài như người không ra gì?"

¹³Th-y cho các con biết là Ê-li đã đến rồi nhưng người ta đối-xử với ông theo điều họ muốn đúng như Thánh-Kinh đã nói trước."

Chúa Giê-xu chữa lành một cậu bé mắc bệnh

¹⁴Khi Chúa Giê-xu, Phi-e, Gia-cơ và Giăng trở l-i với các môn-đệ kia thì thấy một đám đông vây quanh các môn-đệ còn các giáo-sư luật thì đang tranh-luận với họ.

^rÊ-li và Mô-se: Hai nhà lãnh-tự quan-trọng của Do-thái thời xưa. Mô-se ban cho họ luật-lệ còn Ê-li là một tiên-tri quan-trọng.

¹⁵But as soon as the crowd saw Jesus, the people were surprised and ran to welcome him.

¹⁶Jesus asked, "What are you *arguing* about?"

¹⁷A man answered, "Teacher, I brought my son to you. He has an evil spirit in him that stops him from talking.

¹⁸When the spirit *attacks* him, it throws him on the ground. Then my son foams at the mouth, *grinds his teeth*, and becomes very *stiff*. I asked your followers to force the evil spirit out, but they couldn't.

¹⁹Jesus answered, "You people have no faith. How long must I *stay* with you? How long must I *put up* with you? Bring the boy to me."

²⁰So the followers brought him to Jesus. As soon as the evil spirit saw Jesus, it made the boy *lose control of himself*, and he fell down and rolled on the ground, *foaming at the mouth*.

²¹Jesus asked the boy's father, "How long has this been happening?"

The father answered, "Since he was very young.

²²The spirit often throws him into a fire or into water to kill him. If you can do anything for him, please *have pity on us* and help us."

²³Jesus said to the father, "You said, 'If you can!' All things are possible for the one who believes."

²⁴*Immediately* the father cried out, "I do believe! Help me to believe more!"

²⁵When Jesus saw that a crowd was quickly gathering, he *ordered* the evil spirit, saying, "You spirit that makes people *unable* to hear or speak, I command you to come out of this boy and never *enter* him again!"

²⁶The evil spirit *screamed* and caused the boy to fall on the ground again. Then the spirit came out. The boy looked as if he were dead, and many people said, "He is dead!"

²⁷But Jesus took hold of the boy's hand and helped him to stand up.

¹⁵Khi dân-chúng vừa thấy Chúa Giê-xu họ vô cùng ngạc-nhiên nên ch-y l-i để chào-mừng Ngài.

¹⁶Chúa Giê-xu hỏi, "Các ông *tranh-luận* về việc gì đó?"

¹⁷Một người đáp, "Thưa Th-y, tôi mang con tôi đến cho Th-y. Nó bị ác-quỉ ám vào khiến nó không nói được.

¹⁸Khi quỉ *hành* thì vật nó té xuống đất. Rồi nó sùi bọt mép, *nghiến răng*, người *cứng đơ* l-i. Tôi đã xin các môn-đệ Th-y đuổi quỉ ra mà họ không làm được."

¹⁹Chúa Giê-xu đáp, "Mấy ông không có đức-tin. Ta phải ở với các ông trong bao lâu nữa? Ta phải *chịu đựng* các ông trong bao lâu nữa? Mang nó đến đây."

²⁰Các môn-đệ mang cậu bé đến với Chúa Giê-xu. Vừa khi thấy Ngài ác-quỉ khiến cậu bé *lên cơn*, té lăn nhào xuống đất, *miệng sùi bọt mép*.

²¹Chúa Giê-xu hỏi người cha, "Nó bị thế n-y bao lâu rồi?"

Người cha thưa, "Từ khi nó còn nhỏ.

²²Nhiều lúc quỉ xô nó vào lửa hoặc xuống nước để giết nó. Nếu Th-y có thể làm được điều gì cho nó xin Th-y *thương* mà cứu giúp chúng tôi."

²³Chúa Giê-xu bảo người cha, "ng nói, 'Nếu Th-y có thể!' Người nào tin thì việc gì cũng cũng có thể được."

²⁴*Lập-tức* người cha kêu lên, "Tôi tin! Xin giúp tôi tin thêm nữa!"

²⁵Khi Chúa Giê-xu thấy đám đông tụ-tập nhanh chóng, Ngài *truyền-lệnh* cho ác-quỉ, "Bớ quỉ làm cho người *không* nghe và không nói được, ta truyền lệnh cho mi phải ra khỏi cậu bé n-y, không được phép *nhập* vào nó nữa!"

²⁶Quỉ *rú lên* một tiếng, vật cậu bé xuống đất xong ra khỏi. Đứa bé nằm cứng đơ như người chết nên nhiều người bảo, "Nó chết rồi!"

²⁷Nhưng Chúa Giê-xu c-m tay đỡ cậu bé đứng dậy.

²⁸When Jesus went into the house, his followers began asking him *privately*, "Why couldn't we force that evil spirit out?"

²⁹Jesus answered, "That kind of spirit can only be forced out by prayer."

Jesus Talks About His Death

³⁰Then Jesus and his followers left that place and went through Galilee. He didn't want anyone to know where he was,

³¹because he was teaching his followers. He said to them, "The Son of Man will be *handed over* to people, and they will kill him. After three days, he will rise from the dead."

³²But the followers did not understand what Jesus meant, and they were afraid to ask him.

Who is the Greatest?

³³Jesus and his followers went to Capernaum. When they went into a house there, he asked them, "What were you *arguing* about on the road?"

³⁴But the followers did not answer, because their argument on the road was about which one of them was the greatest.

³⁵Jesus sat down and called the twelve apostles to him. He said, "Whoever wants to be the most important must be last of all and *servant* of all."

³⁶Then Jesus took a small child and had him stand among them. Taking the child in his arms, he said,

³⁷"Whoever *accepts* a child like this in my name accepts me. And *whoever* accepts me accepts the One who sent me."

Anyone Not Against Us Is for Us

³⁸Then John said, "Teacher, we saw someone using your name to force demons out of a person. We told him to stop, because he does not belong to our *group*."

³⁹But Jesus said, "Don't stop him, because anyone who uses my name to do powerful things will not easily *say evil things* about me.

⁴⁰Whoever is not *against* us is with us.

²⁸Khi Chúa Giê-xu vào nhà các môn-đệ hỏi *riêng* Ngài, "T-i sao chúng con không đuổi ác-qui đó được?"

²⁹Ngài đáp, "Lo-i qui n-y phải c-u-nguyện mới đuổi được."

Chúa Giê-xu nói trước về cái chết của Ngài

³⁰Rồi Chúa Giê-xu cùng các môn-đệ rời nơi đó qua miền Ga-li-lê. Ngài không muốn ai biết Ngài ở đâu

³¹vì Ngài c-n d-y-dỗ các môn-đệ. Ngài bảo họ, "Con Người sẽ bị *giao* vào tay dân chúng rồi họ sẽ giết Ngài. Sau ba ngày, Ngài sẽ sống l-i từ kẻ chết."

³²Nhưng các môn-đệ không hiểu Ngài nói gì mà l-i sợ không dám hỏi .

Ai là người cao-trọng nhất?

³³Chúa Giê-xu cùng các môn-đệ đến thành Ca-bê-nâm. Sau khi bước vào nhà Chúa Giê-xu hỏi họ, "Lúc nãy đi đường các con *tranh-luận* với nhau về việc gì đó?"

³⁴Nhưng các môn-đệ không dám trả lời vì trên đường họ cãi nhau xem ai trong vòng họ là người cao-trọng nhất.

³⁵Ngài ngồi xuống gọi mười hai sứ-đồ l-i d-y rằng, "Ai muốn làm người quan-trọng nhất phải là người chót nhất, làm *d-y-tố* mọi người."

³⁶Rồi Ngài mang một em nhỏ l-i đặt giữa họ. Bồng đứa nhỏ trong tay Ngài d-y ,

³⁷"Người nào nhân danh th-y *tiếp* một em nhỏ như thế n-y tức là tiếp Th-y. Còn *ai* tiếp Th-y tức là tiếp Đấng phái Th-y đến."

Ai không nghịch với chúng ta tức là về phía chúng ta

³⁸Bấy giờ Giăng lên tiếng, "Thưa th-y, chúng con thấy có người nhân danh th-y để đuổi qui ra khỏi một người. Chúng con cấm vì người ấy không cùng *nhóm* với chúng ta."

³⁹Nhưng Chúa Giê-xu bảo, "Đừng cấm làm gì vì không ai có thể vừa nhân-danh th-y làm những việc quyền-năng vừa *nói xấu* th-y được.

⁴⁰Ai không *chống* chúng ta tức là về phía chúng ta.

⁴¹I tell you the truth, whoever gives you a drink of water because you belong to the Christ will truly get his *reward*.

⁴²If one of these little children believes in me, and someone causes that child to sin, it would be better for that person to have a large stone tied around his *neck* and be *drowned* in the sea.

⁴³If your hand causes you to sin, cut it off. It is better for you to lose part of your body and live forever than to have two hands and go to hell, where the fire never *goes out*.^{44s}

⁴⁵If your foot causes you to sin, cut it off. It is better for you to lose part of your body and to live forever than to have two feet and be thrown into hell^{46t}

⁴⁷If your eye causes you to sin, take it out. It is better for you to enter the kingdom of God with only one eye than to have two eyes and be thrown into hell.

⁴⁸In hell the *worm* does not die; the fire is never *put out*.

⁴⁹Every person will be *salted* with fire.

⁵⁰"Salt is good, but if the salt loses its *salty taste*, you cannot make it salty again. So, be full of salt, and have peace with each other."

Jesus Teaches About Divorce

10Then Jesus left that place and went into the area of Judea and across the Jordan River. Again, crowds came to him, and he taught them as he usually did.

²Some Pharisees came to Jesus and tried to *trick* him. They asked, "Is it right for a man to *divorce* his wife?"

³Jesus answered, "What did Moses command you to do?"

⁴They said, "Moses *allowed* a man to write out divorce papers and *send her away*."^u

^sverse 44 Some Greek copies of Mark add verse 44, which is the same as verse 48.

^tverse 46 Some Greek copies of Mark add verse 46, which is the same as verse 48.

^u"Moses...away." Quotation from Deuteronomy 24:1

⁴¹Thầy bảo thật, "Người nào cho các con một ly nước uống vì các con là người của Chúa Cứu Thế, người đó sẽ nhận được *ph-n thưởng*."

⁴²"Nếu một trong các đứa trẻ này đã tin Thầy mà ai làm cho nó *ph-m tội* thì chẳng thà lấy tảng đá lớn buộc vào *cổ* người đó cho *chết chìm* dưới biển còn hơn.

⁴³Nếu tay xui cho các con *ph-m tội*, chặt nó đi. Chẳng thà thiếu mất một *ph-n thân-thể* mà được sống đời đời còn hơn đủ cả hai tay mà bị ném vào *hỏa-ngục* là nơi lửa không hề *tắt*.^{44s}

⁴⁵Còn nếu chân xui cho các con *ph-m tội*, chặt nó đi. Vì chẳng thà thiếu một *ph-n thân-thể* mà được sống đời đời còn hơn đủ cả hai chân mà bị ném vào *hỏa-ngục*.^{46t}

⁴⁷Nếu mắt xui cho các con *ph-m tội*, móc nó đi. Chẳng thà thiếu một mắt mà được vào Nước Trời còn hơn đủ cả hai mắt mà bị ném vào *hỏa ngục*.

⁴⁸Hỏa-ngục là nơi *sâu-bọ* không hề chết, lửa không hề *tắt*.

⁴⁹Mọi người sẽ bị *muối* bằng lửa.

⁵⁰"Muối rất hữu-dụng nhưng nếu mất *vị mặn* đi thì không cách nào có thể làm cho *mặn l-i* được. Cho nên các con phải như muối và phải ăn-ở hòa-thuận với nhau."

Chúa Giê-xu d- y về sự ly-dị

10Đo-n Chúa Giê-xu rời nơi đó đi đến miền Giu-đia và vùng bên kia sông Giô-đanh. Một l-n nữa đám đông l-i tụ-tập chung-quanh Ngài rồi Ngài d- y-đỗ họ như Ngài vẫn thường làm.

²Có vài người Pha-ri-xi đến gặp Chúa Giê-xu và tìm cách *gài bẫy* Ngài. Họ hỏi, "Người đàn-ông có quyền *ly-dị* vợ hay không?"

³Chúa Giê-xu đáp, "Mô-se truyền điều gì cho các ông?"

⁴Họ đáp, "Mô-se *cho phép* người đàn-ông viết giấy *ly-dị* và *đuổi* vợ đi"^u

^scâu 44: Vài bản Hi-l-p cũ của sách Mác thêm câu 44 cũng giống như câu 48.

^tcâu 46: Vài bản Hi-l-p cũ của sách Mác thêm câu 46 cũng giống như câu 48.

^u"Mô-se...đuổi đi" Trích sách Phục-Truyền Luật-ký 24:1

⁵Jesus said, "Moses wrote that command for you because you were *stubborn*.

⁶But when God made the world, 'he made them *male* and *female*.'

⁷So a man will leave his father and mother and be *united* with his wife,

⁸and the two will become one body.^w So there are not two, but one.

⁹God has *joined* the two together, so no one should *separate* them."

¹⁰Later, in the house, his followers asked Jesus again about the question of *divorce*.

¹¹He answered, "Anyone who divorces his wife and marries another woman is guilty of *adultery* against her.

¹²And the woman who divorces her husband and marries another man is also *guilty* of adultery."

Jesus Accepts Children

¹³Some people brought their little children to Jesus so he could touch them, but his followers told them to stop.

¹⁴When Jesus saw this, he was *upset* and said to them, "Let the little children come to me. Don't stop them, because the kingdom of God belongs to people who are like these children.

¹⁵I tell you the truth, you must *accept* the kingdom of God as if you were a little child, or you will never enter it."

¹⁶Then Jesus *took the children in his arms*, put his hands on them, and blessed them.

A Rich Young Man's Question

¹⁷As Jesus *started to leave*, a man ran to him and *fell on his knees* before Jesus. The man asked, "Good teacher, what must I do to have *life forever*?"

¹⁸Jesus answered, "Why do you call me good? Only God is good.

⁵Chúa Giê-xu bảo, "Mô-se viết luật đó cho các ông vì các ông *ươnng-ng-nh*.

⁶Nhưng khi Thượng-Đế sáng t-o thế-giới, "Ngài dựng nên người *nam* và người *nữ*."

⁷Cho nên người nam sẽ rời cha mẹ mà *kết-hiệp* với vợ mình ,

⁸hai người sẽ trở thành một thân mà thôi."^w Cho nên không còn là hai người nữa mà là một.

⁹Thượng-Đế đã *kết-hiệp* hai người thì không ai được *phân rã* họ."

¹⁰Sau đó khi vào nhà các môn-đệ hỏi Ngài thêm về vấn-đề *ly-dị*.

¹¹Ngài đáp, "Người nào *ly-dị* vợ mình mà lấy người đàn-bà khác là *ph-m-tội ngo-i tình* với vợ mình.

¹²Còn người đàn-bà nào *ly-dị* chồng mà lấy người đàn-ông khác cũng *ph-m-tội ngo-i tình*."

Chúa Giê-xu tiếp nhận các trẻ thơ

¹³Có một số người mang các trẻ thơ đến cùng Chúa Giê-xu để Ngài sờ chúng nó nhưng các môn-đệ ngăn cấm.

¹⁴Chúa Giê-xu thấy vậy *không bằng lòng* mới bảo họ rằng, "Hãy để cho các trẻ thơ đến cùng Ta đừng ngăn cấm vì Nước Trời thuộc về những ai có tấm lòng như chúng nó.

¹⁵Ta bảo thật, các con phải *tiếp-nhận* Nước Trời giống như một đứa trẻ thơ, nếu không các con sẽ không thể vào đó được đâu."

¹⁶Rồi Ngài *bồng chúng nó*, đặt tay lên và ban phước cho chúng.

Câu hỏi của một thanh-niên giàu-có

¹⁷Khi Chúa Giê-xu *sắp rời* nơi đó, có một người ch-y l-i *quì gối* trước mặt Ngài thưa rằng, "Thưa Th-y nhân-đức, tôi phải làm gì để được *sống đời đời*?"

¹⁸Chúa Giê-xu đáp, "Sao anh gọi Ta là nhân-đức? Chỉ có một mình Thượng-Đế là nhân-đức thôi.

^v 'he made...female.' Quotation from Genesis 1:27

^w 'so ...body.' Quotation from Genesis 2:24

^v "Ngài dựng...người nữ" Trích sách Sáng-thế-ký 1:27

^w "hai người ...một thân" Trích sách Sáng-thế-ký 2:24

¹⁹You know the *commands*: 'You must not murder anyone. You must not be guilty of adultery. You must not steal. You must not tell lies about your neighbor. You must not cheat. Honor your father and mother.'^x

²⁰The man said, "Teacher, I have obeyed all these things since I was a boy."

²¹Jesus, looking at the man, loved him and said, "There is one more thing you need to do. Go and sell everything you have, and give the money to the poor, and you will have *treasure* in heaven. Then come and follow me."

²²He was very sad to hear Jesus say this, and he left sorrowfully, because he was rich.

²³Then Jesus looked at his followers and said, "How hard it will be for the rich to enter the kingdom of God!"

²⁴The followers were amazed at what Jesus said. But he said again, "My children, it is very hard to enter the kingdom of God!

²⁵It is easier for a *camel* to go through the *eye of a needle* than for a rich person to enter the kingdom of God."

²⁶The followers were even more surprised and said to each other, "Then who can be saved?"

²⁷Jesus looked at them and said, "This is something people cannot do, but God can. God can do all things."

²⁸Peter said to Jesus, "Look, we have left everything and followed you."

²⁹Jesus said, "I tell you the truth, all those who have left houses, brothers, sisters, mother, father, children, or farms for me and for the Good News

³⁰will get more than they left. Here in this world they will have a hundred times more homes, brothers, sisters, mothers, children, and fields.

And with those things, they will also *suffer* for their *belief*. But in *the age that is coming* they will have life forever.

³¹Many who have the highest place now will have the lowest place in the future.

^x'You...mother.' Quotation from Exodus 20:12-16; Deuteronomy 5:16-20

¹⁹Anh biết các *giới-lệnh* 'Không được giết người. Không được *ngo-i-tình*. Không được trộm cắp. Không được đặt điều *nói dối* về người láng giềng mình. Không được *lừa-g-t*. Phải tôn-kính cha mẹ.'^x

²⁰Anh ta đáp, "Thưa th-y, tôi đã vâng giữ những điều n-y từ khi còn thơ-ấu."

²¹Chúa Giê-xu nhìn người mà thương. Ngài bảo, "Còn một điều nữa anh c-n làm. Đi bán hết của cải anh có, lấy tiền đó phân-phát cho người nghèo thì anh sẽ có *báu-vật* trên thiên-đàng. Rồi đến theo Ta."

²²Khi nghe Chúa Giê-xu nói vậy anh ta tỏ vẻ buồn nản. Anh ừ-rũ bỏ đi vì rất giàu.

²³Chúa Giê-xu nhìn các môn-đệ bảo rằng, "Rất khó cho người giàu vào Nước Trời!"

²⁴Các môn-đệ vô-cùng ng-c-nhiên về lời đó. Ngài tiếp, "Các con ơi, vào Nước Trời không dễ đâu!

²⁵Con *l-c-dà* chui qua *lỗ kim* còn dễ hơn người giàu vào Nước Trời."

²⁶Các môn-đệ l-i còn ng-c-nhiên hơn nữa và hỏi nhau, "Thế thì ai được cứu?"

²⁷Chúa Giê-xu nhìn họ bảo rằng, "Điều đó con người không làm được nhưng Thượng-Đế làm được. Thượng-Đế làm điều gì cũng được cả."

²⁸Phi-e thưa với Chúa Giê-xu, "Th-y xem chúng con đã *bỏ* tất cả để theo Th-y."

²⁹Chúa Giê-xu bảo, "Ta bảo thật, những ai rời bỏ nhà cửa, anh chị em, cha mẹ, con cái, đất ruộng vì có Ta và vì có Tin Mừng

³⁰sẽ nhận được nhiều hơn những gì họ đã từ bỏ. Trong đời n-y họ sẽ nhận được một trăm ln nhiều hơn về nhà cửa, anh chị em, cha mẹ, con cái, đất ruộng.

Đồng thời với những thứ đó họ cũng sẽ *chịu khổ* vì *niềm tin* của họ. Nhưng trong *đời tương-lai* họ sẽ nhận được sự sống đời đời.

³¹Người nào hiện chiếm chỗ cao nhất sẽ bị xuống chỗ thấp nhất trong tương-lai.

^x'Không được...cha mẹ' Trích Ai-cập xuất-ký 20:12-16 Phục truyền luật-ký 5:16-20

And many who have the lowest place now will have the highest place in the future."

Jesus Talks About His Death

³²As Jesus and the people with him were on the road to Jerusalem, he was leading the way. His followers were amazed, but others in the crowd who followed were afraid. Again Jesus took the twelve apostles *aside* and began to tell them what was about to happen in Jerusalem.

³³He said, "Look, we are going to Jerusalem. The Son of Man will be *turned over* to the leading priests and the teachers of the law. They will say that he must die, and they will turn him over to the non-Jewish people,

³⁴who will laugh at him and *spit on* him. They will beat him with *whips* and *crucify* him. But on the third day, he will rise to life again."

Two Followers Ask Jesus a Favor

³⁵Then James and John, sons of Zebedee, came to Jesus and said, "Teacher, we want to ask you to do something for us."

³⁶Jesus asked, "What do you want me to do for you?"

³⁷They answered, "Let one of us sit at your right side and one of us sit at your left side in your *glory* in your kingdom."

³⁸Jesus said, "You don't understand what you are asking. Can you drink the cup that I must drink? And can you be baptized with the same kind of baptism that I must go through?"^y

³⁹They answered, "Yes, we can."

Jesus said to them, "You will drink the same cup that I will drink, and you will be baptized with the same baptism that I must go through.

⁴⁰But I cannot *choose* who will sit at my right or my left; those places belong to those for whom they have been *prepared*."

⁴¹When the other ten followers heard this, they began to be angry with James and John.

⁴²Jesus called them together and said,

Còn nhiều người hiện ở chỗ thấp-nhất sẽ được lên chỗ cao nhất trong tương-lai."

Chúa Giê-xu nói về cái chết của Ngài

³²Trong khi Chúa Giê-xu và những người cùng trên đường lên Giê-ru-sa-lem thì Ngài đi trước. Các môn-đệ thì sủng-sốt còn nhiều người đồng-hành khác thì hoảng-sợ. Một l-n nữa Chúa Giê-xu đem *riêng* mười hai môn-đệ ra và bắt đ-u cho họ biết những biến-chuyển sẽ xảy ra ở Giê-ru-sa-lem .

³³Ngài bảo, "N-y, chúng ta đang đi lên Giê-ru-sa-lem. Con Người sẽ bị *giao n-p* cho các giới trưởng-tế và các giáo-su luật. Họ sẽ tuyên-bố là Ngài phải bị xử-tử rồi họ sẽ giao Ngài cho dân ngo-i-bang.

³⁴Những người đó sẽ chế-nh-o và *phí-nhổ* Ngài. Họ sẽ *đánh đòn* rồi *đóng đinh* Ngài. Nhưng đến ngày thứ ba, Ngài sẽ sống l-i."

Hai môn-đệ xin Ngài một đặc-ân

³⁵Bấy giờ Gia-co và Giăng, hai con trai của Xê-bê-đê đến xin Chúa Giê-xu, "Thưa Th-y, chúng con muốn th-y làm một điều chúng con xin."

³⁶Chúa Giê-xu hỏi, "Các con muốn Th-y làm điều gì cho các con?"

³⁷Họ thưa, "Xin th-y cho chúng con một đũa ngồi bên phải, đũa kia ngồi bên trái Th-y trong *vinh-quang* trong nước của Th-y."

³⁸Chúa Giê-xu bảo, "Các con không hiểu điều mình xin. Các con có uống được ly Th-y sắp uống không? Và các con có chịu được phép báp-têm Th-y sắp trải qua không?"^y

³⁹Họ thưa, "D- được."

Chúa Giê-xu bảo, "Các con sẽ uống ly Th-y sắp uống và chịu báp-têm Th-y sắp trải qua.

⁴⁰Nhưng Th-y không thể *chọn* người ngồi bên phải hoặc bên trái Th-y; hai chỗ đó dành cho người nào đã được *chuẩn-bị* trước."

⁴¹Khi mười môn-đệ kia nghe được chuyện đó thì bất-bình với Gia-co và Giăng.

⁴²Ngài gọi họ l-i và d-y rằng,

^y Can you...through? Jesus was asking if they could suffer the same terrible things that would happen to him.

^y Các con có thể...không? Chúa Giê-xu muốn nói họ có chịu được những khổ hình mà Ngài sắp trải qua không.

"The non-Jewish people have *rulers*. You know that those rulers love to show their power over the people, and their important leaders love to use all their authority.

⁴³But it should not be that way among you. Whoever wants to become great among you must serve the rest of you like a *servant*.

⁴⁴Whoever wants to become the first among you must *serve* all of you like a *slave*.

⁴⁵In the same way, the Son of Man did not come to be served. He came to serve others and to *give his life* as a *ransom* for many people."

Jesus Heals a Blind Man

⁴⁶Then they came to the town of Jericho. As Jesus was leaving there with his followers and a great many people, a blind *beggar* named Bartimaeus son of Timaeus was sitting by the road.

⁴⁷When he heard that Jesus from Nazareth was walking by, he began to shout, "Jesus, Son of David, have *mercy* on me!"

⁴⁸Many people warned the *blind* man to be *quiet*, but he shouted even more, "Son of David, have *mercy* on me!"

⁴⁹Jesus stopped and said, "Tell the man to come here."

So they called the blind man, saying "*Cheer up!* Get to your feet. Jesus is calling you."

⁵⁰The blind man jumped up, left his coat there, and went to Jesus.

⁵¹Jesus asked him, "What do you want me to do for you?"

The blind man answered, "Teacher, I want to see."

⁵²Jesus said, "Go, you are healed because you believed." *At once* the man could see, and he followed Jesus on the road.

Jesus Enters Jerusalem as a King

11As Jesus and his followers were coming closer to Jerusalem, they came to

"Những dân ngo-i-bang có các *nhà c-m-quyền*. Các con biết những quan-quyền đó rất thích tỏ ra họ có quyền hành trên dân-chúng và các giới lãnh-đ-o cao-cấp thích sử-dụng mọi quyền-hành của mình.

⁴³Nhưng đối với các con thì không phải như vậy. Ai muốn làm lớn trong vòng các con thì phải phục-vụ mọi người như *tôi-tổ*.

⁴⁴Ai muốn làm đ-u trong các con phải *phục-vụ* như *tôi-mọi* vậy.

⁴⁵Cũng vậy, Con Người đến không phải để được người khác phục-vụ mình mà để phục-vụ người khác đồng thời *hi-sinh m-ng-sống* mình làm *của chuộc* cho nhiều người.

Chúa Giê-xu chữa lành người mù

⁴⁶Sau đó họ đến thành Giê-ri-cô. Khi Chúa Giê-xu cùng các môn-đệ sắp sửa rời nơi đó cùng với đám dân chúng thì có một *người ăn xin* mù tên Ba-ti-mê, con của Ti-mê đang ngồi bên đường.

⁴⁷Khi nghe Chúa Giê-xu người Na-xa-rét đi ngang qua anh liền kêu lớn "Giê-xu, con của Đa-vít ơi, xin *thương-xót* tôi!"

⁴⁸Nhiều người trong đám dân chúng r-y anh *mù* biểu *im* đi nhưng anh l-i la lớn hơn nữa, "Con Đa-vít ơi, xin *thương-xót* tôi!"

⁴⁹Chúa Giê-xu dừng l-i bảo, "Gọi anh ta đến đây."

Họ liền gọi anh mù và bảo, "*Hãy mừng đi!* Đứng dậy. Th-y Giê-xu gọi anh kia kia."

⁵⁰Người mù liền nhảy đứng lên, quăng áo choàng l-i và bước đến cùng Chúa Giê-xu.

⁵¹Chúa Giê-xu hỏi, "Anh muốn Ta làm gì cho anh đây?"

Người mù thưa, "Thưa th-y, tôi muốn sáng mắt."

⁵²Chúa Giê-xu bảo, "Hãy đi, anh được chữa lành rồi vì anh có lòng tin." *Lập tức* người mù được sáng mắt và đi theo Chúa Giê-xu trên đường.

Chúa Giê-xu vào thành Giê-ru-sa-lem như một Hoàng-Đế

11Khi Chúa Giê-xu cùng các môn-đệ gñ tới thành Giê-ru-sa-lem thì đến các thị-trấn

the towns of Bethphage and Bethany near the Mount of Olives. From there Jesus sent two of his followers

²and said to them, "Go to the town you can see there. When you enter it, you will quickly find a *colt* tied, which no one has ever *ridden*. *Untie* it and bring it here to me.

³If anyone asks you why you are doing this, tell him its Master needs the colt, and he will send it at once."

⁴The followers went into the town, found a colt *tied* in the street near the door of a house, and *untied* it.

⁵Some people were standing there and asked, "What are you doing? Why are you untying that colt?"

⁶The followers answered the way Jesus told them to answer, and the people let them take the colt.

⁷They brought the colt to Jesus and put their coats on it, and Jesus sat on it.

⁸Many people *spread* their coats on the road. Others cut *branches* in the *fields* and spread them on the road.

⁹The people were walking ahead of Jesus and behind him, shouting,

"Praise ^z God!
God bless the One who comes in the
name of the Lord! Psalm 118:26

¹⁰God bless the kingdom of our father David!
That kingdom is coming!
Praise to God in heaven!"

¹¹Jesus entered Jerusalem and went into the Temple. After he had looked at everything, since it was already late, he went out to Bethany with the twelve apostles.

¹²The next day as Jesus was leaving Bethany, he became hungry.

¹³Seeing a *fig tree* in *leaf* form far away, he went to see if it had any figs on it. But he found no figs, only leaves, because it was not the right *season* for figs.

^z*Praise* Literally, "Hosanna," a Hebrew word used at first in praying to God for help, but at this time it was probably a shout of joy used in praising God or his Messiah.

Bết-phát và Bê-tha-ni gần Núi Ô-liv. Từ nơi đó Chúa Giê-xu phái hai môn-đệ đi

²và dặn rằng, "Đi tới thị-trấn trước mặt các con. Khi vào thành các con sẽ thấy một con *lừa* con đang *cột*, chưa có ai *cỡi*. *Tháo* nó ra dắt về đây cho Thy.

³Nếu có ai hỏi t-i sao làm như vậy thì bảo họ là Thy c-n nó. Người ta sẽ để cho các con đi ngay."

⁴Các môn-đệ vào thị-trấn thấy một con lừa con đang *cột* bên đường gần cửa của một căn nhà, họ liền *tháo* ra.

⁵Có mấy người đứng đó thấy mới hỏi, "Mấy ông làm gì đó? T-i sao mở lừa con ra chi vậy?"

⁶Các môn-đệ trả lời theo như Chúa Giê-xu dặn thì họ liền để cho đi.

⁷Họ mang lừa con về cho Chúa Giê-xu xong lấy áo trải trên lưng lừa, rồi Chúa Giê-xu cỡi lên

⁸Nhiều người *trái* áo mình trên mặt đường. Kẻ khác chặt *nhánh cây* trong *đồng* và trải trên đường.

⁹Dân chúng kẻ trước người sau hô lên,

"Tung-hô ^z Thượng-Đế!
Nguyễn Thượng-Đế ban phúc cho Đấng
nhân-danh Chúa mà đến! Thi-thiên 118:26

¹⁰Nguyễn Thượng-Đế ban phúc cho nước của tổ-phụ chúng ta là Đa-vít!
Nước ấy sắp đến!
Tung-hô Thượng-Đế trên trời!"

¹¹Chúa Giê-xu đến thành Giê-ru-sa-lem và đi vào đền-thờ. Sau khi xem qua mọi việc Ngài trở về thôn Bê-tha-ni với các môn-đệ vì lúc ấy đã sắp tối.

¹²Hôm sau khi Chúa Giê-xu đang rời thôn Bê-tha-ni thì Ngài đói.

¹³Thấy một *cây vả* có *lá* ở đằng xa cho nên Ngài đến gần để xem có trái không nhưng không thấy, chỉ thấy lá thôi vì lúc đó chưa phải *mùa* vả.

^z*Tung-hô*: Gốc chữ "Hô-sa-na", một từ-ngữ Hê-bơ-rơ hay dùng trong khi ca-nguyện song có lẽ mang ý-nghĩa vui-mừng trong trường-hợp này để ca-ngợi Thượng-Đế hoặc Đấng Cứu-Thế.

¹⁴So Jesus said to the tree, "May no one ever eat fruit from you again." And Jesus' followers heard him say this.

Jesus Goes to the Temple

¹⁵When Jesus returned to Jerusalem, he went into the Temple and began to throw out those who were buying and selling there. He *turned over* the tables of those who were exchanging different kinds of money, and he *upset* the benches of those who were selling doves.

¹⁶Jesus refused to *allow* anyone to carry goods through the Temple courts.

¹⁷Then he taught the people, saying, "It is written in the *Scriptures*, 'My Temple will be called a house for prayer for people from all nations.'^a But you are changing God's house into a '*hideout for robbers*.'^b"

¹⁸The leading priests and the teachers of the law heard all this and began trying to find a way to kill Jesus. They were afraid of him, because all the people were amazed at his teaching.

¹⁹That evening, Jesus and his followers left the city.

The Power of Faith

²⁰The next morning as Jesus was passing by with his followers, they saw the fig tree dry and dead, even to the *roots*.

²¹Peter remembered the tree and said to Jesus, "Teacher, look! The fig tree you *curse*d is dry and dead!"

²²Jesus answered, "Have *faith* in God.

²³I tell you the truth, you can say to this mountain, 'Go, fall into the *sea*.' And if you have no *doubts* in your mind and believe that what you say will happen, God will do it for you.

²⁴So I tell you to believe that you have *received* the things you ask for in prayer, and God will give them to you.

^a 'My temple...nations.' Quotation from Isaiah 56:7

^b 'hideout for robbers.' Quotation from Jeremiah 7:11

¹⁴Chúa Giê-xu liền nói với cây vả, "Sẽ không có ai ăn *trái* của mi nữa." Các môn-đệ nghe lời đó.

Chúa Giê-xu vào Đền-Thờ

¹⁵Khi trở l-i thành Giê-ru-sa-lem, Chúa Giê-xu đi vào đền thờ và đuổi những người buôn bán ở đó. Ngài *lật đổ* bàn của những kẻ đổi b-c và *hất* ghế của những người bán bồ-câu.

¹⁶Ngài không *cho phép* ai mang hàng bán qua sân Đền Thờ.

¹⁷Đo-n Ngài d-y dân chúng, "*Thánh-Kinh* đã viết, 'Đền thờ Ta sẽ được gọi là nhà nguyện cho muôn dân'^a Nhưng các ông biến nhà của Thượng-Đế thành '*sào-huyệt lư cướp*.'^b"

¹⁸Các giới trưởng-tế và các giáo-sư luật nghe vậy liền tìm cách giết Chúa Giê-xu. Nhưng họ sợ Ngài vì dân-chúng rất ham thích lời d-y-đồ của Ngài.

¹⁹Chiều hôm đó Chúa Giê-xu cùng các môn-đệ rời thành.

Quyền-năng của đức-tin

²⁰Sáng hôm sau khi Chúa Giê-xu và các môn-đệ đi ngang qua cây vả thì thấy nó đã chết khô đến tận *rễ*.

²¹Phi-e nhớ l-i cây vả nên thưa với Chúa Giê-xu, "Thưa Th-y xem kia. Cây vả Th-y *rủa* bây giờ chết khô rồi!"

²²Chúa Giê-xu đáp, "Các con hãy có *đức-tin* nơi Thượng-Đế.

²³Th-y bảo thật, các con có thể bảo hồn núi n-y, "Hãy nhào xuống *biển* đi.' Nếu các con không có gì *ngờ-vực* trong lòng nhưng tin chắc điều mình nói sẽ xảy ra, Thượng-Đế sẽ thực-hiện điều đó cho các con.

²⁴Nên Th-y bảo các con hãy tin rằng mình đã *nhận được* điều mình xin trong khi cu-nguyện, Thượng-Đế sẽ ban điều đó cho các con.

^a Đền thờ Ta...muôn dân :Trích sách Ê-sai 56:7

^b sào huyết lư cướp: Trích sách Giê-rê-mi 7:11

²⁵When you are praying, if you are angry with someone, forgive him so that your Father in heaven will also forgive your sins.^{26c}

Leaders Doubt Jesus' Authority

²⁷Jesus and his followers went again to Jerusalem. As Jesus was walking in the Temple, the leading priests, the teachers of the law, and the older leaders came to him.

²⁸They said to him, "What *authority* do you have to do these things? Who gave you this authority?"

²⁹Jesus answered, "I will ask you one question. If you answer me, I will tell you what authority I have to do these things.

³⁰Tell me: When John baptized people, was that authority from God or just from other people?"

³¹They argued about Jesus' question, saying, "If we answer, 'John's baptism was from God,' Jesus will say, 'Then why didn't you believe him?'"

³²But if we say, 'It was from other people,' the crowd will be against us." (These leaders were afraid of the people, because all the people believed that John was a prophet.)

³³So they answered Jesus, "We don't know."

Jesus said to them, "Then I won't tell you what authority I have to do these things."

A Story About God's Son

12Jesus began to use stories to teach the people. He said, "A man planted a *vineyard*. He put a wall around it and dug a *hole* for a *winepress* and built a *tower*. Then he *leased* the land to some farmers and left for a trip.

²When it was time for the grapes to be picked, he sent a servant to the farmers to get his *share* of the grapes.

^cVerse 26 Some early Greek copies add verse 26: "But if you don't forgive other people, then your Father in heaven will not forgive your sins."

²⁵Khi các con c-u-nguyên, nếu các con tức giận với người nào thì hãy tha-thứ họ để Cha các con trên trời cũng tha tội cho các con.^{26c}

Các nhà c-m quyền nghi-ngờ quyền-năng của Chúa Giê-xu

²⁷Chúa Giê-xu cùng các môn-đệ l-i trở lên thành Giê-ru-sa-lem. Trong khi Ngài đang tản-bộ trong đền-thờ thì các th-y tế-lễ, các giáo-su luật và các bô-lão đến gặp Ngài.

²⁸Họ hỏi, "Th-y lấy *quyền* ở đâu mà làm những điều n-y? Ai cho Th-y quyền đó?"

²⁹Chúa Giê-xu đáp, "Tôi cũng hỏi các ông một câu. Nếu các ông trả lời được, tôi sẽ nói cho các ông biết quyền của tôi đến từ đâu.

³⁰Các ông cho tôi biết: Khi Giảng làm báp-têm cho dân-chúng thì ông ấy lấy quyền từ Thượng-Đế hay từ người khác?"

³¹Họ bàn nhau về câu hỏi của Ngài như thế n-y, "Nếu chúng ta trả lời, 'Phép báp-têm của Giảng đến từ Thượng-Đế,' ông ta sẽ hỏi 'Vậy t-i sao các ông không tin ông ta?'"

³²Nhưng nếu chúng ta nói, "Phép đó đến từ người khác," dân-chúng sẽ phản-đối chúng ta." (Các nhà c-m-quyền n-y sợ dân-chúng vì ai cũng tin rằng Giảng là một nhà tiên-tri.)

³³Nên họ trả lời với Chúa Giê-xu "Chúng tôi không biết."

Chúa Giê-xu bảo họ, "Ta cũng không nói cho các ông biết bởi quyền-năng nào Ta làm những việc n-y."

Câu chuyện về Con Thượng-Đế

12Chúa Giê-xu dùng ngu-ngôn để d-y-dỗ dân-chúng. Ngài kể, "Có một người kia trồng một *vườn nho*. Ông ta xây tường xung-quanh và đào một *lỗ* để đặt *máy ép rượu*, đồng thời xây một cái *tháp*. Ông ta cho một số tá-điền *thuê* rồi lên đường đi phương xa.

²Đến mùa hái nho, ông chủ vườn sai một đ-y-tớ đến với các tá-điền để thu *ph-n hoa-lợi* của mình.

^c Câu 26: Vài bản cũ Hi-l-p thêm câu 26: "Song nếu các con không tha-thứ cho kẻ khác thì Cha các con trên trời cũng sẽ không tha-thứ cho các con."

³But the farmers *grabbed* the servant and beat him and sent him away *empty-handed*.

⁴Then the man sent another servant. They hit him on the head and *showed no respect* for him.

⁵So the man sent another servant, whom they killed. The man sent many other servants; the farmers beat some of them and killed others.

⁶"The man had one person left to send, his son whom he loved. He sent him last of all, saying, 'They will *respect* my son.'

⁷"But the farmers said to each other, 'This son will *inherit* the vineyard. If we kill him, it will be *ours*.'

⁸So they took the son, killed him, and threw him out of the vineyard.

⁹"So what will the owner of the vineyard do? He will come and kill those farmers and will give the vineyard to other farmers.

¹⁰Surely you have read this Scripture:

'The stone that the builders *rejected* became the *cornerstone*.

¹¹The Lord did this, and it is *wonderful* to us."

Psalm 118:22-23

¹²The Jewish leaders knew that the story was about them. So they wanted to find a way to *arrest* Jesus, but they were afraid of the people. So the leaders left him and went away.

Is It Right to Pay Taxes or Not?

¹³Later, the Jewish leaders sent some Pharisees and Herodians^d to Jesus to *trap* him in saying something wrong.

¹⁴They came to him and said, "Teacher, we know that you are an *honest* man. You are not afraid of what other people think about you, because you *pay no attention* to who they are. And you teach the truth about God's way. Tell us: Is it right to *pay taxes* to Caesar or not?

¹⁵Should we pay them, or not?"

But knowing what these men were really trying to do, Jesus said to them, "Why are you trying to *trap* me? Bring me a *coin* to look at."

^d Herodians A political group that followed Herod and his family.

³Nhưng bọn tá điền *bắt* đ-y-tó, đánh-đập rồi đuổi về *tay không*.

⁴Sau đó ông chủ sai một đ-y-tó khác. Chúng đập đ-u tên đ-y-tó, *chẳng kiêng nể* chút nào.

⁵ng chủ sai một đ-y-tó khác nữa thì chúng giết chết. Ông chủ sai nhiều đ-y-tó khác, kẻ thì bị chúng đánh, người thì bị chúng giết.

⁶Sau cùng ông chủ chỉ còn có một người có thể sai được, đó là con trai yêu-dấu của mình. ông chủ sai con đi và nghĩ bụng, 'Chúng nó sẽ *nể* con ta.'

⁷Nhưng bọn tá điền bàn nhau, 'Thằng con n-y là đứa sẽ *thừa hưởng* vườn nho. Nếu chúng ta giết nó thì vườn nho sẽ *thuộc về chúng ta*.'

⁸Cho nên chúng bắt đứa con, giết chết xong ném xác ra ngoài vườn nho.

⁹Thế thì ông chủ vườn nho sẽ đối xử với bọn tá-diên ấy ra sao? Ông ta sẽ đến giết hết bọn đó rồi giao vườn nho cho các tá-diên khác.

¹⁰Chắc hẳn các ông đã đọc lời Thánh-Kinh:

'Tảng đá bị thợ xây nhà *lo-i bỏ* L-i trở thành *đá góc nhà*.

¹¹Đó là điều Thượng-Đế làm và quả thật là *kỳ-diệu* đối với chúng ta.' "

Thi-thiên 118: 22:23

¹²Các lãnh-tụ Do-thái hiểu ngay là ngụ-ngôn ấy ám-chỉ họ. Họ muốn *bắt* Chúa Giê-xu nhưng sợ dân-chúng nên *bỏ* đi.

Có nên đóng thuế hay không?

¹³Sau đó các lãnh-tụ Do-thái phái vài người Pha-ri-xi và đảng-viên đảng Hê-rốt^d đến gặp Chúa Giê-xu để *gài bẫy* Ngài trong lời nói.

¹⁴Họ đến cùng Ngài và hỏi, "Thưa th-y, chúng tôi biết Th-y là người *chân-thật*. Th-y *không màng* người ta nghĩ gì về Th-y vì Th-y không c-n biết họ là ai. Th-y luôn luôn đ-y chân-lý theo đường lối của Thượng-Đế. Xin Th-y vui lòng cho biết: Chúng ta có nên *đóng thuế* cho Xê-xa hay không?"

¹⁵Chúng ta nên đóng hay không đóng?"

Biết dụng-ý của họ nên Chúa Giê-xu bảo "Sao các ông tìm cách *đánh bẫy* Ta? Đưa Ta xem một *đồng tiền*."

^d Đảng Hê-rốt Một đảng chính-trị theo phe Hê-rốt và gia-đình ông ta.

¹⁶They gave Jesus a coin, and he asked, "Whose *image* and name are on the coin?"

They answered, "Caesar's."

¹⁷Then Jesus said to them, "Give to Caesar the things that are Caesar's, and give to God the things that are God's." The men were amazed at what Jesus said.

Some Sadducees Try to Trick Jesus

¹⁸Then some Sadducees came to Jesus and asked him a question. (Sadducees believed that people would not rise from the dead.)

¹⁹They said, "Teacher, Moses wrote that if a man's brother dies, leaving a wife but no children, then that man must marry the *widow* and have children for his brother.

²⁰Once there were seven brothers. The first brother married and died, leaving no children.

²¹So the second brother married the widow, but he also died and had no children. The same thing happened with the third brother.

²²All seven brothers married her and died, and none of the brothers had any children. Finally the woman died too.

²³Since all seven brothers had married her, when people rise from the dead, whose wife will she be?"

²⁴Jesus answered, "Why don't you understand? Don't you know what the Scriptures say, and don't you know about the power of God?"

²⁵When people rise from the dead, they will not *marry*, nor will they be *given to someone to marry*. They will be like the angels in heaven.

²⁶Surely you have read what God said about people rising from the dead.

In the book in which Moses wrote about the *burning bush*^e, it says that God told Moses, 'I am the God of Abraham, the God of Isaac, and the God of Jacob.'^f

^e *burning bush* Read Exodus 3:1-12 in the Old Testament.
^f 'I am...Jacob.' Quotation from Exodus 3:6

¹⁶Họ đưa ra cho Ngài xem một đồng tiền. Ngài hỏi, "Hình và danh-hiệu trên đồng tiền n-ý là của ai?"

Họ đáp, "Của Xê-xa."

¹⁷Chúa Giê-xu bảo họ, "Cái gì của Xê-xa thì hãy trả l-i cho Xê-xa, còn cái gì của Thượng-Đế hãy trả l-i cho Thượng-Đế." Bọn họ rất bối ngỡ về điều Chúa Giê-xu nói.

Mấy người Sa-đu-sê tìm cách gài bẫy Chúa Giê-xu

¹⁸Bấy giờ có mấy người Sa-đu-sê đến hỏi Chúa Giê-xu một câu. (Người Sa-đu-sê không tin có chuyện người ta sống l-i từ trong kẻ chết.)

¹⁹Họ hỏi, "Thưa th-y, Mô-se viết rằng nếu người nào có anh chết để vợ l-i không con thì người em phải lấy bà chị dâu *góa* đó để sinh con nối dòng cho anh mình.

²⁰Trong chuyện n-ý có bảy anh em. Người anh cả lấy vợ rồi chết không con.

²¹Người em thứ hai lấy chị dâu góa đó. Nhưng người em cũng chết không con. Đến phiên người em thứ ba cũng vậy.

²²Bảy người đều lấy người đàn-bà ấy rồi qua đời nhưng không ai có con. Sau cùng người đàn-bà cũng chết.

²³Thế thì đến ngày sống l-i, chị đó sẽ là vợ của ai vì tất cả bảy người đều đã lấy chị ta?"

²⁴Chúa Giê-xu đáp, "Các ông không hiểu à? Các ông không hiểu lời Thánh-Kinh cũng không hiểu quyền-năng của Thượng-Đế sao?"

²⁵Khi người ta sống l-i từ trong kẻ chết thì không còn *cưới gả* gì nữa vì ai nấy đều giống như thiên-sứ trên trời vậy.

²⁶Chắc hẳn các ông đã đọc về lời Thượng-Đế phán về những người sống l-i từ trong kẻ chết rồi chứ!

Trong quyển sách Mô-se viết về *bụi gai cháy*^e, có nói về lời Thượng-Đế phán với Mô-se, "Ta là Thượng-Đế của Êp-ra-ham, Y-sác và Gia-cốp."^f

^e *bụi gai cháy* Xin đọc sách Ai-cập Xuất-ký 3:1-12 trong Kinh Cựu Ước

^f 'Ta là...Gia-cốp.' Trích trong sách Ai-cập Xuất-ký 3:6

²⁷God is the God of the living, not the dead. You Sadducees are *wrong!*"

The Most Important Command

²⁸One of the teachers of the law came and heard Jesus *arguing* with the Sadducees. Seeing that Jesus gave good answers to their questions, he asked Jesus, "Which of the *commands* is most important?"

²⁹Jesus answered, "The most important command is this: 'Listen, people of Israel! The Lord our God is the only Lord.

³⁰Love the Lord your God with all your *heart*, all your *soul*, all your *mind*, and all your *strength*."

³¹The second command is this: 'Love your neighbor as you love yourself.'^h There are no commands more important than these."

³²The man answered, "That was a good answer, Teacher. You were right when you said God is the only Lord and there is no other God *besides* him.

³³One must love God with all his *heart*, all his mind, and all his strength. And one must love his neighbor as he loves himself. These commands are more important than all the animals and *sacrifices* we offer to God."

³⁴When Jesus saw that the man answered him *wisely*, Jesus said to him, "You are *close* to the kingdom of God." And after that, no one was *brave enough* to ask Jesus any more questions.

³⁵As Jesus was teaching in the Temple, he asked, "Why do the teachers of the law say that the Christ is the son of David?"

³⁶David himself, speaking by the Holy Spirit, said:

'The Lord said to my Lord:
Sit by me at my right side,
Until I put your enemies under your control.'

Psalm 110:1

^g 'Love...yourself' Quotation from Leviticus 19:18

^h 'Love ...yourself' Quotation from Leviticus 19:18

²⁷Thượng-Đế là Thượng-Đế của người sống chứ không phải của người chết. Các ông Sa-đu-sê *l-m* to ròi!"

Giới-lệnh quan-trọng nhất

²⁸Một trong những giáo-sư luật đến nghe Chúa Giê-xu *biện-luận* với người Sa-đu-sê. Khi thấy Ngài khéo trả lời câu-hỏi của họ, giáo-sư n-y mới hỏi Ngài, "Trong tất cả các *giới-lệnh*, điều nào quan-trọng nhất?"

²⁹Chúa Giê-xu đáp, "Giới-lệnh quan-trọng nhất như sau: 'Toàn dân Y-sơ-ra-ên nghe đây! Thượng-Đế là Chúa chúng ta chỉ có một mà thôi.

³⁰Người phải hết *lòng*, hết *linh-hồn*, hết *trí*, hết *sức* mà yêu-mến Ngài.'"

³¹Còn điều thứ nhì như sau, 'Người hãy yêu-thương người láng giềng như mình vậy.'^h Không có giới-lệnh nào quan-trọng hơn hai điều đó."

³²Giáo-sư ấy thưa, "Thưa th-y, Th-y đáp đúng vì Thượng-Đế là Chúa duy-nhất, *ngoài* Ngài không có Chúa nào khác.

³³Mọi người phải hết *lòng*, hết *trí*, hết *sức* mà yêu-mến Ngài. Và rằng ai cũng phải yêu người láng giềng như mình. Hai giới-lệnh đó quan-trọng hơn tất cả những sinh-tế và *của-lẽ* mà chúng ta *dâng* cho Thượng-Đế.'

³⁴Khi thấy ông ta trả lời *khôn-ngoan* như vậy, Chúa Giê-xu bảo, "Ng hiện rất *g-n* với Nước Trời." Sau đó, không ai *dám* hỏi Ngài câu nào nữa.

³⁵Trong khi đang *d-y-dỗ* trong đền-thờ Chúa Giê-xu hỏi, "T-i sao các giáo-sư luật bảo Chúa Cứu-Thế là con vua Đa-vít?"

³⁶Chính Đa-vít cảm Thánh-Linh nói rằng:

'Chúa nói cùng Chúa tôi :
Con hãy ngồi bên hữu ta,
cho đến khi ta đặt kẻ thù của con dưới
quyền con.'

Thi-thiên 110:1

^g 'Toàn dân Y-sơ-ra-ên...yêu-mến Ngài.' Trích sách Phục-Truyền Luật-ký 6:4-5

^h "Người hãy yêu...mình vậy." Trích Lê-vi-ký 19:18

³⁷David himself calls the Christ 'Lord,' so how can the Christ be his son?" The large crowd listened to Jesus with *pleasure*.

³⁸Jesus continued teaching and said, "Beware of the teachers of the law. They like to walk around wearing *fancy clothes*, and they love for people to greet them with *respect* in the marketplaces.

³⁹They love to have the most important seats in the *synagogues* and at *feasts*.

⁴⁰But they *cheat widows* and steal their houses and then try to make themselves look good by saying long prayers. They will receive a greater *punishment*."

True Giving

⁴¹Jesus sat near the Temple *money box* and *watched* the people put in their money. Many rich people gave *large sums of money*.

⁴²Then a poor *widow* came and put in two small *copper coins*, which were only worth a few cents.

⁴³Calling his followers to him, Jesus said, "I tell you the truth, this poor widow gave more than all those rich people.

⁴⁴They gave only what they did not need. This woman is very poor, but she gave all she had; she gave all she had to *live on*."

The Temple Will Be Destroyed

13As Jesus was leaving the Temple, one of his followers said to him, "Look, Teacher! How beautiful the buildings are! How big the stones are!"

²Jesus said, "Do you see all these great buildings? Not one stone will be left on another. Every stone will be *thrown down* to the ground."

³Later, as Jesus was sitting on the Mount of Olives, *opposite* the Temple, he was alone with Peter, James, John, and Andrew. They asked Jesus,

⁴"Tell us, when will these things happen? And what will be the *sign* that they are going to happen?"

³⁷Nếu Đa-vít gọi Đấng Cứu-Thế là Chúa thì làm sao Ngài là con vua ấy được?" Đoàn dân rất *thích* nghe Ngài.

³⁸Chúa Giê-xu tiếp-tục d-y-dỗ nữa. Ngài bảo, "Hãy *thận-trọng* về các giáo-sư luật. Họ thích mặc *áo-quần sang trọng* đi d-o phố, thích người ta *kính-cẩn* chào mình giữa chợ.

³⁹Họ thích ngồi chỗ cao-trọng nhất trong *hội-đường* và các *đám-tiệc*.

⁴⁰Nhưng họ *lừa-ng-t* các *góa-phụ*, tước-đo-t nhà cửa của các bà ấy trong khi làm bộ đ-o-m-o bằng cách đọc lời c-u-nguyện cho dài. Họ sẽ bị *trùng-ph-t* nặng hơn."

Sự dâng-hiến thật

⁴¹Chúa Giê-xu ngồi g-n *hộp dâng-hiến* trong đền-thờ để *xem* người ta bỏ tiền vào. Nhiều người giàu bỏ vào thật *nhều tiền*.

⁴²Rồi có một *góa-phụ* nghèo bước đến bỏ vào hai *đồng tiền* chỉ đáng vài xu.

⁴³Chúa Giê-xu gọi các môn-đệ l-i bảo rằng, "Th-y bảo thật, bà góa nghèo n-y đã dâng nhiều hơn tất cả những người giàu kia.

⁴⁴Họ dâng ph-n dư của họ nhưng bà góa n-y tuy rất nghèo-túng nhưng đã dâng tất cả của mình có; bà ta dùng hết của để *nuôi mình* mà dâng."

Đền-Thờ sẽ bị tiêu-hủy

13Trong khi Chúa Giê-xu đang rời khỏi đền-thờ thì một trong các môn-đệ thưa với Ngài, "Th-y xem kia! Các tòa nhà trong thuộc đền-thờ thật đẹp! Các tảng đá to ghê chưa !"

²Chúa Giê-xu bảo, "Các con có thấy các tòa nhà nguy-ngha n-y không? Rồi đây sẽ không có một tảng đá nào nằm chổng trên tảng đá khác. Tất cả đều sẽ *đổ nhào xuống* đất hết."

³Sau đó, trong khi đang ngồi một mình với Phi-e, Gia-cơ, Giăng và Anh-rê trên núi -liu *đối diện* đền-thờ, họ hỏi Ngài,

⁴"Xin Th-y làm ơn nói cho chúng con biết khi nào những việc ấy xảy ra? Và có *điềm* gì cho biết các biến-cố ấy sắp xảy ra không?"

⁵Jesus began to answer them, "Be careful that no one *fools* you.

⁶Many people will come in my name, saying, 'I am the One,' and they will *fool* many people.

⁷When you hear about wars and stories of wars that are coming, don't be afraid. These things must happen before the end comes.

⁸Nations will fight against other nations, and kingdoms *against* other kingdoms. There will be *earthquakes* in different places, and there will be times when there is no food for people to eat. These things are like the first *pains* when something new is about to be born."

⁹You must be careful. People will *arrest* you and take you to *court* and beat you in their *synagogues*. You will be forced to stand before kings and governors, to tell them about me. This will happen to you because you follow me.

¹⁰But before these things happen, the Good News must be told to all people.

¹¹When you are *arrested* and *judged*, don't worry ahead of time about what you should say. Say whatever is given you to say at that time, because it will not really be you speaking; it will be the Holy Spirit."

¹²Brothers will give their own brothers to be killed, and fathers will give their own children to be killed. Children will fight against their own parents and cause them to be put to death.

¹³All people will *hate* you because you follow me, but those people who *keep their faith* until the end will be saved."

¹⁴You will see 'the *destroying terror*¹ standing where it should not be.' (You who read this should understand what it means.) "At that time, the people in Judea should run away to the mountains.

¹⁵If people are on the roofs² of their houses,

¹the *destroying terror* Mentioned in Daniel 9:27; 12:11 (cf. Daniel 11:31)

²roofs in Bible times houses were built with flat roofs. The roof was used for drying things such as flax and fruit. And it was used as an extra room, as a place for worship, and a place to sleep in the summer

⁵Chúa Giê-xu bảo họ, "Các con hãy thận-trọng để khỏi bị ai *phỉnh-g-t*.

⁶Nhiều người sẽ m-o-danh Th-y đến bảo rằng, "Ta là Chúa Cứu-Thế." Họ sẽ *phỉnh-dổ* nhiều người.

⁷Khi các con nghe tin về giặc-giã và tiếng đồn giặc sắp đến, đừng sợ. Những biến-cố ấy sẽ đến trước khi tận-thế.

⁸Quốc-gia n-y sẽ đánh quốc-gia khác, vương-quốc n-y *ngịch* vương-quốc nọ. Sẽ có *động-đất* ở nhiều nơi và nhiều thời-kỳ đói kém. Nhưng đó chỉ là một vài *nỗi khổ* sơ-khởi trước khi sự việc mới xuất-hiện."

⁹Các con phải cẩn-thận. Người ta sẽ *bắt* các con, lôi ra trước các *tòa-án* và đánh đòn các con trong các *hội-đường*. Các con sẽ phải đứng trước mặt các vua, các *tổng-đốc* để làm chứng cho họ về Th-y. Những điều đó xảy đến cho các con chỉ vì các con là môn-đệ của Th-y.

¹⁰Nhưng Tin Mừng n-y phải được truyền-giảng cho mọi người trước khi những sự việc đó xảy đến.

¹¹Khi các con bị *bắt* và bị đem ra *xét-xử*, đừng lo trước là sẽ nói gì. Lúc đó những lời phải nói sẽ được ban cho các con vì thật ra không phải các con nói nữa mà Thánh-Linh nói."

¹²Anh sẽ khiến cho em bị giết, cha mẹ sẽ làm cho con-cái mình bị giết. Con cái sẽ nổi lên *ngịch* cha mẹ và khiến cho cha mẹ bị giết.

¹³Người ta sẽ *ghét* các con vì các con theo Th-y nhưng ai *giữ vững niềm tin* của mình cho đến cuối cùng sẽ được cứu."

¹⁴Các con sẽ thấy '*vật ghê-tởm*¹' ở nơi không nên có." (Ai đọc chỗ n-y phải hiểu). "Lúc đó ai ở miền Giu-đia hãy ch-y trốn lên núi.

¹⁵Ai đang ở trên mái nhà²

¹"vật ghê-tởm" được chép trong Đa-ni-ên 9:27; 12:11 (xem thêm Đa-ni-ên 11:31)

²mái nhà Trong thời-kỳ Thánh-Kinh được viết, nhà của thường có mái bằng để dùng phơi trái cây hoặc ram r-. Có khi dùng để làm thêm phòng ở, nơi thờ-phượng hoặc chỗ ngủ lúc mùa hè.

they must not go down or go inside to get anything out of their houses.

¹⁶If people are in the fields, they must not go back to get their coats.

¹⁷At that time, how terrible it will be for women who are *pregnant* or have *nursing babies*!

¹⁸Pray that these things will not happen in winter,

¹⁹because those days will be full of trouble. There will be more trouble than there has ever been since the beginning, when God made the world, until now, and nothing as bad will ever happen again.

²⁰God has decided to make that *terrible* time short. Otherwise, no one would go on living. But God will make that time short to help the people he has chosen.

²¹At that time, someone might say to you, 'Look, there is the Christ!' Or another person might say, 'There he is!' But don't believe them.

²²False Christs and false prophets will come and *perform great wonders* and miracles. They will try to *fool* even the people God has chosen, if that is possible.

²³So be careful. I have *warned* you about all this before it happens."

²⁴"During the days after this trouble comes,

'the sun will grow dark, and
the moon will not give its light.

²⁵The stars will fall from the sky

And the powers of the heaven

will be *shaken*. Isaiah 13:10; 34:4

²⁶"Then people will see the Son of Man coming in clouds with great power and glory.

²⁷Then he will send his angels all around the earth to *gather* his chosen people from every part of the earth and from every part of heaven."

²⁸"Learn a lesson from the *fig tree*: When its branches become green and soft and new leaves appear, you know summer is near.

²⁹In the same way, when you see these things happening, you will know that the time is near, ready to come.

đừng đi xuống mang đồ trong nhà đi.

¹⁶Ai đang ở ngoài đồng đừng trở về nhà lấy áo.

¹⁷Lúc đó đàn bà *mang thai* và cho *con bú* là khốn-khổ nhất!

¹⁸Các con hãy c-u-nguyện để những biến-cố ấy không xảy ra lúc mùa đông,

¹⁹vì đó là những ngày đ-y đau-khổ. Từ khi Thượng-Đế t-o-dụng vũ-trụ cho tới bây giờ chưa bao giờ xảy ra cảnh khốn-khổ như vậy, và sau n-y cũng sẽ không hề có cảnh ấy nữa.

²⁰Thượng-Đế đã quyết-định rút ngắn thời-gian *khốn-khổ* ấy nếu không sẽ không có ai sống nổi. Ngài thu ngắn thời-gian ấy l-i để cứu giúp những người Ngài đã chọn.

²¹Lúc ấy, nếu có người nào người bảo các con, 'Đấng Cứu-Thế đang kia kia!' Hoặc có ai nói, 'Ngài đó!' thì đừng tin họ.

²²Nhiều Đấng Cứu-Thế *giả* và tiên-tri giả sẽ xuất-hiện và *làm* nhiều *dấu-kỳ* cùng phép l- . Thậm chí nếu được họ sẽ tìm cách *phỉnh-dổ* chính những người Thượng-Đế đã chọn.

²³Cho nên hãy cẩn-thận. Th-y đã *báo trước* cho các con những điều đó rồi."

²⁴"Sau những ngày đ-i-n- n ấy thì

'mặt trời sẽ tối s-m l-i,
mặt trăng không chiếu sáng nữa.

²⁵Các ngôi sao ở trên trời sẽ rụng xuống

Các quyền-lực trên các tầng trời

sẽ bị *rúng động*." Ê-sai 13:10; 34:4

²⁶Rồi mọi người sẽ thấy Con Người hiện đến giữa mây trời với quyền-lực và vinh-quang cao-cả.

²⁷Ngài sẽ sai các thiên-sứ Ngài đi khắp đất thu nhóm tất cả mọi người được chọn từ khắp nơi trên trời và đất."

²⁸"Hãy rút bài học từ *cây vả*: Khi nhánh nó đổi màu xanh và mềm, lá non trở ra thì các con biết là mùa h- sắp tới.

²⁹Cũng vậy, khi các con thấy những biến-cố ấy xảy ra thì các con biết là thời-kỳ đã g-n kề, sắp đến rồi.

³⁰I tell you the truth, all these things will happen while the people of this time are still living.

³¹Earth and sky will be *destroyed*, but the words I have said will never be destroyed."

³²"No one knows when that day or time will be, not the *angels* in heaven, not even the Son. Only the Father knows.

³³Be careful! Always be ready, because you don't know when that time will be.

³⁴It is like a man who goes on a trip. He leaves his house and lets his servants *take care of it*, giving each one a *special* job to do. The man tells the servant guarding the door always to be watchful.

³⁵So always be ready, because you don't know when the *owner of the house* will come back. It might be in the evening, or at midnight, or in the morning while it is still dark, or when the sun rises.

³⁶Always be ready. *Otherwise* he might come back suddenly and find you sleeping.

³⁷I tell you this, and I say this to everyone: 'Be ready!'"

The Plan to Kill Jesus

14It was now only two days before the Passover and the Feast of Unleavened Bread. The leading priests and teachers of the law were trying to find a *trick* to *arrest* Jesus and kill him.

²But they said, "We must not do it during the *feast*, because the people might cause a *riot*."

A Woman with Perfume for Jesus

³Jesus was in Bethany at the house of Simon, who had a skin disease. While Jesus was eating there, a woman *approached* him with an alabaster jar filled with very expensive perfume, made of *pure* nard. She opened the jar and *poured* the perfume on Jesus' head.

⁴Some who were there became upset and said to each other, "Why *waste* that *perfume*?"

³⁰Th-y bảo thật, những biến-cố ấy sẽ xảy ra trong khi những người ở thời-đ-i n-y hãy còn sống.

³¹Trời và đất sẽ bị *tiêu-hủy* song lời Th-y nói sẽ không bao giờ bị *tiêu-hủy* đâu.

³²"Không ai biết được ngày giờ đó, ngay cả *thiên-sứ* và Con cũng không biết. Chỉ một mình Cha biết mà thôi.

³³Hãy thận-trọng! Luôn luôn sẵn-sàng vì các con không biết ngày giờ nào.

³⁴Giống như một người sắp lên đường đi xa. ng ta ra đi và giao cho các đ-y-tớ *trông-nom* cửa nhà, mỗi đ-y-tớ được giao một nhiệm-vụ *riêng*. Chủ nhà dặn đũa đ-y-tớ gác cửa là phải luôn luôn thức-canh.

³⁵Cho nên phải luôn luôn sẵn sàng vì các con không biết lúc nào *chủ nhà* sẽ trở về. Có thể chiều, hay khuya, hoặc sáng sớm lúc trời còn tối, hay lúc mặt trời mọc.

³⁶Phải luôn luôn sẵn sàng. *Nếu không* bắt chợt chủ nhà về thấy các con ngủ quên chẳng?

³⁷Th-y nói điều n-y với các con, Th-y cũng nói cho tất cả mọi người: 'Phải sẵn-sàng!'"

Âm-mu giết Chúa Giê-xu

14Chỉ còn hai ngày nữa là đến Lễ Vượt Qua và Lễ Ăn Bánh Không Men. Các giới trưởng-tế và các giáo-sư luật tìm *muu bắt* và giết Chúa Giê-xu.

²Nhưng họ bàn, "Chúng ta không nên làm điều đó trong kỳ *lễ* vì dân-chúng sẽ *nổi lo-n*."

Một thiếu-phụ xúc đ-u thom cho Chúa Giê-xu

³Chúa Giê-xu đang ở Bê-tha-ni trong nhà của Xi-môn là người trước kia mắc bệnh ngoài da. Trong khi đang dùng bữa thì có một thiếu-phụ *đến g-n* Ngài trong tay c-m một lọ đựng đ-y đ-u cam-tòng *nguyên-chất* rất đắt tiền. Chị mở lọ đ-u thom ra *đổ* trên đ-u Chúa Giê-xu.

⁴Có vài người ở đó bất-bình nói với nhau, "T- i sao *phí đ-u thom* đó như vậy?"

Comment [PQT1]: Page:

⁵It was worth a full year's work. It could have been sold and the money given to the poor." And they got very angry with the woman.

⁶Jesus said, "Leave her alone. Why are you troubling her? She did an excellent thing for me.

⁷You will always have the poor with you, and you can help them anytime you want. But you will not always have me.

⁸This woman did the only thing she could do for me; she poured perfume on my body to prepare me for *burial*.

⁹I tell you the truth, wherever the Good News is preached in all the world, what this woman has done will be told, and people will remember her."

Judas Becomes an Enemy of Jesus

¹⁰One of the twelve *apostles*, Judas Iscariot, went to talk to the leading priests to offer to *hand* Jesus over to them.

¹¹These priests were pleased about this and *promised* to pay Judas money. So he watched for the best time to *turn* Jesus in.

Jesus Eats the Passover Meal

¹²It was now the first day of the Feast of Unleavened Bread when the Passover lamb was sacrificed. Jesus' followers said to him, "Where do you want us to go and prepare for you to eat the Passover meal?"

¹³Jesus sent two of his followers and said to them, "Go into the city and a man carrying a *jar of water* will meet you. Follow him.

¹⁴When he goes into a house, tell the owner of the house, 'The Teacher says: Where is my guest room in which I can eat the Passover meal with my followers?'

¹⁵The owner will show you a large room upstairs that is *furnished* and ready. Prepare the food for us there."

¹⁶So the followers left and went into the city. Everything happened as Jesus had said, so they prepared the Passover meal.

¹⁷In the evening, Jesus went to that house with the twelve.

⁵Đu đó trị giá hơn một năm lương làm việc. Đáng lẽ có thể bán đi lấy tiền cho người nghèo." Họ nổi giận với chị.

⁶Chúa Giê-xu bảo, "Hãy để chị yên. Sao mấy ông *quấy r-y* chị làm gì? Chị đã làm một việc rất đáng khen cho Ta.

⁷Các ông lúc nào cũng có người nghèo ở gần mình nên lúc nào giúp họ cũng được cả chớ không có Ta bên c-nh luôn đâu.

⁸Chị đã làm điều chị có thể làm cho Ta; chị đổ đ-u trên thân Ta là chuẩn-bị *mai-táng* Ta đó.

⁹Ta bảo thật, hễ nơi nào Tin Mừng n-y được rao giảng trên thế-giới thì việc chị n-y làm sẽ được thuật l-i để nhớ đến chị.

Giu-đa trở thành kẻ thù của Chúa Giê-xu

¹⁰Giu-đa Ich-ca-ri-ốt, một trong mười hai *sứ-đồ* đến nói chuyện với các giới trưởng-tể để đề-nghị *giao-nộp* Chúa Giê-xu cho họ.

¹¹Các th-y tế-lễ rất hài-lòng về mưu của hắn và *hứa* trả tiền cho Giu-đa. Cho nên hắn rình cơ-hội tốt để *giao-n-p* Chúa Giê-xu.

Chúa Giê-xu dự Lễ Vượt Qua

¹²Hôm ấy là ngày đ-u-tiên của ngày lễ Bánh Không Men khi chiên con của Lễ Vượt Qua phải bị giết. Các môn-đệ thưa với Ngài, "Th-y muốn chúng con đi chuẩn-bị cho Th-y ăn Lễ Vượt Qua ở đâu?"

¹³Chúa Giê-xu sai hai môn-đệ đi và dặn, "Đi vào thành các con sẽ gặp một người mang *b-u nước*. Hãy đi theo người đó.

¹⁴Khi người đó vào nhà nào thì các con sẽ hỏi người chủ nhà, 'Th-y hỏi: Cái phòng khách mà Ta và các môn-đệ sẽ ăn Lễ Vượt-Qua ở đâu?'

¹⁵Người đó sẽ chỉ cho các con một phòng rộng trên *gác có bàn ghế sẵn*. Các con hãy dọn Lễ Vượt-Qua ở đó."

¹⁶Các môn-đệ đi vào thành quả gặp y như điều Chúa Giê-xu đã nói trước. Họ dọn bữa ăn Lễ Vượt Qua.

¹⁷Đến chiều, Chúa Giê-xu cùng mười hai môn-đệ vào nhà đó.

¹⁸While they were all eating, Jesus said, "I tell you the truth, one of you will *turn against me*--one of you eating with me now."

¹⁹The followers were very sad to hear this. Each one began to say to Jesus, "I am not the one, am I?"

²⁰Jesus answered, "It is one of the twelve--the one who *dips* his bread into the *bowl* with me.

²¹The Son of Man will die, just as the Scriptures say. But how terrible it will be for the person who hands the Son of Man over to be killed. It would be better for him if he had never been born."

The Lord's Supper

²²While they were eating, Jesus took some bread and thanked God for it and broke it. Then he gave it to his followers and said, "Take it; this is my body."

²³Then Jesus took a cup and thanked God for it and gave it to the followers, and they all drank from the cup.

²⁴Then Jesus said, "This is my blood which is the new *agreement* that God makes with his people. This blood is *poured out* for many.

²⁵I tell you the truth, I will not drink of this fruit of the vine^k again until that day when I drink it new in the kingdom of God."

²⁶After singing a *hymn*, they went out to the Mount of Olives.

Jesus' Followers Will Leave Him

²⁷Then Jesus told the followers, "You will all *stumble* in your faith, because it is written in the Scriptures:

I will kill the shepherd,
and the sheep will *scatter*." Zechariah 13:7

²⁸But after I rise from the dead, I will go ahead of you into Galilee."

²⁹Peter said, "Everyone else may *stumble* in their faith, but I will not."

^kfruit of the vine Product of the grapevine; this may also be translated "wine."

¹⁸Đang khi ăn Chúa Giê-xu nói, "Th-y bảo thật, một trong các con sẽ *phản* th-y--một trong những người hiện đang ăn ở đây."

¹⁹Nghe vậy các môn-đệ rất buồn-r-u. Mỗi người l-n lượt hỏi, "Thua th-y người đó có phải là con không?"

²⁰Chúa Giê-xu đáp, "Đó là một trong mười hai người--người sẽ *chấm* bánh chung *tô* với Th-y.

²¹Con Người sẽ phải chịu chết đúng theo lời Thánh-Kinh viết. Nhưng khốn cho kẻ nào giao nộp Con Người để Ngài bị giết. Thà nó đừng sinh ra đời là tốt hơn."

Bữa ăn của Chúa

²²Trong khi đang ăn, Chúa Giê-xu c-m bánh mì, t- on Thượng-Đế và bẻ ra. Đ-o-n Ngài trao cho các môn-đệ và nói, "Các con hãy dùng bánh n-y; đây là thân-thể của Th-y."

²³Rồi Chúa Giê-xu c-m ly cảm t- Thượng-Đế đ-o-n trao cho các môn-đệ, ai nấy đều uống chung ly.

²⁴Đ-o-n Chúa Giê-xu nói, "Đây là huyết của Th-y tức là *giao-ước* mới lập giữa Thượng-Đế và những kẻ thuộc về Ngài. Huyết đó được *đổ ra* cho nhiều người.

²⁵Th-y bảo thật, Th-y sẽ không uống nước nho^k n-y nữa cho đến khi Th-y uống nước nho mới trong Nước Trời."

²⁶Sau khi hát một bản *thánh-ca*, tất cả đi ra núi -liu.

Các môn-đệ sẽ bỏ Ngài

²⁷Sau đó Chúa Giê-xu bảo các môn-đệ "Các con sẽ *vấp-ngã* trong niềm tin mình vì Thánh-Kinh đã viết :

Ta sẽ giết người chăn,
thì các con chiên sẽ bị *tán-l-c*." Xa-cha-ri 13:7

²⁸Nhưng sau khi Th-y sống l-i từ trong kẻ chết thì Th-y sẽ đi trước các con qua miền Ga-li-lê."

²⁹Phi-e thưa, "Dù cho ai *vấp-ngã* trong đức-tin chú con thì chắc chắn là không."

^knước nho, sản-phẩm của dây nho; cũng có thể dịch là "ruợu nho"

³⁰Jesus answered, "I tell you the truth, tonight before the rooster crows twice you will say three times you don't know me."

³¹But Peter insisted, "I will never say that I don't know you! I will even die with you!" And all the other followers said the same thing.

Jesus Prays Alone

³²Jesus and his followers went to a place called Gethsemane. He said to them, "Sit here while I pray."

³³Jesus took Peter, James, and John with him, and he began to be very sad and troubled.

³⁴He said to them, "My heart is full of sorrow, to the point of death. Stay here and watch."

³⁵After walking a little farther away from them, Jesus fell to the ground and prayed that, if possible, he would not have this time of suffering.

³⁶He prayed, "Abba¹, Father! You can do all things. Take away this cup^m of suffering. But do what you want, not what I want."

³⁷Then Jesus went back to his followers and found them asleep. He said to Peter, "Simon, are you sleeping? Couldn't you stay awake with me for one hour?"

³⁸Stay awake and pray for strength against temptation. The spirit wants to do what is right, but the body is weak."

³⁹Again Jesus went away and prayed the same thing.

⁴⁰Then he went back to his followers, and again he found them asleep, because their eyes were very heavy. And they did not know what to say to him.

⁴¹After Jesus prayed a third time, he went back to his followers and said to them, "Are you still sleeping and resting? That's enough. The time has come for the Son of Man to be handed over to sinful people.

¹Abba Name that a child called his father.

^mcup Jesus is talking about the terrible things that will happen to him. Accepting these things will be very hard, like drinking a cup of something bitter.

³⁰Chúa Giê-xu đáp, "Th-y bảo thật, đêm nay trước khi gà gáy hai lượt con sẽ chối ba l-n, bảo là không hề biết Th-y."

³¹Nhưng Phi-e cá quyết, "Con sẽ không bao giờ chối không biết Th-y! Con có thể hi-sinh tính m-ng vì Th-y!" Tất cả các môn-đệ khác đều nói y như vậy.

Chúa Giê-xu c-u-nguyện một mình

³²Chúa Giê-xu cùng các môn-đệ đi đến một nơi gọi là Ghết-sê-ma-nê. Ngài bảo họ, "Ngồi đây đợi Th-y c-u-nguyện."

³³Ngài mang Phi-e, Gia-cơ và Giăng đi với mình thì lòng Ngài bắt đầu s-u-não và bối-rối lắm.

³⁴Ngài bảo họ, "Lòng Th-y s-u-não đến chết đi được. Các con hãy ở đây và thức với Th-y."

³⁵Sau khi đi cách họ một khoảng và qui gối xuống c-u-nguyện để, nếu có thể được, Ngài không phải trải qua giờ đau khổ n-y.

³⁶Ngài c-u-nguyện như sau, "A-ba¹ thưa Cha! Cha có thể làm mọi điều. Xin lấy ly^m đau khổ n-y khỏi con. Nhưng xin Cha hãy làm theo ý muốn Cha chứ không phải theo ý muốn con."

³⁷Rồi Chúa Giê-xu trở l-i với các môn-đệ thì thấy họ đang ngủ. Ngài bảo Phi-e, "Xi-môn à, con ngủ sao? Con không thức nổi với Th-y trong một tiếng đồng-hồ sao?"

³⁸Hãy tỉnh-thức và c-u-nguyện để có sức chống chọi sự cám-dỗ. Tinh-th n thì muốn làm điều phải nhưng thân-thể thì mỏi-mệt."

³⁹Một l-n nữa Chúa Giê-xu l-i đi c-u-nguyện y như l-n trước.

⁴⁰Khi Ngài trở l-i thì vẫn thấy họ ngủ vì mắt họ đừ quá rồi. Họ cũng chẳng biết nói gì với Ngài.

⁴¹Sau khi Chúa Giê-xu c-u-nguyện l-n thứ ba, Ngài trở l-i với các môn-đệ và bảo họ, "Giờ n-y mà các con vẫn còn ngủ-nghi à? Thôi đủ rồi. Đến giờ Con Người sắp bị giao vào tay kẻ tội-lỗi.

¹A-ba Tiếng trẻ con gọi cha.

^mly Chúa Giê-xu muốn nói những điều khôn-khó sẽ xảy ra cho Ngài. Chấp-nhận những điều đó cũng như uống một ly chất đắng.

⁴²Get up, we must go. Look, here comes the man who has *turned against* me."

Jesus is Arrested

⁴³At once, while Jesus was still speaking, Judas, one of the twelve apostles, came up. With him were many people carrying *swords* and *clubs* who had been sent from the leading priests, the teachers of the law, and the older Jewish leaders.

⁴⁴Judas had *planned a signal* for them, saying, "The man I kiss is Jesus. *Arrest* him and guard him while you lead him away."

⁴⁵So Judas went straight to Jesus and said, "Teacher!" and kissed him.

⁴⁶Then the people grabbed Jesus and arrested him.

⁴⁷One of the followers standing nearby pulled out his *sword* and struck the servant of the high priest and cut off his ear.

⁴⁸Then Jesus said, "You came to get me with swords and clubs as if I were a *criminal*."

⁴⁹Every day I was with you teaching in the Temple, and you did not arrest me there. But all these things have happened to make the Scriptures come true."

⁵⁰Then all of Jesus' followers left him and ran away.

⁵¹A young man, wearing only a linen cloth, was following Jesus, and the people also *grabbed* him.

⁵²But the cloth he was wearing *came off*, and he ran away *naked*.

Jesus Before the Leaders

⁵³The people who arrested Jesus led him to the house of the high priest, where all the leading priests, the older Jewish leaders, and the teachers of the law were *gathered*.

⁵⁴Peter followed far behind and entered the courtyard of the high priest's house. There he sat with the guards, warming himself by the fire.

⁴²Đứng dậy. Chúng ta phải đi. Kia kẻ *phản* Th-y đang đến."

Chúa Giê-xu bị bắt

⁴³Ngay lúc Chúa Giê-xu còn đang nói thì Giu-đa, một trong mười hai sứ-đồ ập đến. Đồng đi với hắn có nhiều người mang *guom giáo*, *dùi cui*. Họ được các giới trưởng-tế, các giáo-sư luật và các bô-lão Do-thái phái đến.

⁴⁴Giu-đa *ra dấu* trước cho chúng, "Người nào tôi hôn là Giê-xu đó. Hãy *bắt* lấy và giải đi thật cẩn-thận."

⁴⁵Cho nên Giu-đa tiến thẳng đến Chúa Giê-xu và nói, "Thưa Thầy!" rồi hôn Ngài.

⁴⁶Rồi chúng ra tay bắt Chúa Giê-xu.

⁴⁷Một trong các môn-đệ đang đứng đó rút *guom* ra chém đứt vành tai tên đ-y tố của th-y tế lễ cả.

⁴⁸Chúa Giê-xu bảo họ, "Các ông đến bắt Ta dùng *guom* giáo và *dùi cui* như thể Ta là tên *ph-m pháp*."

⁴⁹Mỗi ngày Ta giảng d-y trong đền-thờ công-khai mà các ông không dám bắt. Nhưng những việc n-y xảy ra để lời Thánh-Kinh được ứng-nghiem."

⁵⁰Bấy giờ tất cả các môn-đệ đều bỏ Ngài ch-y trốn hết.

⁵¹Có một cậu thanh-niên đi theo Chúa Giê-xu, trên người chỉ có tấm khăn vải quấn ngang. Chúng *nắm bắt* anh ta.

⁵²Nhưng tấm khăn quấn người *tuột ra*, anh ta *tr-n-trường* bỏ ch-y khỏi tay chúng.

Chúa Giê-xu trước mặt các nhà c-m quyền

⁵³Những người bắt Chúa Giê-xu giải Ngài đến tư-dinh của Th-y Tế-Lễ Tối Cao, nơi có đông đủ các giới trưởng-tế, các bô-lão Do-thái cùng các giáo-sư luật đang *nhóm họp*.

⁵⁴Phi-e theo sau xa xa rồi bước vào sân của tư-dinh Th-y Tế-Lễ Tối Cao. Ông l-i ngồi chung với mấy tên lính gác và sưởi ấm gân đồng lửa.

⁵⁵The leading priests and the whole Jewish council tried to find something that Jesus had done wrong so they could kill him. But the council could find no proof of anything.

⁵⁶Many people came and told false things about him, but all said different things--none of them agreed.

⁵⁷Then some people stood up and lied about Jesus, saying,

⁵⁸"We heard this man say, 'I will destroy this Temple that people made. And three days later, I will build another Temple not made by people.'"

⁵⁹But even the things these people said did not agree.

⁶⁰Then the high priest stood before them and asked Jesus, "Aren't you going to answer? Don't you have something to say about their charges against you?"

⁶¹But Jesus said nothing; he did not answer.

The high priest asked Jesus another question: "Are you the Christ, the Son of the blessed God?"

⁶²Jesus answered, "I am. And in the future you will see the Son of Man sitting at the right hand of God, the Powerful One, and coming on clouds in the sky."

⁶³When the high priest heard this, he tore his clothes and said, "We don't need any more witnesses!"

⁶⁴You all heard him say these things against God. What do you think?"

They all said that Jesus was guilty and should die.

⁶⁵Some of the people there began to spit at Jesus. They blindfolded him and beat him with their fists and said, "Prove you are a prophet!" Then the guards led Jesus away and beat him.

Peter Says He Doesn't Know Jesus

⁶⁶While Peter was in the courtyard, a servant girl of the high priest came there.

⁶⁷She saw Peter warming himself at the fire and looked closely at him.

Then she said, "You also were with Jesus, that man from Nazareth."

⁵⁵Các giới trưởng-tể cùng cả hội-đồng Do-thái cố tìm xem Ngài đã làm gì quấy để có thể giết Ngài nhưng cả hội-đồng không tìm được chứng-cớ nào.

⁵⁶Có nhiều người đến vu-cáo Ngài nhiều điều nhưng những lời họ khai mâu-thuẫn nhau.

⁵⁷Bấy giờ có một vài người đứng dậy đặt điều nói dối về Chúa Giê-xu. Họ bảo,

⁵⁸"Chúng tôi nghe người n-y nói, 'Ta sẽ hủy phá đền-thờ mà dân-chúng đã xây cất. Sau ba ngày, Ta sẽ xây một đền-thờ khác không do tay người dựng nên.'"

⁵⁹Nhưng trong ngay những điều n-y họ khai cũng không ăn khớp nhau.

⁶⁰Đo-n thầy Tế-Lễ Tối-Cao đứng trước mặt họ và hỏi Chúa Giê-xu, "ng không trả lời gì hết à? ng không đối-chất những lời người ta cáo-giác ông sao?"

⁶¹Nhưng Chúa Giê-xu làm thinh, không trả lời tiếng nào.

Thầy Tế-Lễ Tối Cao hỏi Ngài một câu nữa, "Ông có phải là Đấng Cứu-Thế, Con của Thượng-Đế đáng chúc-tụng không?"

⁶²Chúa Giê-xu đáp, "Phải, Ta là Đấng Cứu-Thế. Trong tương-lai các người sẽ thấy Con Người ngồi bên phải Thượng-Đế, Đấng quyền-uy và sẽ ngự đến giữa mây trời."

⁶³Khi th-y Tế-Lễ Tối Cao nghe vậy liền xé áo mình và tuyên-bố, "Chúng ta đâu có c-n nhân chúng nào nữa làm chi!"

⁶⁴Các ông đã nghe ông ta nói ph-m thượng nghịch với Thượng-Đế rồi. Các ông nghĩ sao?"

Tất cả đồng thanh nói Ngài có tội đáng xử-tử.

⁶⁵Một số người ở đó phi-nhổ Ngài. Họ bịt mắt Ngài l-i, đấm Ngài mấy cái rồi bảo, "Hãy tỏ tài nói tiên-tri của người đi! Đo-n các vệ-binh giải Ngài đi và đánh đập Ngài."

Phi-e chối Chúa Giê-xu

⁶⁶Trong khi Phi-e đang đứng trong sân thì có đứa tớ gái của th-y Tế-Lễ Tối Cao đến.

⁶⁷Cô ta thấy Phi-e đang đứng sưởi g-n đồng lửa thì nhìn ông chăm chú.

Xong cô bảo, "ông cũng ở với ông Giê-xu người Na-xa-rét."

⁶⁸But Peter said that he was never with Jesus. He said, "I don't know or understand what you are talking about." Then Peter left and went toward the entrance of the courtyard. And the rooster crowed^h.

⁶⁹The servant girl saw Peter there, and again she said to the people who were standing nearby, "This man is one of those who followed Jesus."

⁷⁰Again Peter said that it was not true.

A short time later, some people were standing near Peter saying, "Surely you are one of those who followed Jesus, because you are from Galilee, too."

⁷¹Then Peter began to *place a curse on himself and swear*, "I don't know this man you're talking about!"

⁷²At once, the rooster crowed the second time. Then Peter remembered what Jesus had told him: "Before the rooster crows twice, you will say three times that you don't know me." Then Peter *lost control of himself* and began to cry.

Pilate Questions Jesus

15Very early in the morning, the leading priests, the older leaders, the teachers of the law, and all the Jewish council decided what to do with Jesus. They tied him, led him away, and turned him over to Pilate, the governor.

²Pilate asked Jesus, "Are you the king of the Jews?"

Jesus answered, "Those are your words."

³The leading priests *accused* Jesus of many things.

⁴So Pilate asked Jesus another question, "You can see that they are accusing you of many things. Aren't you going to answer?"

⁵But Jesus still said nothing, so Pilate was very surprised.

Pilate Tries to Free Jesus

⁶Every year at the time of the Passover the

^hAnd...crowed A few, early Greek copies leave out this phrase.

⁶⁸Nhưng Phi-e chối biến báo là chưa hề ở với Chúa Giê-xu. Ông bảo, "Tôi không hiểu cô nói gì." Rồi ông bỏ đi ra về phía cổng sân. Lập-tức gà gáy.^h

⁶⁹Đứa tớ gái thấy Phi-e đứng đó liền nói với mấy người đứng quanh l-n nữa, " Ông n-y cũng là một trong những người theo ông Giê-xu đó."

⁷⁰L-n nữa Phi-e l-i chối.

Một lát sau, mấy người đứng g-n Phi-e lên tiếng, "Đúng rồi, ông là một trong những người theo ông Giê-xu vì ông cũng là người miền Ga-li-lê."

⁷¹Phi-e rơ liền *rủa và thề độc* rằng, "Tôi không hề biết người mà các ông nói."

⁷²Lập-tức gà gáy l-n thứ nhì. Phi-e liền nhớ l-i lời Chúa Giê-xu đã bảo, "Trước khi gà gáy hai lượt, con sẽ chối Thy ba l-n, bảo là không biết Thy." Quá *xúc-dộng*, Phi-e bật khóc.

Phi-lát cật-vấn Chúa Giê-xu

15Sáng sớm hôm sau các giới trưởng-tể, các bô lão, các giáo-su luật và toàn thể hội-đồng Do-thái bàn định phải xử-tri với Chúa Giê-xu. Họ trói Ngài l-i, dẫn đi giải qua cho Phi-lát là quan tổng-trấn.

²Phi-lát hỏi Ngài, "Anh có phải là vua dân Do-thái không?"

Chúa Giê-xu đáp, "Đó là lời của quan nói."

³Các giới trưởng-tể *tố-cáo* Ngài đủ điều.

⁴Phi-lát hỏi Chúa Giê-xu một câu nữa, "Anh thấy họ tố-cáo anh đủ thứ không? Anh không chịu đối đáp gì hết sao?"

⁵Nhưng Chúa Giê-xu làm thinh khiến Phi-lát vô-cùng ng-c-nhiên.

Phi-lát tìm cách tha Chúa Giê-xu

Cứ mỗi năm vào dịp lễ Vượt qua, quan tổng

^hập tức gà gáy Một bản bản cũ Hi-4-p không có ghi câu n-y.

governor would free one prisoner whom the people chose.

⁷At that time, there was a man named Barabbas in prison who was a *rebel* and had committed murder during a riot.

⁸The crowd came to Pilate and began to ask him to free a prisoner as he always did.

⁹So Pilate asked them, "Do you want me to free the king of the Jews?"

¹⁰Pilate knew that the leading priests had turned Jesus in to him because they were *jealous*.

¹¹But the leading priests had *persuaded* the people to ask Pilate to free Barabbas, not Jesus.

¹²Then Pilate asked the crowd again, "So what should I do with this man you call the king of the Jews?"

¹³They shouted, "Crucify him!"

¹⁴Pilate asked, "Why? What wrong has he done?"

But they shouted even louder, "Crucify him!"

¹⁵Pilate wanted to please the crowd, so he freed Barabbas for them. After having Jesus *beaten with whips*, he handed Jesus over to the soldiers to be crucified.

¹⁶The soldiers took Jesus into the governor's palace (called the Praetorium) and called all the other soldiers together.

¹⁷They put a purple robe on Jesus and used *thorny branches* to make a *crown* for his head.

¹⁸They began to call out to him, "Hail, King of the Jews!"

¹⁹The soldiers beat Jesus on the head many times with a stick. They spit on him and *made fun* of him by bowing on their knees and worshiping him.

²⁰After they finished, the soldiers *took off* the purple robe and *put* his own clothes *on* him again. Then they led him out of the palace to be crucified.

Jesus is Crucified

²¹A man named Simon from Cyrene, the father of Alexander and Rufus, was coming from the fields to the city.

thường hay ân-xá cho một tên tù ph-m theo ý dân xin.

⁷Lúc ấy có tên Ba-ra-ba đang ngồi tù vì hắn là *tên phản lo-n* đã ph-m tội *giết người* trong một *vụ b-o-động*.

⁸Dân chúng đến xin Phi-lát ân-xá cho một tù-nhân như quan vẫn thường làm.

⁹Nên Phi-lát hỏi họ, "Các ông có muốn tôi ân-xá vua dân Do-thái không?"

¹⁰Phi-lát biết rõ là do lòng *ghanh-ghét* mà các giới trưởng-tể giải giao Chúa Giê-xu cho mình.

¹¹Nhưng các giới trưởng-tể *đổ-dành* dân chúng xin tha Ba-ra-ba chứ đừng tha Chúa Giê-xu.

¹²Phi-lát l-i hỏi đám qu-n chúng một l-n nữa, "Còn người mà các ông gọi là vua dân Do-thái thì tôi phải xử làm sao đây?"

¹³Dân-chúng quát lớn, "*Đóng đinh* hắn đi!"

¹⁴Phi-lát hỏi, "T-i sao? ng ta đã làm điều gì ph-m-pháp đâu?"

Nhưng họ l-i hét lớn hơn nữa, "Đóng đinh hắn đi!"

¹⁵Phi-lát muốn làm vừa lòng qu-n-chúng nên tha Ba-ra-ba cho họ. Sau khi cho *đánh đòn* Chúa Giê-xu, ông giao Chúa Giê-xu cho các tên lính mang đi đóng đinh.

¹⁶Bọn lính mang Chúa Giê-xu vào trong dinh tổng-trấn (gọi là Tổng-dinh) và tập hợp tất cả các quân-sĩ l-i.

¹⁷Chúng lấy áo dài tím mặc cho Chúa Giê-xu và dùng *nhành chông gai* làm *mào đội* lên đ-u Ngài.

¹⁸Rồi chúng bắt đ-u kêu, "Muôn tâu, Vua dân Do-thái!"

¹⁹Bọn lính lấy gậy đập đ-u Ngài nhiều l-n. Chúng nhổ vào mặt Ngài và *chế-giễu* Ngài bằng cách giả vờ quì gối xuống để thờ-l-y Ngài.

²⁰Xong bọn lính *cởi* áo tím của Ngài ra và *mặc* l-i áo qu-n cho Ngài. Rồi chúng dắt Ngài ra khỏi dinh để mang đi đóng đinh.

Chúa Giê-xu bị đóng-dinh

²¹Có một người tên Xi-môn gốc xứ Xi-ren, cha của A-lích-son và Ru-phu, từ ngoài đồng trở về thành.

The soldiers forced Simon to carry the cross for Jesus.

²²They led Jesus to the place called Golgotha, which means the Place of the Skull.

²³The soldiers tried to give Jesus wine mixed with *myrrh* to drink, but he refused.

²⁴The soldiers crucified Jesus and divided his clothes among themselves, *throwing lots* to decide what each soldier would get.

²⁵It was nine o'clock in the morning when they crucified Jesus.

²⁶There was a *sign* with this charge against Jesus written on it: THE KING OF THE JEWS.

²⁷They also put two *robbers* on crosses *beside* Jesus, one on the right, and the other on the left.²⁸ °

²⁹People walked by and *insulted* Jesus and shook their heads, saying, "You said you could destroy the Temple and build it again in three days.

³⁰So save yourself! Come down from that cross!"

³¹The leading priests and the teachers of the law were also *making fun of* Jesus. They said to each other, "He saved other people, but he can't save himself.

³²If he is really the Christ, the king of Israel, let him come down now from the cross. When we see this, we will believe in him." The robbers who were being crucified beside Jesus also insulted him.

Jesus Dies

³³At noon the *whole country* became dark, and the darkness *lasted* for three hours.

³⁴At three o'clock Jesus cried in a loud voice, "Eloi, Eloi, lama sabachthani." This means, "My God, my God, why have you *rejected* me?"

³⁵When some of the people standing there heard this, they said, "Listen! He is calling Elijah."

³⁶Someone there ran and got a *sponge*, filled it with *vinegar*, tied it to a stick, and gave it to Jesus to drink. He said, "We want to

[°]Verse 28 Some Greek copies add verse 28: "And the Scripture came true that says, 'They put him with criminals.'"

Bọn lính buộc ông ta phải vác cây thập-tự thế cho Chúa Giê-xu.

²²Chúng đưa Chúa Giê-xu đến một nơi gọi là Gôn-gô-tha có nghĩa là Đồi Sọ.

²³Bọn lính muốn cho Chúa Giê-xu uống rượu hòa với *một-được* nhưng Ngài không chịu uống.

²⁴Các tên lính đóng đinh Chúa Giê-xu và chia áo-qu-n của Ngài bằng cách *bắt thăm* xem ai được ph-n nào.

²⁵Lúc chúng đóng đinh Chúa Giê-xu là chín giờ sáng.

²⁶Có một *bảng* treo lên ghi cáo-tr-ng Ngài như sau : VUA DÂN DO-THÊI.

²⁷Chúng cũng treo hai *tên cướp* lên hai cây thập-tự *kế bên* Ngài, một tên bên phải, một tên bên trái.²⁸ °

²⁹Người qua kẻ l-i *si-nhục* Ngài và lắc đầu, "Ê ông nói ông sẽ phá đền-thờ rồi xây l-i trong ba ngày,

³⁰Bây giờ hãy tự cứu mình đi! Hãy xuống khỏi cây thập-tự đi!"

³¹Các giới trưởng-tế và các giáo-sư luật cũng *chế-giễu* Ngài. Họ bảo nhau, "Hắn cứu người khác được mà cứu mình không được.

³²Nếu hắn thật là Đấng Cứu-Thế, Vua dân Do-thái thì có giỏi nhảy xuống khỏi cây thập-tự đi. Làm được vậy chúng ta mới tin." Hai tên cướp bị đóng đinh hai bên Ngài cũng *si-nhục* Ngài.

Chúa Giê-xu Chết

³³Đến giữa trưa *khắp xứ* đều tối-mịt, hiện-tượng đó *kéo dài* hơn ba giờ.

³⁴Đến ba giờ chiều Chúa Giê-xu kêu lớn, "Ê-lô-i, Ê-lô-i, la-ma xa-bách-tha-ni." Nghĩa là, "Thượng-Đế của tôi ơi, Thượng-Đế của tôi ơi, sao Ngài *từ bỏ* tôi?"

³⁵Có mấy người đứng đó nghe vậy bảo nhau rằng, "Nghe kia, hắn đang kêu Ê-li."

³⁶Có người ở đó ch-y đi lấy một miếng *bông đá*, nhúng đ-y *giấm*, cột vào một cái que đưa lên cho Ngài uống và bảo, "Chúng ta

[°]Câu 28 Vài bản cũ Hi-l-p thêm câu 28 : "Đúng như lời Thánh-Kinh viết, "Chúng đặt Ngài chung với ph-m-nhân."

see if Elijah will come to take him down from the cross."

³⁷Then Jesus cried in a loud voice and died.

³⁸The *curtain* in the Temple^p was torn into two pieces, from the top to the bottom.

³⁹When the army officer who was standing in front of the cross saw what happened when Jesus died, he said, "This man really was the Son of God!"

⁴⁰Some women were standing at a distance from the cross, watching; among them were Mary Magdalene, Salome, and Mary the mother of James and Joseph. (James was her youngest son.)

⁴¹These women had followed Jesus in Galilee and helped him. Many other women were also there who had come with Jesus to Jerusalem.

Jesus is Buried

⁴²This was Preparation Day. (That means the day before the Sabbath day.) That evening,

⁴³Joseph from Arimathea was *brave enough* to go to Pilate and ask for Jesus' body. Joseph, an important member of the Jewish council, was one of the people who was waiting for the kingdom of God to come.

⁴⁴Pilate was amazed that Jesus would have already died, so he called the army officer who had guarded Jesus and asked him if Jesus had already died.

⁴⁵The officer told Pilate that he was dead, so Pilate told Joseph he could have the body.

⁴⁶Joseph bought some linen cloth, took the body down from the cross, and *wrapped* it in the linen. He put the body in a tomb that was cut out of a wall of rock. Then he rolled a very large stone to block the entrance of the tomb.

⁴⁷And Mary Magdalene and Mary the mother of Joseph saw the place where Jesus was laid.

Jesus Rises from the Dead

16The day after the Sabbath day, Mary Magdalene, Mary the mother of James,

^p*curtain in the Temple* A curtain divided the Most Holy Place from the other part of the Temple. That was the special building in Jerusalem where God commanded the Jewish people to worship him.

"Chúng ta hãy xem thử Ê-li có đến đem hắn xuống khỏi cây thập-tự không."

³⁷Chúa Giê-xu kêu lên một tiếng lớn nữa rồi tắt hơi.

³⁸Cái *màn* trong đền-thờ^p bị xé to-c làm đôi từ trên tới dưới.

³⁹Viên sĩ-quan đứng trước cây thập-tự thấy sự việc xảy ra khi Chúa Giê-xu chết, ông bảo, "Người n-ý quả thật đúng là Con Thượng-Đế!"

⁴⁰Có mấy người đàn-bà đứng đằng xa xa nhìn; trong số đó có Ma-ri Ma-đo-len, Sa-lô-mê và Ma-ri mẹ của Gia-cơ và Giô-sép. (Gia-cơ là con út của Ma-ri).

⁴¹Các bà n-ý đã theo Chúa Giê-xu từ miền Ga-li-lê và phục-vụ Ngài. Nhiều người đàn-bà khác từ Giê-ru-sa-lem đến cũng có mặt ở đó.

Chúa Giê-xu Được Chôn cất

⁴²Hôm đó là Ngày Chuẩn-Bị. (Nghĩa là hôm trước ngày Sa-bát). Buổi chiều hôm ấy,

⁴³Giô-xép vùng A-ri-ma-thia *can-dảm* đến gặp Phi-lát xin xác Chúa Giê-xu. Giô-xép, một hội-viên quan-trọng của Hội-đồng Do-thái, là một trong những người trông-chờ Nước Trời hiện đến.

⁴⁴Phi-lát ng-c-nhiên khi nghe Chúa Giê-xu đã chết, nên ông gọi một sĩ-quan đã canh-giữ Chúa Giê-xu để biết Ngài đã chết chưa.

⁴⁵Viên sĩ-quan xác-nhận Chúa Giê-xu đã chết rồi nên Phi-lát cho phép Giô-xép lấy xác Ngài.

⁴⁶Giô-xép mang theo vải liệm, nên sau khi mang xác Chúa Giê-xu xuống khỏi cây thập-tự thì *quấn* xác trong vải. Ông đặt xác vào ngôi mộ đục từ vách đá. Đo-n lăn một tảng đá lớn chặn cửa mộ I-i.

⁴⁷Ma-ri Ma-đo-len và Ma-ri mẹ của Giô-xép thấy chỗ chôn Chúa.

Chúa Giê-xu từ kẻ chết sống I-i

16Đến hôm sau ngày Sa-bát, Ma-ri Ma-đo-len, Ma-ri mẹ Gia-cơ

^p*Cái màn trong đền thờ* Cái màn n-ý phân cách Nơi Chí-Thánh với những nơi khác trong đền-thờ. Đó là một tòa-nhà đặc-biệt I-i Giê-ru-sa-lem nơi Thượng-Đế chỉ d-ý dân Do-thái cách thờ-phượng Ngài.

and Salome bought some *sweet-smelling spices* to put on Jesus' body.

²Very early on that day, the first day of the week, soon after sunrise, the women were on their way to the *tomb*.

³They said to each other, "Who will *roll away* for us the stone that *covers the entrance* of the tomb?"

⁴Then the women looked and saw that the stone had already been rolled away, even though it was very large.

⁵The women entered the tomb and saw a young man wearing a white robe and sitting on the right side, and they were afraid.

⁶But the man said, "Don't be afraid. You are looking for Jesus from Nazareth, who has been crucified. He has risen from the dead; he is not here. Look, here is the place they laid him.

⁷Now go and tell his followers and Peter, 'Jesus is going into Galilee ahead of you, and you will see him there as he told you before.'"

⁸The women were *confused* and *shaking* with fear, so they left the tomb and ran away.

They did not tell anyone about what happened, because they were afraid.

Verses 9-20 are not included in two of the best and oldest Greek manuscripts of Mark.

Some Followers See Jesus

[⁹After Jesus rose from the dead early on the first day of the week, he showed himself first to Mary Magdalene. One time in the past, he had forced seven demons out of her.

¹⁰After Mary saw Jesus, she went and told his followers, who were very sad and were crying.

¹¹But Mary told them that Jesus was alive. She said that she had seen him, but the followers did not believe her.

¹²Later, Jesus showed himself to two of his followers while they were walking in the country, but he did not look the same as before.

¹³These followers went back to the others and told them what had happened, but again, the followers did not believe them.

và Sa-lô-mê mang *huong-liệu* để xức xác Chúa Giê-xu.

²Sáng sớm hôm ấy tức ngày đ-u tu-n-lê, khi vừa r-ng-đông, các bà ấy đi đến *mộ*.

³Họ hỏi nhau, "Ai sẽ *lăn* giùm tảng đá lớn *chặn cửa mộ* cho chúng ta đây?"

⁴Nhưng khi nhìn thì thấy tảng đá đã được lăn đi rồi mặc dù tảng đá rất lớn.

⁵Bước vào mộ các bà thấy một chàng trai trẻ mặc áo trắng ngồi bên phải, họ hoảng hồn.

⁶Nhưng chàng ấy bảo, "Đừng sợ. Các bà đi tìm Giê-xu Na-xa-rét, Đấng đã bị đóng đinh. Ngài đã sống l-i từ kẻ chết rồi, Ngài không có đây đâu. Hãy xem đây là chỗ người ta đã đặt xác Ngài

⁷Bây giờ các bà hãy đi bảo các môn-đệ Ngài và Phi-e rằng, "Chúa Giê-xu sẽ đi đến miền Ga-li-lê trước, các ông sẽ gặp Ngài t-i đó như Ngài đã bảo trước với các ông."

⁸Các bà *hoang-mang* và *run-rẩy* vì sợ, nên họ bỏ ch-y khỏi mộ.

Họ không dám thuật cho ai việc đã xảy ra vì quá kinh-hoàng.

Câu 9-20 không có trong hai bản Hi-l-p cổ-xưa nhất của sách Mác.

Một số môn-đệ thấy Chúa Giê-xu

[⁹Sau khi Chúa Giê-xu sống l-i từ trong kẻ chết vào ngày đ-u tu-n-lê, Ngài hiện ra cho Ma-ri Ma-đơ-len. Trước kia có l-n Chúa Giê-xu đã đuổi bảy quỷ ra khỏi nàng.

¹⁰Sau khi Ma-ri gặp Chúa Giê-xu, cô đi thuật l-i cho các môn-đệ đang buồn thảm khóc than.

¹¹Nhưng Ma-ri bảo rằng Chúa Giê-xu đã sống và rằng chính cô ta đã trông thấy Chúa nhưng các môn-đệ không tin.

¹²Sau đó Chúa Giê-xu hiện ra cùng hai môn-đệ trong khi họ đang đi về miền quê nhưng sắc-diện của Ngài không giống trước.

¹³Hai môn-đệ đó đi gặp các môn-đệ khác và thuật l-i chuyện ấy nhưng họ cũng không tin.

Jesus Talks to the Apostles

¹⁴Later Jesus showed himself to the eleven apostles while they were eating, and he criticized them because they had no faith. They were stubborn and refused to believe those who had seen him after he had risen from the dead.

¹⁵Jesus said to his followers, "Go everywhere in the world, and tell the Good News to everyone.

¹⁶Anyone who believes and is baptized will be saved, but anyone who does not believe will be punished.

¹⁷And those who believe will be able to do these things as proof: They will use my name to force out demons. They will speak in new languages⁹.

¹⁸They will pick up snakes and drink poison without being hurt. They will touch the sick, and the sick will be healed."

¹⁹After the Lord Jesus said these things to his followers, he was carried up into heaven, and he sat at the right side of God.

²⁰The followers went everywhere in the world and told the Good News to people, and the Lord helped them. The Lord proved that the Good News they told was true by giving them power to work miracles.]

⁹languages This can also be translated "tongues."

Chúa Giê-xu nói chuyện với các sứ-đồ

¹⁴Sau đó Chúa Giê-xu hiện ra cùng mười một sứ-đồ trong khi họ đang ăn, quở-trách họ vì họ không có đức-tin. Họ cũng ngoan-cố không chịu tin những người đã thấy Ngài sống l-i từ trong kẻ chết.

¹⁵Chúa Giê-xu bảo các môn-đệ, "Các con hãy đi khắp nơi trên thế-giới, rao giảng Tin Mừng cho mọi người.

¹⁶Ai tin và chịu lễ báp-têm sẽ được cứu, song ai không tin sẽ bị hình-ph-t.

¹⁷Người nào tin sẽ có thể làm những việc sau đây để mình chứng : Nhân danh ta đuổi quỷ. Họ sẽ nói các thứ ngôn-ngữ⁹ mới.

¹⁸Họ có thể bắt rắn trong tay hoặc uống độc-duộc mà không h-i gì. Họ đặt tay trên kẻ đau thì kẻ đau sẽ lành."

¹⁹Sau khi Chúa Giê-xu nói những lời ấy xong với các môn-đệ thì Ngài được đưa về thiên-đàng và ngồi bên phải Thượng-Đế .

²⁰Các môn-đệ đi khắp nơi trên thế-giới rao truyền Tin Mừng cho mọi người và được Chúa phù-giúp. Chúa cũng xác-chứng lời giảng về Tin Mừng của họ là thật bằng cách ban cho họ quyền-năng để làm nhiều phép l-.]

⁹ ngôn-ngữ Có thể dịch là "tiếng nói."